

Economia del Covid-19

Estudiants d'Economia Internacional

Universitat Autònoma de Barcelona - Facultat d'Economia i Empresa

Campus de Sabadell

Grau d'Empresa i Tecnologia - Primer curs - Any 2019-2020

Assignatura 102143 Economia Internacional, Grup 20

Introducció

El coronavirus Covid-19 ha generat una pandèmia que s'ha estès gradualment pel món en el primer semestre del 2020. Per tal de limitar la seva extensió, arreu les autoritats governatives i acadèmiques decidiren suspendre la major part de les activitats presencials i sovint confinar la població.

Vet ací, doncs, que estudiants i professors, en aquest cas de l'assignatura 102143 Economia Internacional – grup 20, ens trobàvem desenvolupant el programa docent amb classes on line i els documents penjats al campus virtual.

Teníem una gran curiositat, intriga i preocupació per la epidèmia de coronavirus i les seves conseqüències. I ens n'adonàvem d'una extraordinària floració d'anàlisis sobre els aspectes sanitari, demogràfic, social i econòmic polític de la pandèmia. En aquesta situació hom ha tret el millor de sí mateix. Cada dia desenes d'anàlisis extraordinaris s'han publicat.

Era aquesta, doncs, una doble oportunitat:

- ★ Una oportunitat sensacional d'aprendre d'una munió d'anàlisis excel·lents.
- ★ Una oportunitat d'aprendre a desenvolupar un projecte col·laboratiu.

Aprendre dels demés, d'economistes i especialistes d'altres disciplines, individus i grups de recerca, serveis d'estudis, *think tanks* i empreses de consultoria aplicant tot el seu millor saber a una qüestió punyent.

I també aprendre entre nosaltres, fent un treball col·laboratiu on line amb 77 estudiants organitzats en grups aleatoris de dos, per tal de realitzar una quarantena de seccions sobre els diferents aspectes de l'epidèmia, i en particular, sobre els seus impactes i conseqüències econòmics. Fruit d'aquesta tasca és aquest document.

Volem agrair a tots i cadascun dels estudiants que han participat en aquest projecte les seves elaboracions, als estudiants que han fet també una tasca d'edició, en David Domínguez, n'Aida Garcia, na Júlia Margarit i n'Álvaro Quirce, al professor Jordi Rosell per les seves aportacions, a la Coordinació del Grau d'Empresa i Tecnologia i al Deganat de la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Ferran Brunet,

professor de l'assignatura

15 d'abril del 2020

Índex

1. Origen del coronavirus covid-19.....	6
2. Altres coronavirus	11
3. Estadística: població, test fets, positius, hospitalitzats, uci, morts.....	16
4. Xina	23
5. Corea del Sud	27
6. Itàlia.....	31
7. Espanya	33
8. França, Alemanya i Gran Bretanya.....	36
9. Estats Units.....	42
10. Iran, Africa	46
11. Impacte en les cadenes globals de producció.....	50
12. Impacte en borsa: índex generals dels diferents països.....	53
13. Impacto en bolsa: por sectores de actividad de les empreses cotitzadas: transporte, farmacia.....	59
14. Impacte en inversió	61
15. Impacte en ocupació.....	65
16. Política monetària.....	71
17. Política fiscal	75
18. Estratègies de contenció del contagi	78
19. Fàrmacs: de previsió, tractament, acompanyament i curació-superació.....	84
20. Respiradors.....	88
21. Impacte en el sector sanitari	94
22. Detectors i anàlisis: empreses	97
23. Big data i coronavirus	101
24. App coronavirus	104
25. Experiències viscudes per metges i infermers.....	108
26. Coronavirus segons el sexe i la raça.....	111
27. Caiguda del consum d'electricitat i petroli	114
28. Caiguda del PIB	118
29. Desglobalització: proteccionisme, populisme i autarquia.....	121
30. Abastiment d'aliments.....	124
31. Intervenció de l'exèrcit.....	129
32. Voluntariat.....	133
33. Teories de la conspiració.....	136
34. Transports.....	140
35. Economia de guerra.....	147
36. Grups sense renda: fam i revoltes	151

*Residents de Turne (Països Baixos del Sud)
enterren als morts per una plaga de peste*

Pierart dou Tielt, c. 1350

*Font: Gilles Le Muiset (c. 1350), Tractatus quartus,
Bibliothèque nationale de France, manuscrit 13076-13077, miniatura fol. 24v.*

1. Origen del coronavirus Covid-19

1567458 Marc Villagrasa Forcada & 1499179 Álvaro Quirce Sáez

El món afronta una de les grans crisis sanitària, econòmica i social, col·loquialment coneguda com a crisis del coronavirus. Allò que va començar com essent un virus centrat als països asiàtics, el 30 de gener del 2020 l'Organització Mundial de la Salut (OMS) ho va declarar situació d'emergència internacional. Efectivament, a 27 de març del 2020, dels 194 països reconeguts per l'ONU, 176 afrontaven algun cas de contagi del virus COVID-19 (veure Figura 1.3).

La preocupació, doncs dels països és la facilitat de transmissió d'aquest virus, ja que la taxa de contagi (R_0) que presenta el virus (SARS CoV-2) l'estima la OMS sobre el valor de 2 - 2,5; la qual cosa significa que cada persona infectada pot infectar entorn a unes 2 persones. Aquest fet és el ha dut a molts Estats a implementar mesures molt significats en el dia a dia de les persones amb la finalitat de reduir aquesta taxa de contagi i evitar el col·lapse del sistema sanitari.

Aquestes mesures, com pot ser el confinament dels ciutadans d'un Estat, duen associades les altres dos crisis, en primer lloc la crisi econòmica, ja que molta de l'activitat s'ha vist alterada per aquest confinament; i en segon lloc la crisi social, pel fet de l'acomiadament de molts treballadors degut a que les empreses no produeixen. Més tard, l'onze de març l'OMS va declarar el virus com una pandèmia a nivell mundial i va demanar l'ajut de tots els ciutadans, governs i empreses per tal de fer-li front.

El virus SARS-CoV2, causant de la malaltia del COVID-19, pertany a la família dels coronavirus. Se'ls anomena amb aquest distintiu per una espècie de pics a la superfície del virus que la fan similar a una corona. El SARS-CoV2 presenta similituds a dos virus que van passar fa uns anys, el SARS-CoV i el MERS-CoV. Així doncs, aquesta epidèmia actual té dos antecedents històrics del virus de la família CoV (coronavirus):

- ✳ El primer registre que s'obté es va produir l'any 2002 a la Xina amb el SARS-CoV. Va afectar a més de 8.000 persones de 37 països diferents de les quals van morir al voltant de 700 persones. En aquest cas en concret es va detectar que l'animal que havia transmès la malaltia era el ratpenat, un animal present a la Xina.

Figura 1.1. Primeres notícies del Coronavirus

Font: CCTV (2020), <<https://www.cctv.com/?spm=C69523.P89571092934.0.0>>

- ✳ L'altre epidèmia registrada que hi hagut sobre aquest virus es va produir l'any 2012 a Aràbia Saudita, Orient Mig. En aquest cas, van decretar que l'animal que va transmetre la malaltia a les persones van ser els dromedaris. En un principi es creia que la transmissió només era de animal a persona però amb el temps es va poder veure com el contagi entre persones també genera nous infectats, i és el fet que ha incrementat tant el número de contagiats.

Es coneix, doncs, que la transmissió del virus es produeix principalment de dues formes:

- ✳ A través de la inhalació → partícules que es desprenen quan un infectat tos o esternuts.
- ✳ A través del contacte físic → quan es dona el contacte amb els ulls, nas o boca.

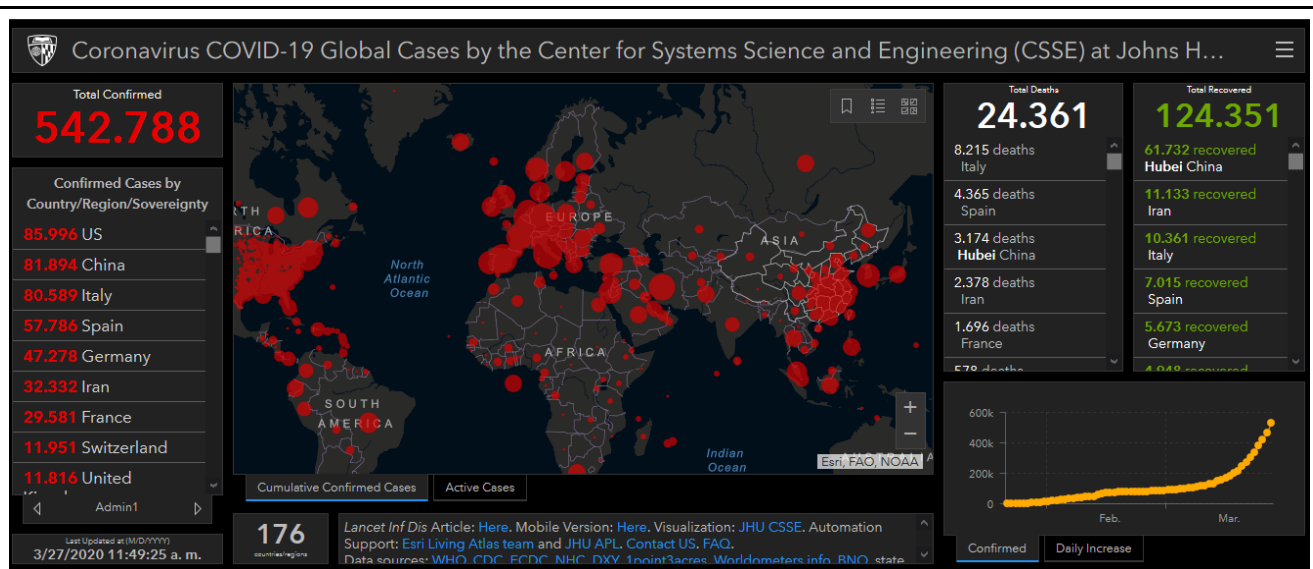
Figura 1.2. Huanan Seafood Wholesale Market

Font: Time (2020), "The West Blames The Wuhan Coronavirus On China's Love Of Eating Wild Animals. The Truth Is More Complex", *Time* <<https://Time.Com/5770904/Wuhan-Coronavirus-Wild-Animals/>>

Els primers casos del COVID-19 en persones van ser registrades Wuhan a principis de Desembre del 2019. Aquesta és una ciutat amb una població aproximadament d'uns 11 milions d'habitants que s'ubica al centre de la Xina. Alguns científics estimen que els primers casos produïts en la ciutat xinesa són de procedència animal. Es vincula amb el mercat Huanan Seafood Wholesale Market situat a Wuhan (veure Figura 1.2). Aquest mercat es poden s'hi troben diferents animals, principalment animals exòtics com ratpenats, serps... i altres animals marins. Al comprar els animals, el venedor els sacrifica al mateix carrer, sense ninguna mesura d'higiene ni salubritat, fet que facilita la propagació de malalties. De la ciutat de Wuhan entren i surten milers de persones al dia, fet que va provocar la ràpida propagació del virus.

Figura 1.3. Mapa interactiu dels casos de COVID-19

Font: Center for Systems Science and Engineering (CSSE) (2020), “Coronavirus COVID-19 Global Cases” Johns Hopkins University <<https://coronavirus.jhu.edu/map.html>>

Conclusions

- ✳ L'origen geològic de la epidèmia mundial provocada pel virus SARS-CoV2, neix a Wuhan una ciutat ubicada al centre de la Xina.
- ✳ No hem de confondre, el SARS-CoV2 (és el nom del virus), amb el COVID-19 o coronavirus (que es la malaltia que apareix al contraure el virus).
- ✳ La ràpida propagació del virus amb una taxa de contagi estimada a les dos persones, han demostrat com en un món totalment globalitzat els fluxos de gent entre països ha facilitat la transmissió del virus fins al punt de què molts Estats han hagut de tancar el país per frenar el contagi.

Referències

- Álvarez, Javier (2020), “El Coronavirus: orígenes, difusión y casos antecedentes del virus” <https://www.actualidad.es/salud-y-bienestar/2020/01/28/coronavirus-origenes-difusion-casos/?refresh_ce>
- Aparicio, David (2020), “El origen del coronavirus” <<https://www.psyciencia.com/el-origen-del-coronavirus/>>
- BBC (2020), “Coronavirus: qué significa que la OMS haya clasificado al covid-19 como pandemia.”, Mundo <<https://www.bbc.com/mundo/noticias-internacional-51842708>>
- Campbell, Chalie (2020), “The West Blames the Wuhan Coronavirus on China’s Love of Eating Wild Animals. The Truth Is More Complex”, TIME <<https://time.com/5770904/wuhan-coronavirus-wild-animals/>>
- Enciso Noguera, Ana Maria (2020), “Coronavirus: origen, crecimiento y desarrollo de la epidemia” <<https://aldianews.com/es/articles/cultura/health/coronavirus-origen-crecimiento-y-desarrollo-de-la-epidemia/57647>>
- Johns Hopkins University (2020), “Coronavirus COVID-19 Global Cases”, Center for Systems Science and Engineering (CSSE) at Johns Hopkins University (JHU) <<https://coronavirus.jhu.edu/map.html>>
- Montoya, Leydy (2020), “Historia del coronavirus” <<https://historia-biografia.com/historia-del-coronavirus/>>
- Sarukhan, Adelaida (2020) , “El nuevo coronavirus: algunas respuestas y muchas preguntas”, Instituto de salud global de Barcelona <<https://www.isglobal.org/coronavirus>>

2. ALTRES CORONAVIRUS

1567439 Ismail Mehmood Malik & 1567528 Pol Roman Campos

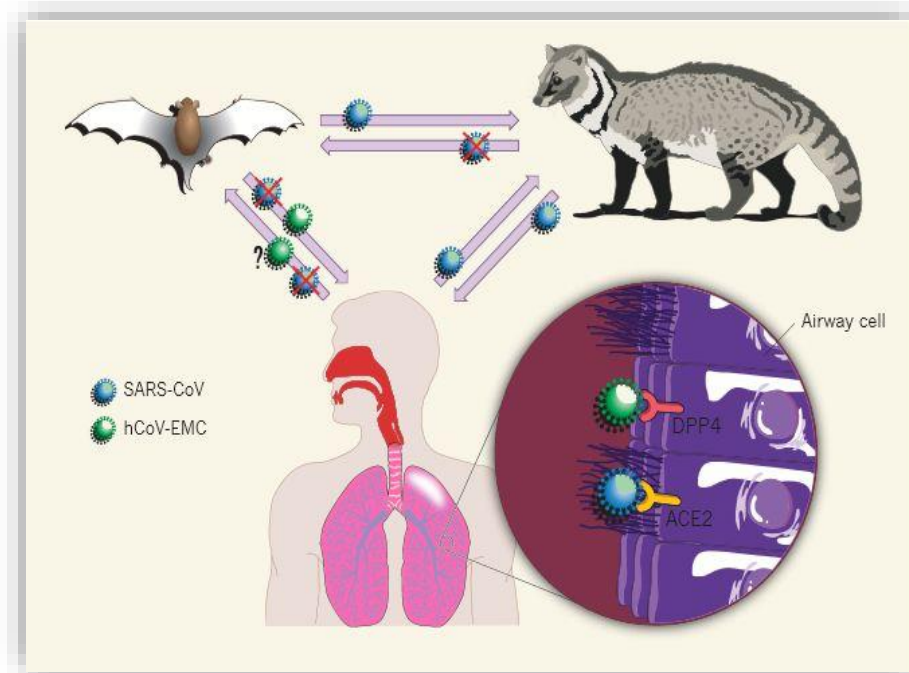
A finals del 2019 va aparèixer un nou coronavirus, el SARS-Cov2, del qual s'ha parlat en la Secció. Aquest coronavirus està compost per material genètic RNA que normalment se sol trobar en animals, és a dir, l'hoste primari del virus es un animal i el contagia d'animals a humans.

Històricament s'han documentat 7 tipus de coronavirus diferents en humans, aquests han mutat en molts casos i actualment son els principals causants de diferents virus, com per exemple el del refredat comú. En els últims anys han aparegut tres tipus de coronavirus, que infecten humans, d'origen zoonòtic: el SARS, el MERS i el nou SARS-Cov2.

SARS

La síndrome respiratòria aguda greu, més coneguda, per les sigles en anglès, com SARS, va aparèixer el novembre de 2002 a la regió Xinesa de Guangdong. L'origen d'aquest virus és zoonòtic, ja que es va trobar el virus en ratpenats rinolòfids, els quals són l'hoste primari del virus, i més tard altres mostres molt semblants al SARS en exemplars de Civeta de palmera, els quals es venien en els mercats d'animals de Guangdong.

Figura 2.1. Transmissió SARS

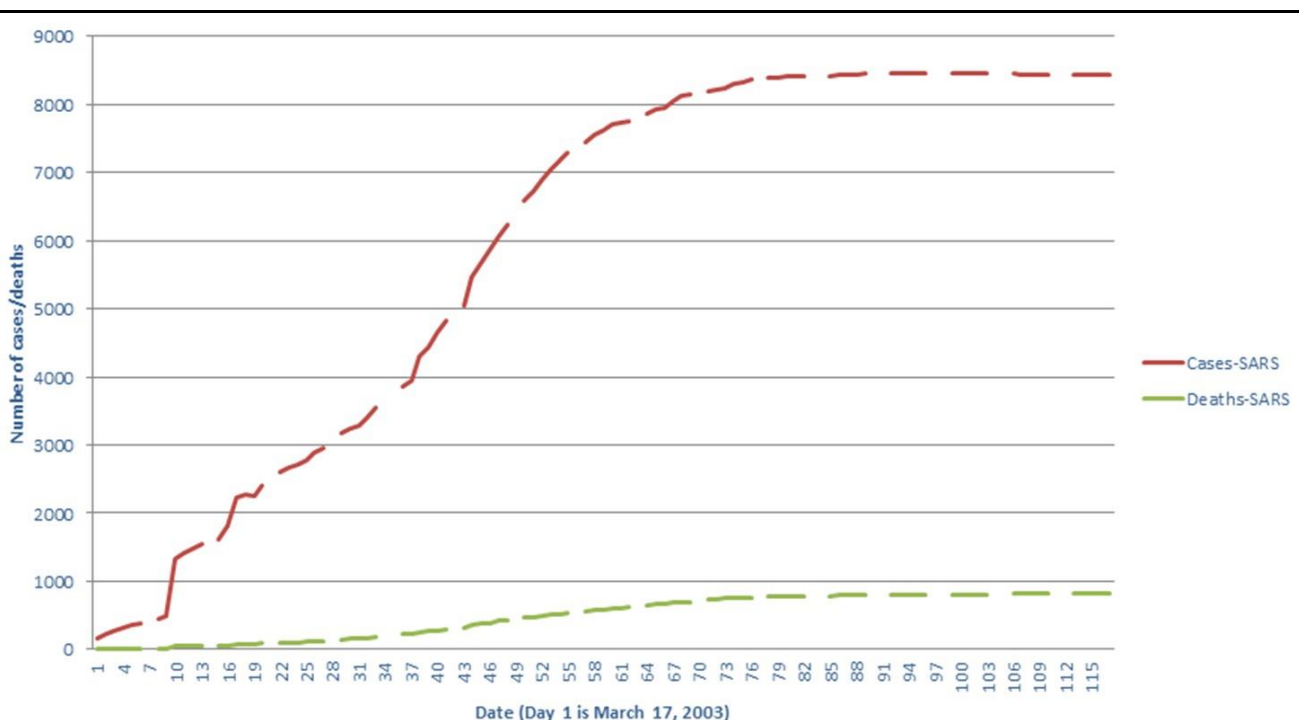
Font: Nuño Domínguez (2020), "El nuevo virus relacionado con el SARS infecta a humanos y animales con la misma 'arma'", Materia <<http://esmateria.com/2013/03/13/el-nuevo-virus-relacionado-con-el-sars-infecta-a-humanos-y-animales-con-el-mismo-arma/>>

El SARS es transmet entre persones per via aèria, gràcies a les gotes de Flügge (petites gotes de saliva emeses amb la tos, l'esternut o quan s'enraona), també pel contacte amb mucoses i secrecions dels malalts i es creu que també es transmet per les vies fecal-respiratòria i fecal-oral, però els estudis realitzats no aporten dades sobre aquesta possible via d'infecció. El període d'incubació era de 2-7 dies.

Un cop passat el període d'incubació, comença la segona fase, fase en la qual el SARS afecta les vies respiratòries, acompanyat de tos seca i/o dispnea no productiva, calfreds, espasmes musculars, mal de cap, malestar general i miàlgies. A part de tots aquest símptomes, el SARS derivava a una pneumònia vírica o en una pneumònia inespecífica. En un 10-20% dels casos, la malaltia és tant greu que els pacients se'ls ha d'intubar (respiració assistida). A part d'això, aquest percentatge de persones patia dany alveolar difús (inflació del alvèols a causa de líquid inflamatori (exsudat)). La seqüela mes comuna del SARS és una reducció de la capacitat de difusió pulmonar (intercanvi de gasos entre els alvèols i els capil·lars).

El tractament pel SARS consistia en incloure agents antivirals utilitzats pel tractament del VIH. Pel tractament de la pneumònia viral, s'utilitzaven humidificadors i administració d'oxigen, i per el de la pneumònia inespecífica, antibiòtics contra els bacteris. Actualment no hi ha cap tractament eficaç i no s'ha aprovat la vacuna trobada contra el SARS.

Figura 2.2. Taxa de mortalitat del SARS

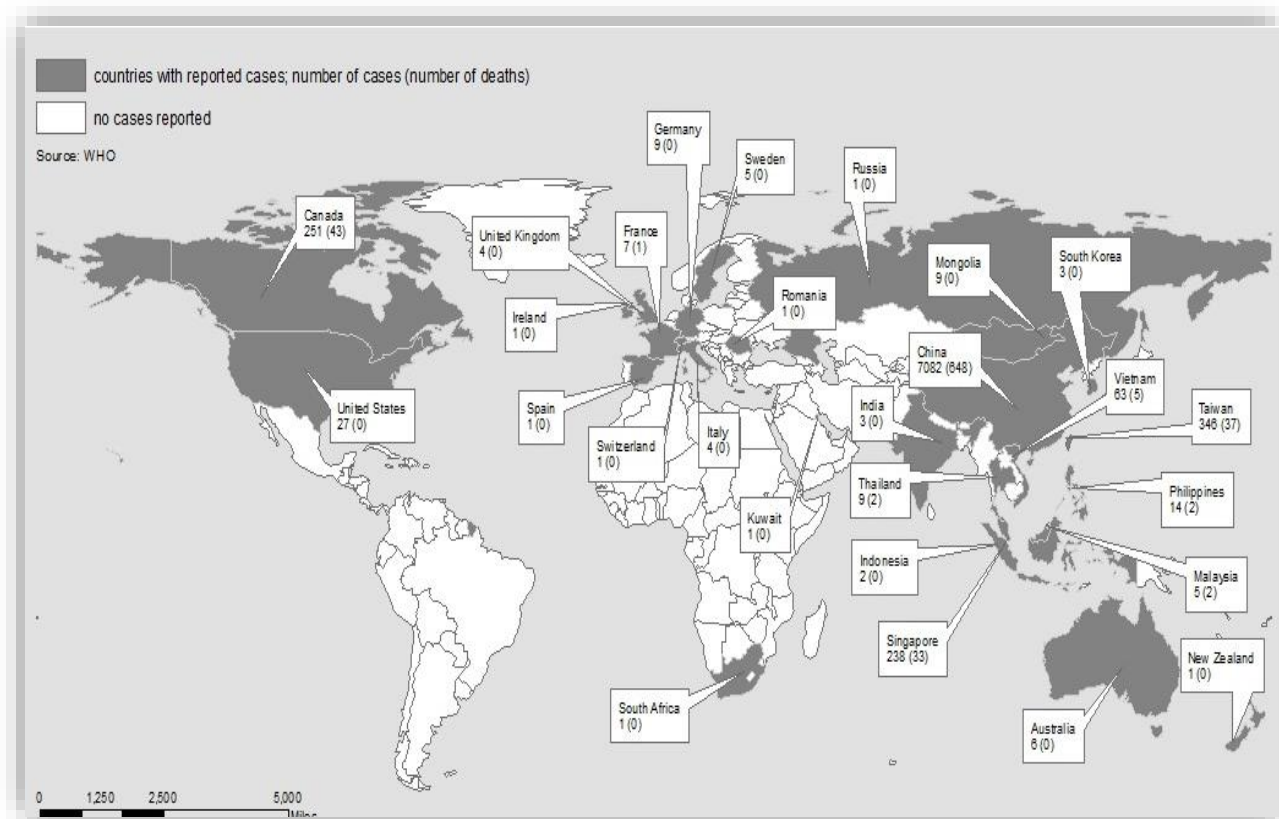

Font: Gong Zhe (2020), "Coronavirus vs. SARS: ¿How similar are they? Data tells", CGTN <<https://news.cgtn.com/news/2020-01-26/Coronavirus-vs-SARS-How-similar-are-they-Data-tells-NzBCywlxmg/index.html>>

El SARS va demostrar tenir una capacitat de contagi molt ràpida i letal, ja que fins a finals de juliol de 2003, va infectar a més de 8.400 persones i va matar a 916 persones en 29 països dels 5 continents. No va ser fins el 5 de juliol de 2003 que la organització mundial de la salut (OMS) va declarar que el SARS es trobava en control en tot el mon. A partir d'aquest anunci es varen registrar casos aïllats

de SARS, però en aquests casos els contagis foren accidentals, la causa, la manipulació del virus en laboratoris.

Figura 2.3. Taxa de mortalitat del SARS

Font: Alexandra Schaefer (2013), “The decade of highly pathogenic coronaviruses” <https://gis515aschaefer.weebly.com/the-sars-outbreak-in-2002-2003.html>

MERS

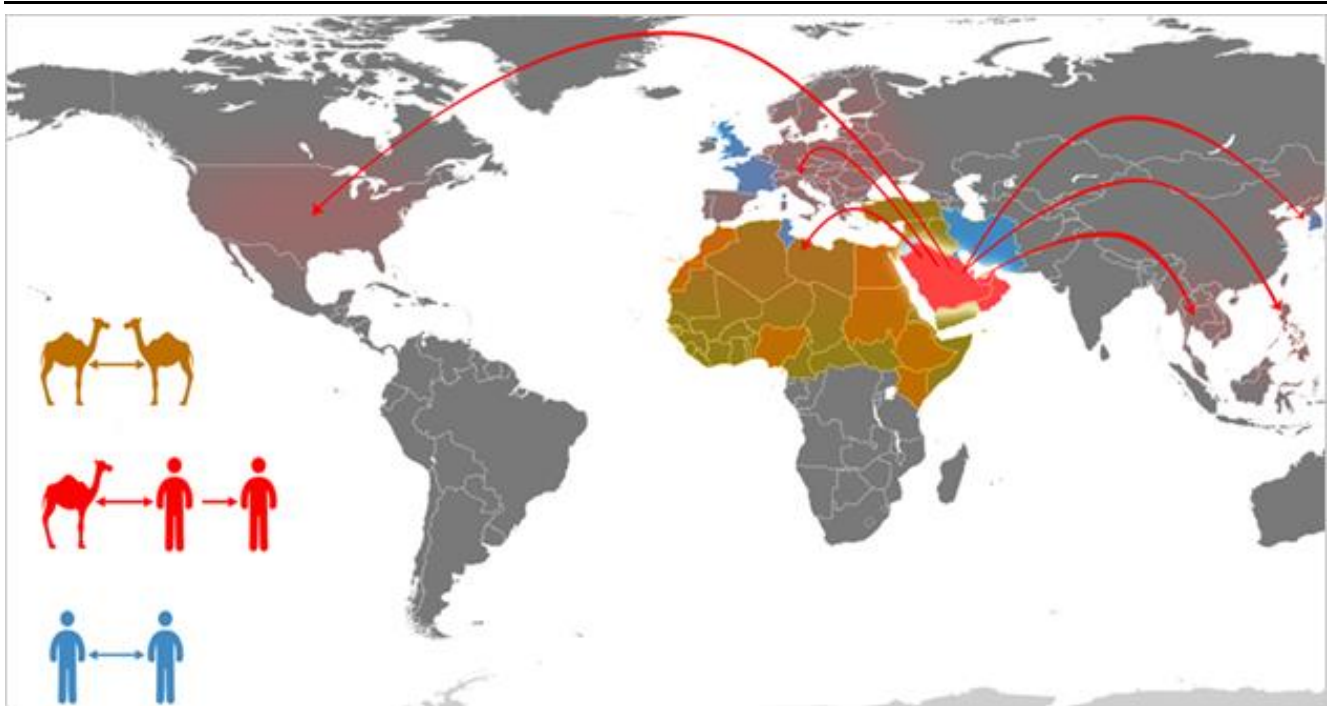
El síndrome respiratori d'orient mitjà, més conegut per les sigles en anglès, MERS, va ser identificat per primer cop l'any 2012 a Aràbia Saudita. El MERS es un virus d'origen zoonòtic, es a dir que l'hoste primari d'aquest coronavirus és un animal. No se sap ben bé qui és l'hoste primari d'aquest virus, però es creu que els ratpenats el varen transmetre aquest als dromedaris i aquests als humans.

Es creu que les primeres persones en patir el virus es van infectar a través del consum de la carn o llet crua (fet molt tradicional en la cultura àrab) d'un camell infectat.

Aquest coronavirus no es transmet fàcilment entre humans, ha d'haver un contacte molt proper, com per exemple la distància curta entre els professionals sanitaris que van atendre als infectats i aquests. La propagació d'aquest virus ha estat limitada a l'entorn proper de l'infectat, familiars i professionals. Aquests últims han sigut els més perjudicats i on s'han produït més casos d'infecció. Encara no s'ha documentat cap transmissió en massa de persona a persona.

Tot i això, s'han trobat casos minoritaris a Àustria, Xina, França, Alemanya, Itàlia, Països Baixos, Estats Units i Regne Unit. Tots aquests casos van ser importats de la península Aràbiga. La gran majoria de persones es recuperen, tot i això el 35% dels casos de MERS acaben desembocant en la mort de l'infectat.

Figura 2.4. Contagis de MERS al món

Font: OMS (2017), “Acuerdan los próximos pasos para combatir la amenaza a la salud mundial por MERS-CoV”, *Infomed* <<https://temas.sld.cu/coronavirus/2017/12/28/acuerdan-los-proximos-pasos-para-combatir-la-amenaza-a-la-salud-mundial-por-mers-cov/>>

El període d'incubació no es coneix amb precisió, la mitjana seria de 5 dies tot i que podem trobar casos on els símptomes apareixen entre els 2 dies i unes dues setmanes. Un cop superat el període d'incubació, l'infectat comença a tenir símptomes similars al SARS, tot i que també poden estar acompanyats per: tos amb sang, diarrea, vòmits i pneumònia. Un gran percentatge de persones infectades pel MERS tenen símptomes lleus o no en tenen i la gran majoria de persones que moren a causa del virus tenen altres patologies.

No hi ha cap tractament antiviral pel MERS, però es poden alleujar els símptomes amb altres tractaments mèdics. En els casos més greus, el tractament inclou donar suport als òrgans vitals, ja siguin els pulmons, fetge, cor... Actualment no existeix cap vacuna contra el MERS, però se n'està estudiant del desenvolupament d'una als EE.UU.

Conclusions

- ✳ Els coronavirus existeixen des de fa molt de temps i els humans hem conviscut amb ells.
- ✳ Hi han hagut altres casos de pandèmies provocades per un coronavirus (SARS, MERS)
- ✳ Aquest coronavirus es semblant al SARS, però és més contagiós i més letal per als humans.

Referències

- Ana Maria (2020), “*Gotes de Flügge*”, *Enciclopèdia.cat* <<https://www.enciclopedia.cat/ec-gec-0027295.xml>>
- Bosch, Ángela (2004), “*SARS, una neumonia atípica de etiología desconocida*” <<https://www.elsevier.es/es-revista-offarm-4-articulo-sars-una-neumonia-atipica-etilogia-13057215>>
- Mediline Plus (2020), “*Síndrome respiratorio de Oriente Medio*” <<https://medlineplus.gov/spanish/ency/patientinstructions/000723.htm>>
- Monasterio, Fernanda (2020), “*El Covid-19 no es el primero: cuáles son los otros coronavirus*” <<https://www.pauta.cl/ciencia-y-tecnologia/el-covid-19-no-es-el-primero-cuales-son-los-otros-coronavirus>>
- OMS (2019), “*Coronavirus causante del MERS*” <[https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/middle-east-respiratory-syndrome-coronavirus-\(mers-cov\)](https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/middle-east-respiratory-syndrome-coronavirus-(mers-cov))>
- Vaqué Rafart, J (2005), “*Síndrome respiratorio agudo SARS*” <<https://www.analesdepediatria.org/es-sindrome-respiratorio-agudo-grave-sars--articulo-13074489>>

3. Estadística: població, test fets, positius, hospitalitzats, UCI, morts

1567505 Mario Martinez Mata & 1567540 Zohra Ait Ichou

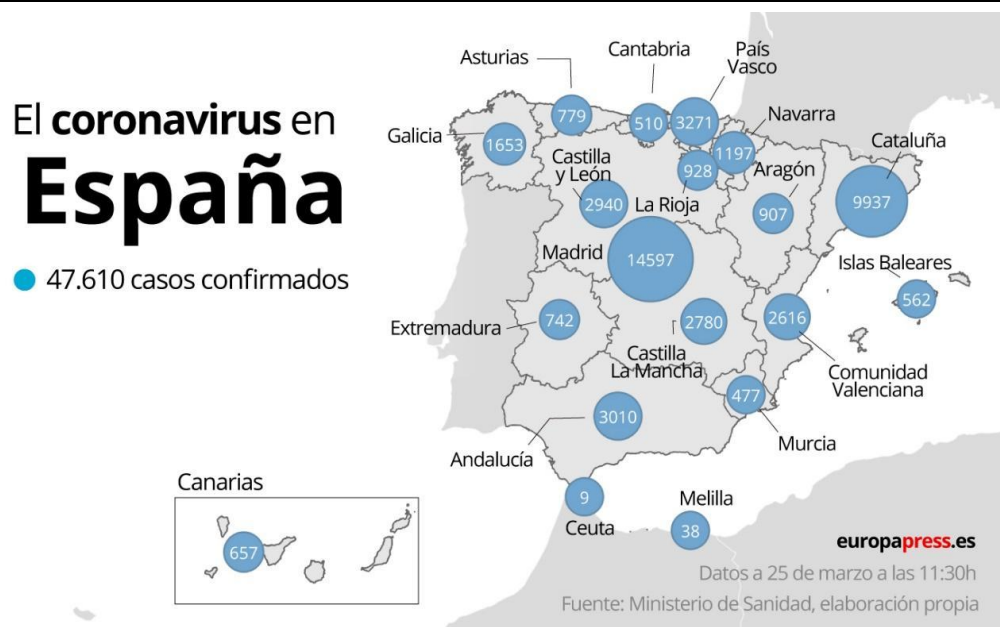
A dia 25 de març de 2020, Espanya aconsegueix superar les dades de morts a Xina, un total de 738 més en un sol dia. Aquest augment deixa a Espanya, actualment, com a segon país amb més mortalitat per el Covid-19 per darrere d'Itàlia. En l'UCI hi ha 3.166 pacients greus, 530 més que ahir, i 5.367 s'han curat, 1.573 més, segons el balanç fet públic avui pel Ministeri de Sanitat, que recull els casos esdevinguts fins ahir.

Població i positius

Espanya actualment té 47.100.396 milions d'habitants. Dels quals hi ha 47.610 infectats per Covid-19. Un 12% dels sanitaris estan contagiats amb coronavirus, una dada important i significativa que es deu a la manca d'EPIS (mascaretes, ulleres protectores, vestits protectors...).

En aquest gràfic podem observar els casos confirmats a les 17 comunitats autònomes d'Espanya (Veure figura 3.1). Veiem que les zones més afectades són les de Madrid (14597) y Catalunya (9937) i es menys afectades són Ceuta (9) i Melilla (38).

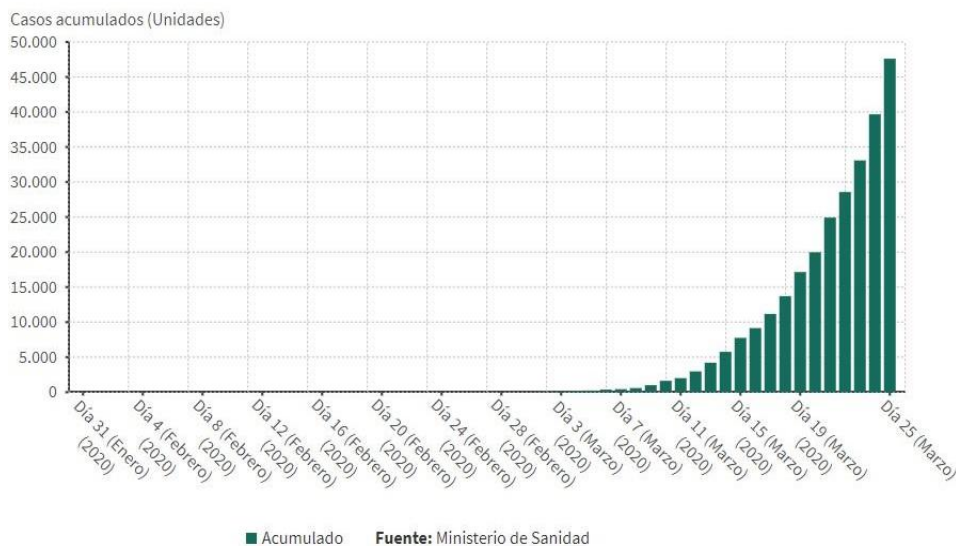
Figura 3.1. Mapa de la població afectada

Font: Europapress (2020) <https://img.europapress.es/fotoweb/fotonoticia_20200325103105-2003971349_9999.jpg>

Els infectats augmenten de manera desmesurada dia a dia, per això l'estat Espanyol ha decretat l'estat d'emergència i un estat de quarantena, per intentar frenar aquesta corba i no saturar els sistemes sanitaris Espanyols (Veure figura 3.2).

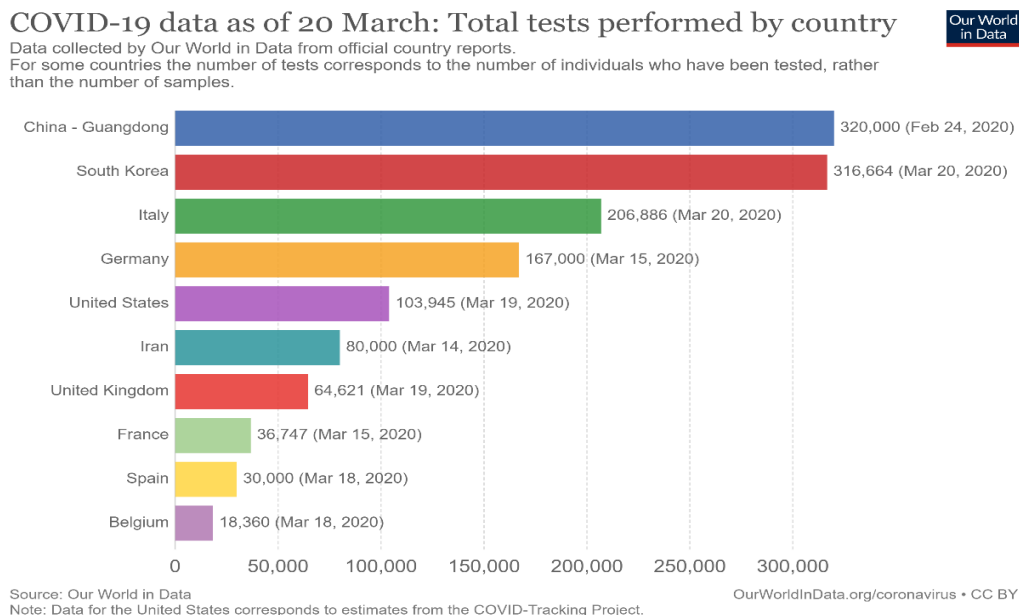
Figura 3.2. Evolució de persones infectades

Font: Epdata (2020), “La evolución del coronavirus en España y en el mundo, en gráficos” <https://img.europapress.es/fotoweb/fotonoticia_20200325103105-2003971349_9999.jpg>

A dia 18 de Març Espanya havia registrat 11178 casos oficials i havia realitzat 30000 tests. Tenint en compte que hi ha 47.610 contagiats el número de test serà al voltant de 100.000. El govern Espanyol ha comprat un total de 6.140.000 milions de tests, la qual cosa significa que aquest número començarà a pujar significativament.

Figura 3.3. Tests practicats

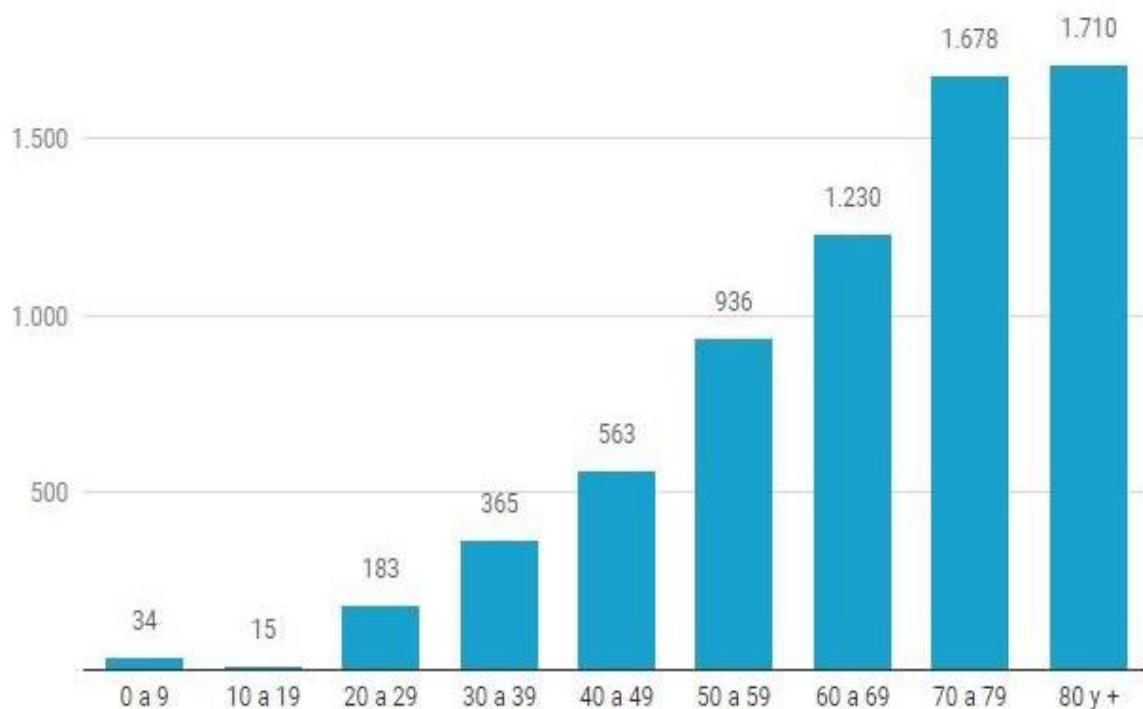
Font: Jo Hasell (2020), “Data on COVID-19 testing”, Ourworldindata <<https://ourworldindata.org/covid-testing>>

Hospitalitzats

A Espanya la meitat dels pacients contagiats per Covid-19 que han requerit hospitalització tenen més de 70 anys. En concret, el 25,1% dels ingressats tenen més de 80 anys i el 24,6% entre 70 i 79 anys. A partir d'aquí, el percentatge decreix de manera rellevant.

Les últimes dades sobre hospitalitzats donades pel Ministeri de Sanitat són del 22/03/2020, amb un total de 6714 persones hospitalitzades.

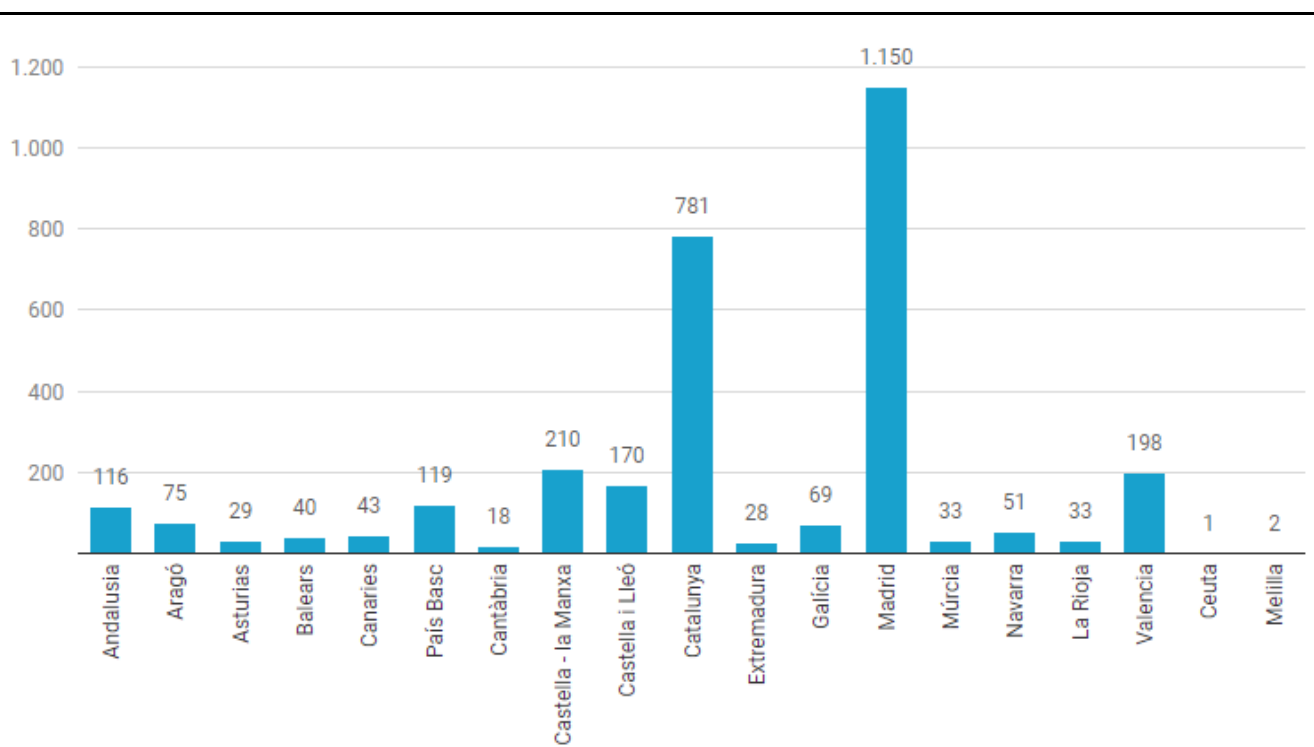
Figura 3.4. Persones hospitalitzades

Font: H. De Pedro (2020), “Radiografía del coronavirus en España por edades: contagios, hospitalizados, UCI y muertos”, 20 Minutos <<https://www.20minutos.es/noticia/4196911/0/edades-contagiados-muertos-coronavirus-espana-datos-ministerio-sanidad/>>

UCI

Del total de contagiats a Espanya, 3.166 estan en l'UCI i 5.367 persones ja s'han curat. Així ho han manifestat fonts oficials de Sanitat, fins a la data d'avui (25 de març de 2020).

Figura 3.5. Persones a les UCI

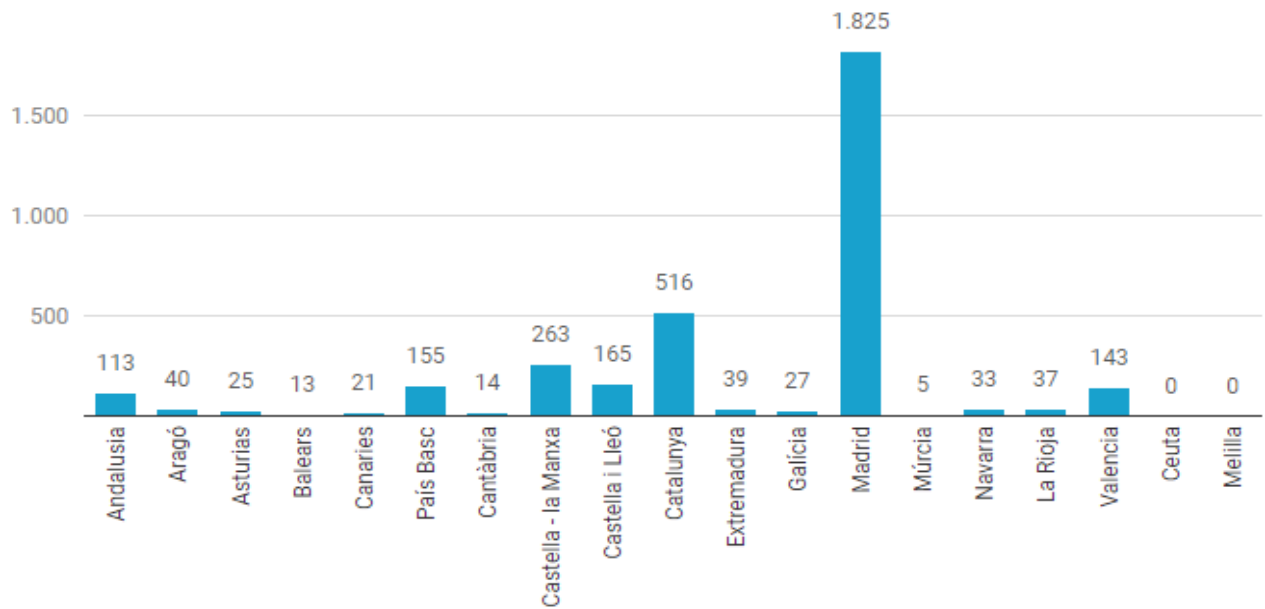
Font: @Sanidadgob, Twitter (2020)
<https://twitter.com/sanidadgob/status/1242766245478400000/photo/1>

Morts

Un total de 22.350 persones han mort a dia 25 de març per COVID-19 en tot el món segons les últimes dades. Segurament aquests números continuaran augmentant, ja que hi ha països amb sistemes sanitaris deficients que continuen prenent-se el virus com una simple grip o països que per no perjudicar la seva economia no estan posant cap mesura o gairebé cap per prevenir el contagi.

Espanya a dia 25 de març compta amb un total de 3.434 morts. La CCAA amb més morts és la de Madrid i li segueix Catalunya amb 516.

Figura 3.6. Personas mortas

Font: @Sanidadgob, Twitter (2020)
 <<https://twitter.com/sanidadgob/status/1242766245478400000/photo/1>>

L'índex de letalitat del Covid-19 entre els contagiats se situa en el 4,44% aproximadament. El virus resulta més letal a persones d'entre 70 i 90 anys o més.

Figura 3.7. Taxa de letalitat per tram d'edat

Datos obtenidos del análisis sobre 20.872 casos notificados con información de edad
 Fuente: Ministerio de Sanidad
 Datos actualizados el 25 de marzo de 2020 (12h)

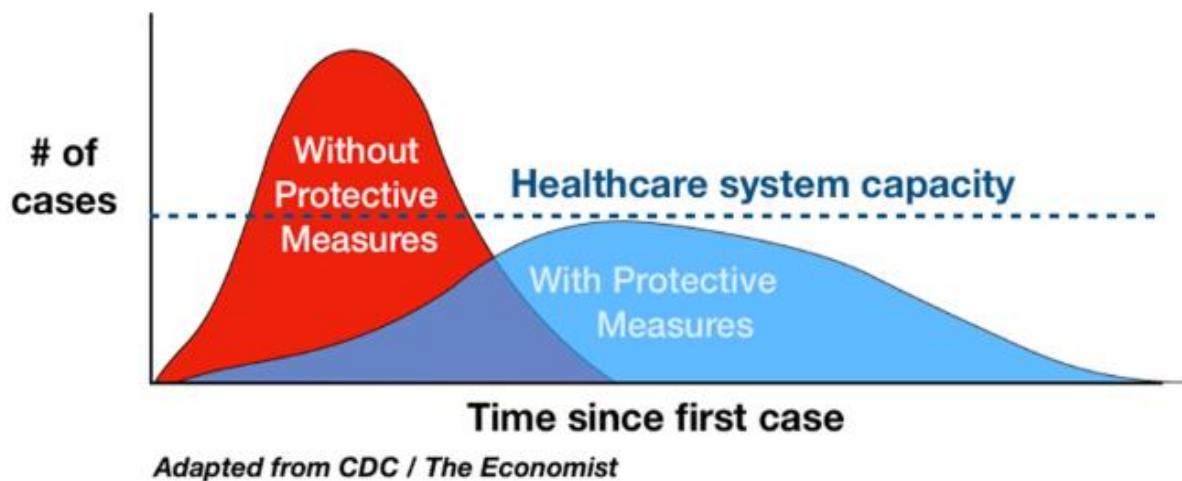
Font: R.C. (2020), “Gráfico: España supera los 47.610 casos”, Hoy
 <<https://www.hoy.es/sociedad/salud/coronavirus-wuhan-amenaza-20200129164607-ntrc.html>>

A la vista de tot plegat, una estratègia es desprèn: allargar en el temps la infecció per Covid-19 per tal que els sistemes sanitaris, i en particular les UCIs no colapsin per una demanda de malalts molt per sobre a la que poden atendre.

Figura 3.8. La gran estratègia ante la epidemia

Flattening the Coronavirus Curve

One chart explains why slowing the spread of the infection is nearly as important as stopping it.

Fuente: https://www.nytimes.com/2020/03/11/science/coronavirus-curve-mitigation-infection.html?utm_source=Project+Syndicate+Newsletter&utm_campaign=569d558095-contributor_newsletter_sheng_24_03_2020&utm_medium=email&utm_term=0_73bad5b7d8-569d558095-93614941&mc_cid=569d558095&mc_eid=a1f00c83a8

Conclusions

- ✳ Si s'hagués actuat de manera anticipada, podríem haver fet que aquestes xifres fossin més baixes.
- ✳ Quan el virus començava a tindre repercussió es van permetre celebrar manifestacions, mítings, partits de futbol, bàsquet... Això podria haver fet que el número d'infectats augmentés tan ràpidament.

★ També podem dir que amb relativament pocs casos positius per coronavirus l'estat va declarar la quarantena fent d'aquesta manera reduir el nombre d'infectats i de la mateixa forma les morts i persones a l'UCI.

Referències

Fresnada, Diana (2020), “Sanitat compra 640.000 test ràpids i quatre robots que realitzaran fins a 80.000 proves diàries de coronavirus”, RTVE <<https://www.rtve.es/noticias/20200321/sanidad-compra-640000-test-rapidos-cuatro-robots-permitiran-realizar-hasta-80000-pruebas-diarias-coronavirus/2010513.shtml>>

INE (2020), “Xifres població” <https://www.ine.es/dyngs/INEbase/es/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736176951&menu=ultiDatos&idp=1254735572981>

Instagram (2020), <<https://www.instagram.com/p/B-J94RxorSH/>>

ISCH (2020), “Situació COVID-19 a Espanya” <<https://covid19.isciii.es/>>

@Sanidadgob, Ministerio de sanidad (2020), “Publicats les dades de #COVID2019” , Twitter <<https://twitter.com/sanidadgob/status/1242766245478400000/photo/1>>

La Moncloa (2020), “Espanya ha tancat amb la Xina una compra de material sanitari per valor de 432 mill.€”, Twitter <<https://twitter.com/desdelamoncloa/status/1242818694809636864>>

Vizoso, Sonia (2020), “El alto contagio de sanitarios abre un agujero en la lucha contra el virus”, El país <<https://elpais.com/sociedad/2020-03-23/el-alto-contagio-de-sanitarios-abre-un-agujero-en-la-lucha-contra-el-virus.html>>

Worldometer (2020), “COVID-19 coronavirus pandemic”. <<https://www.worldometers.info/coronavirus/>>

4. Xina

1567456 Júlia Margarit Pacheco & 1567436 Adrià Dausà Martí

El COVID-19 s'origina a Wuhan, capital de Hubei a Xina entre mitjans de novembre i principis de desembre del 2019 però el govern xinès no va anunciar oficialment a l'OMS l'inici del virus fins al 31 de desembre.

Figura 4.1. Localització del mercat on es creu que es va originar el brot del nou coronavirus

Font: Google Maps (2020)

Se sospita que el virus es va originar a un mercat de marisc i peix de la ciutat de Wuhan que va ser tancat l'1 de gener del 2020, el mateix dia que es produïa la primera mort ocasionada pel virus. A hores d'ara, encara no se sap si realment el virus es va produir allà o només va servir com a l'escenari principal de la propagació.

Segons diu el diari hongkonés 'South China Morning Post', el govern Xinès creuria haver trobat el pacient 0 del virus, un home de 55 anys resident a Wuhan que es creu que va ser contagiats amb el

virus el 17 de novembre. A partir d'aquest contagi va començar a créixer la propagació del virus notablement.

Confinament

La ciutat de Wuhan, Huanggang i Exhouva van ser les primeres ciutats on es va declarar el confinament total, exactament el 23 de gener. També van ser tancats aeroports, i també es van tancar estacions de metro i es va suspendre el transport públic.

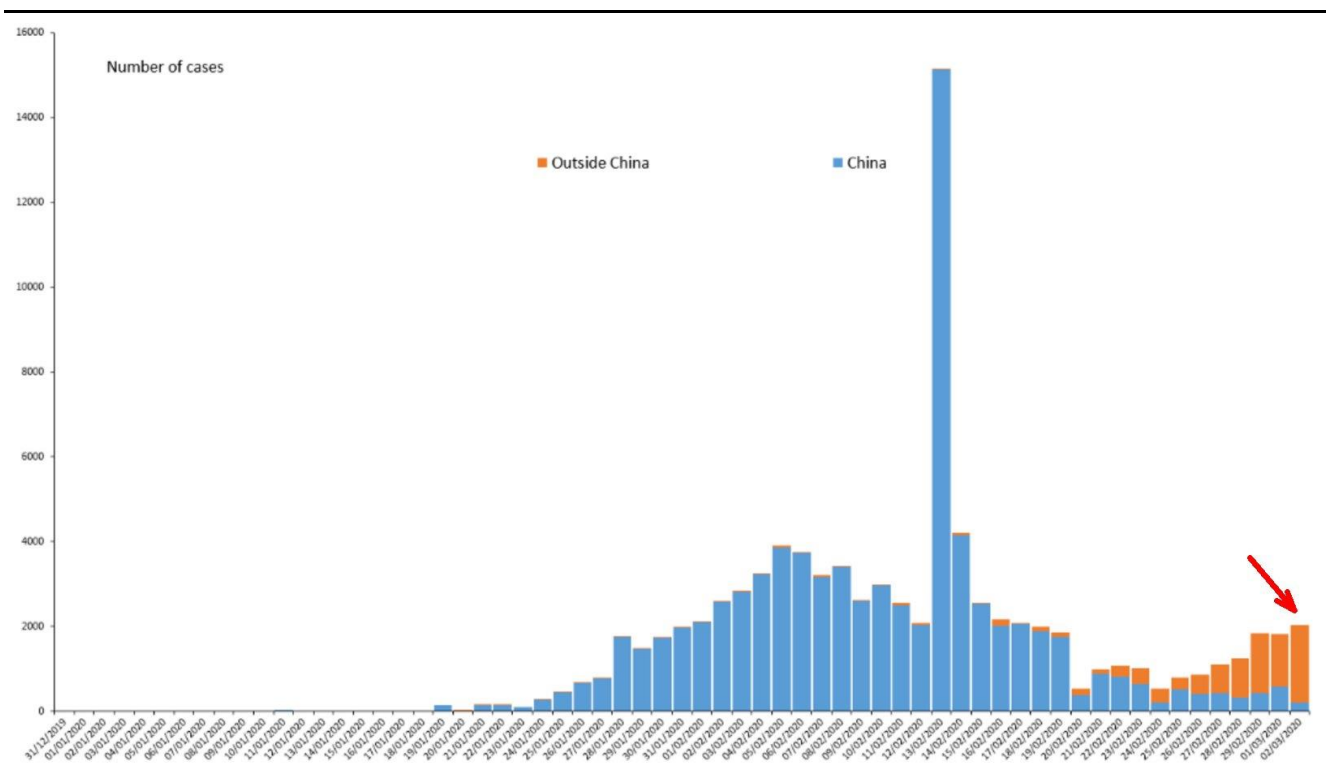
Coincidint amb l'any nou xinès, del qual es van suspendre totes les activitats, el govern xinès va decidir ampliar el període de vacances, que iniciaven el 25 de gener, fins al 3 de febrer.

A partir de mitjans de febrer, les fàbriques van anar a poc a poc reprenent la producció. Així mateix, el passat 25 de març, el govern xinès va decidir aixecar les restriccions en el transport i va permetre l'obertura de les botigues exceptuant les que es localitzaven a Wuhan.

Casos

Xina, on hi ha hagut 81.470 casos i 3.304 morts, segueix sent líder en el rànquing mundial de diagnòstics, però ja no el de defuncions. De fet, ja ha començat a detectar més casos provinents de les afores del país que de contagi local, el que ha portat a les autoritats a prohibir l'entrada d'estrangers, a excepció de personal diplomàtic.

Figura 4.2. Casos covid-19 Xina

Font: Intradia (2020), “El número de casos fuera de China sigue aumentando”, Serenity Markets <<https://serenitymarkets.com/todos-los-comentarios/intradia/el-numero-de-casos-fuera-de-china-sigue-aumentando/>>

Impacte en borsa

A causa de la paralització industrial, la borsa xinesa va començar a decaure. Exactament el dia 2 de febrer es comunicava que s'injectaria liquiditat per poder fer front al coronavirus, exactament una xifra d'uns 1,2 bilions de iuans (uns 157.000 milions d'euros). Tot i això, el dia 3 de febrer s'anunciava que la borsa xinesa, Shanghai Composite Index (CSI), havia tancat amb una xifra de caiguda d'un 7,7%, una xifra que no es veia des de feia 4 anys.

A causa de la por infundada pel virus, van ser molts els inversors que van decidir vendre els seus títols. Per això, el mercat s'ha arribat a desplomar fins al 8%, un altre xifra que no es veia des de feia 13 anys.

L'economia xinesa s'ha vist molt afectada el primer trimestre de l'any per la caiguda de la producció. A continuació podeu veure la caiguda que ha tingut l'economia xinesa durant els dos primers mesos de l'any.

Tot i veure aquestes xifres devastadores, els analistes es mostren optimistes i preveuen pel tercer trimestre de l'any l'economia recuperarà els seus indicadors usuals

Estat actual

Actualment, la Comissió Nacional de Salut ha declarat que s'ha deixat enrere el pic d'epidèmia del Covid-19. L'anunci arriba exactament set setmanes després que s'imposés el bloqueig per quarantena a la ciutat de Wuhan (el focus de la malaltia) i el país entrés en un llarg període de paràlisi econòmica i social de què només ara comença a entreveure la sortida.

La declaració de la portaveu de la Comissió arriba quan Xina ha tornat a registrar nombre més baix de nous contagis des del començament de la crisi, en total 15 casos, dels quals només vuit s'han detectat a Wuhan, els altres sis són provinents d'altres països. A més, han mort 11 persones.

Les autoritats de la província de Hubei, on es troba Wuhan, han anunciat que s'aniran relaxant les seves mesures de quarantena. S'haurà d'anar amb compte ja que es preveu la possibilitat d'una nova onada de contagis a Pequín per la tonada de les persones que van quedar atrapades fora del seu lloc de procedència.

La gran prioritat ara mateix és de reactivar l'economia. En una reunió de Consell d'Estat, el primer ministre xinès, Li Keqiang, ha llançat una nova crida a reactivar l'activitat econòmica, ha promès que el govern ajudarà a les empreses a poder tornar a l'activitat usual. En aquests moments la Xina es troba ajudant a la resta de països del món subministrant material mèdic per a tots aquells països on hi escasseja.

Conclusions

- ✳ El coronavirus s'origina a Xina, concretament a Wuhan.
- ✳ Hem pogut observar que davant d'un virus prèviament desconegut, el país ha fet un gran esforç per poder contenir-lo contenir.
- ✳ S'espera una recuperació ràpida tant de l'activitat industrial com de l'economia.

Referències

- Duran, Xavier (2020), “*Tot el que sabem del coronavirus i la Covid-19: contagi, símptomes, vacuna*”, 324, TV3 <<https://www.ccma.cat/324/tot-el-que-sabem-del-coronavirus-de-la-xina-contagi-simptomes-vacuna-infectats/noticia/2984264/>>
- Efe (2020) , “*Las empresas españolas en China vuelven a la normalidad de forma progresiva*”, *Expansión* <<https://www.expansion.com/empresas/2020/03/28/5e7f1cfb468aeb3b318b45a0.html>>
- El Plural (2020), “*Ciudades cerradas en China: 18 millones de personas aisladas para evitar la propagación del coronavirus*”< https://www.elplural.com/politica/internacional/18-millones-personas-aisladas-evitar-propagacion-coronavirus_231810102>
- La información (2020), “*Todo comenzó el 17 de noviembre: China identifica al 'paciente cero' del virus*” <<https://www.lainformacion.com/mundo/coronavirus-todo-comenzo-17-noviembre-china-identifica-paciente-cero-virus/6551679/>>
- RTVE (2020), “*¿Qué se sabe del coronavirus de Wuhan?*” <<https://www.rtve.es/noticias/20200329/se-sabe-del-nuevo-coronavirus-china/1996067.shtml>>
- Verbo, M.L (2020), “*El coronavirus hunde la Bolsa de China pese a los esfuerzos del banco central*”, *Expansión* <<https://www.expansion.com/mercados/2020/02/03/5e37c771e5fdeac1218b460b.html>>
- Vidal Liy, Macarena (2020), “*China: la esperanza de dejar atrás lo peor*”, *El País* <<https://elpais.com/internacional/2020-03-28/china-la-esperanza-de-dejar-atras-lo-peor.html>>

5. Corea del Sud

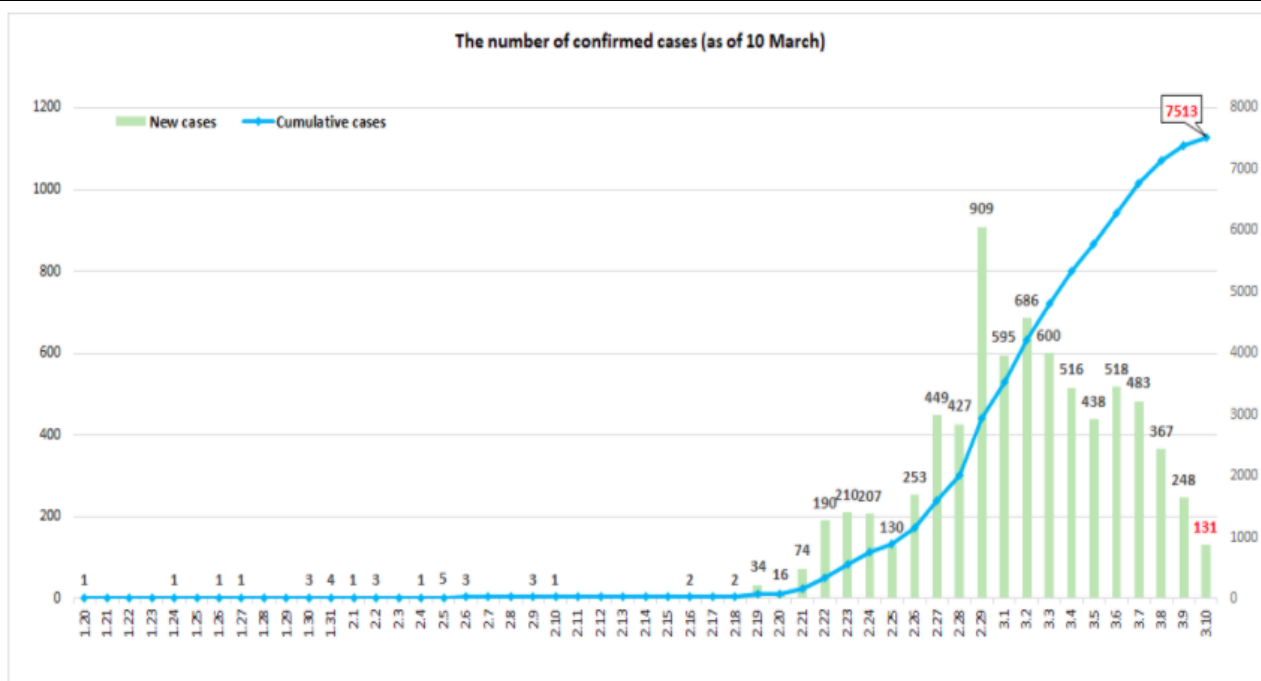
1567440 Joan Jorba & 1567447 Tony Freire

A l'inici del 2020 els països asiàtics, entre ells Corea del Sud, estaven força preocupats pel Coronavirus. El govern sud Coreà va fer un comunicat on s'esmentava que la població estigues tranquil·la perquè garantiria la seguretat de tota la població. A més a més, se'ls veia confiats ja que tenien experiència amb un virus similar anomenat MERS que va aparèixer al 2015. Així doncs, van posar-se mans a la obra i van adoptar unes principals mesures com separar els vols provinents de Xina i prendre la temperatura a tota aquella gent que aterrava al país sud Coreà.

El dia 20 de Gener es va detectar el primer pacient, va ser una dona xinesa de 35 anys. Llavors, la gent infectada va anant augmentant de mica en mica, se'ls va identificar i es va prendre la decisió de desinfectar totes aquelles zones per les quals havien estat. A més a més, es va crear una aplicació que consistia en un mapa i allà la gent podia veure les zones on els infectats havien passat.

La situació s'anava agreujant, la gent començava a entrar en pànic i van decidir recollir firmes via on-line per tal d'aconseguir que el govern cancel·les els vols provinents del país xinès. Es van obtenir mes de set-centes mil firmes, però el president del país es va negar. L'associació de metges de Corea del Sud també va demanar, fins a sis ocasions, la cancel·lació d'aquests vols que arribaven de Xina.

Figura 5.1. Persones confirmades a Corea del Sud

Font: Diego Sánchez de la Cruz (2020), "El 'milagro' de Corea del Sur: la estratègia con la que están acorralando al coronavirus.", Libre Mercado <

Mentrestant, a mitjans de Febrer s'havien realitzat unes vuit mil proves i només s'havien detectat 30 casos. Però malauradament va arribar l'infectat número 31, és una senyora que se la va denominar com a la “més encomanadora” i precisament ja havia estat ingressada un parell de cops a l'hospital. De la pacient 31, es va passar en una setmana als tres mil casos, i la següent als sis mil i així va anar incrementant el número d'afectats. Aquesta causa va ser considerada per altres països més que suficient per tancar les fronteres a gent sud Coreana.

Figura 5.2. Cues de cotxes per fer tests del Covid-19 a Corea del Sud

Font: Efe (2020), “Corea del Sud: l'efectiu mètode per fer les proves de coronavirus” , *El Nacional* <https://www.elnacional.cat/ca/internacional/coronavirus-corea-sud-metode-proves_478767_102.html>

La clau per controlar el coronavirus a Corea del Sud

Va arribar un punt on es va començar a implementar mètodes per combatre el virus i, a hores d'ara, la taxa de mortalitat al país està pels voltants de l'1%. La principal raó d'aquesta baixa taxa va ser gràcies a l'abundància de tests que es van fer, això va permetre identificar ràpid a les persones infectades i es va poder aïllar-les.

Van fer 15.000 tests per dia, aquests no es feien en hospitals sinó que cada persona tenia cita prèvia i ho feien en una espècie de “drive through”, similar a un restaurant de menjar ràpid quan hi vas amb el teu cotxe. Així doncs els pacients mantenien les distàncies els uns amb els altres i els professionals

sanitaris, degudament preparats i protegits, efectuaven la fase d'examinació. En total van fer uns 200.000 tests.

Així doncs, en comptes de col·lapsar hospitals com està passant a altres països del món, Corea del Sud es va anticipar aïllant des d'un principi a tota aquella gent que havia donat positiu en els exàmens sanitaris. D'aquesta manera es van evitar tancaments generalitzats com confinaments, els quals comporten uns costos molt elevats per l'economia del país.

S'estima que el preu mig de cada test és de 50€ però, evidentment, parlem que es van fer vora 200.000 test el que redueix molt el seu preu. S'ha estimat que la reducció del preu és d'un 20%, així doncs el cost que va tenir per Corea del Sud van ser d'uns 5,6 milions d'euros. S'ha de dir que gairebé tota la població va fer donatius de tota mena, des de coses petites com podien ser mascaretes o famosos que feien aportacions monetàries i grans empreses com Samsung i LG que van donar milions de dòlars. A les televisions abundaven les notícies de donacions de tot tipus.

Es considera que el govern es va fer molt responsable de la situació, desinfectant constantment tots els espais públics, escoles tancades i esdeveniments cancel·lats. El que hi ha de diferent a Corea és que el govern et dóna una ajuda econòmica per poder passar la quarantena, una família la qual tingui 4 membres, tindrà una ajuda d'uns 1000 dòlars per mes. Una de les grans diferències entre Corea i la resta del món, ha sigut la tranquil·litat a l'hora de comprar al supermercat, en altres països, la gent va al supermercat i arrasa amb tot el que troba com si no hi hagués un demà.

Conclusions

- ★ Corea del Sud va tenir una augment de casos molt fort des de la pacient número 31.
- ★ Estaven molt preparats degut al virus que van tenir anys enrere, el MERS.

Referències

- Onni, liry (2020), "*La lucha del coronavirus en corea del sur ¿cómo se descontroló y cómo se está controlando?*", Youtube <<https://www.youtube.com/watch?v=QEvMeg7WQgM&list=LLDGfKr72DqKjuXxd-1GR05A&index=3&t=489s>>
- Salaverry, Jorge (2020), "*Corea del Sur, ¿hacia el éxito en su lucha contra el coronavirus?*", Periódico ABC <https://www.abc.es/sociedad/abci-corea-hacia-exito-lucha-contra-coronavirus-202003270225_noticia.html?ref=https%3A%2F%2Fwww.google.es%2F>

El triomf de la mort

Pieter Brueghel, c. 1562

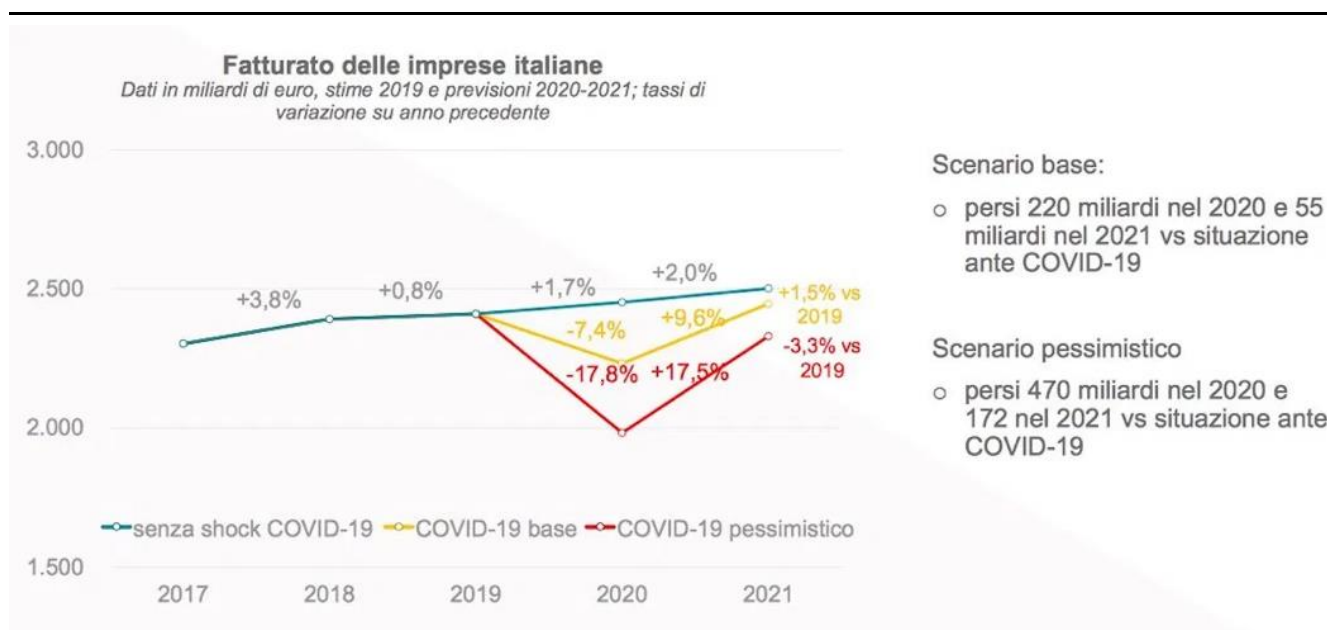
Font: Museo del Prado.

6. ITÀLIA

1567465 Pedro Morato Galeas & 1567522 Miquel Páez Mejias

Itàlia s'ha convertit en el major focus de propagació del ja conegut COVID-19, suposant el causant de la propagació a una gran part del territori europeu a una increïble velocitat, fent que diversos països decretessin l'Estat d'Alarma. Alhora, aquest país ha sigut el mirall on fixar-se per a tots el països restants a Europa, i el marge per poder prendre les mesures adequades i així evitar l'impacte que ha patit.

Figura 6.1. Diferents escenaris plantejats a Itàlia

Font: Fruitbook Magazine (2020), "Coronavirus, l'impacto sull'economia: previsioni in crescita per ortofrutta, Gdo ed e-commerce" <<https://cutt.ly/RtQBmJc>>

El primer ministre Giuseppe Conte va decretar com a zona vermella el primer focus del virus, situat a uns 70 quilòmetres de la ciutat de Milà. Veient que la propagació del virus avançava a nivells alts, va acabant decretant zona vermella a tota Itàlia, tancant així tots els establiments exceptuant supermercats, farmàcies i fruiteries.

Per a Itàlia, el Covid-19 significarà des d'un punt de vista econòmic, una forta recessió. Es calcula que el PIB podria arribar a baixar més de 3 punts, cosa que seria desastrós per Itàlia, seria la 3ra gran recessió en 12 anys. D'altra banda, l'institut Prometeia situat a Bolonya, ha previst que degut a l'impacte en l'activitat, el producte interior brut d'Itàlia pot arribar a caure 6,5% aquest any. Una dada que preocupa és el augment del deute amb Europa que pot arribar a créixer fins a arribar a un equivalent al 150% del PIB a finals d'any.

Confien estar prenent les mesures necessàries per tal de no arribar a l'escenari que va ocórrer al 1929 del qual no es van recuperar durant anys, van patir una gran crisi econòmica-financera. Esperen recuperar-se al 2021.

Unes de les primeres mesures concretes pel Govern italià per frenar l'impacte econòmic i ajudar a les famílies i empreses ha estat donar 25.000 milions d'euros per a ajudar al sistema econòmic del país. Entre les altres mesures trobem la destinació de 3.500 milions d'euros per reforçar el sistema sanitari.

A més d'aquesta ajuda sanitària interior, Itàlia ha rebut l'arribada de 37 metges i 15 infermers procedents de Cuba. A hores d'ara estan situats a l'hospital de campanya en la localitat de Crema, Llombardia, que ha estat la regió més afectada pel virus.

Conclusions

- ✳ Itàlia ha estat un dels països més afectats a tot el món per aquesta pandèmia.
- ✳ Les conseqüències es veuran reflectides ben aviat en l'economia italiana, probablement acabant en una crisi com ja han pronosticat els economistes.

Referències

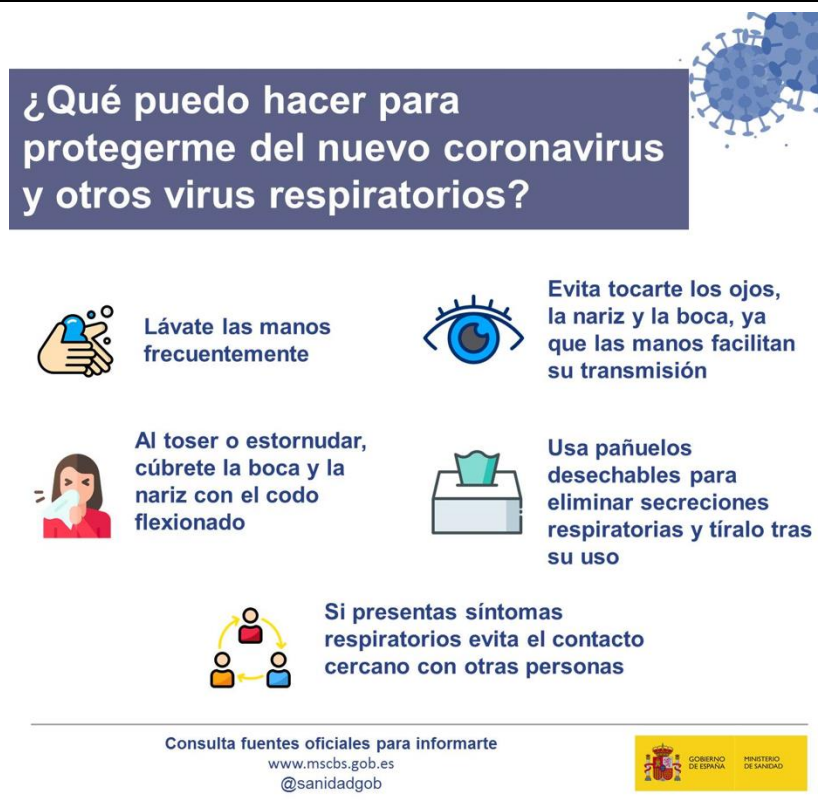
- Buj, Anna (2020), "Itàlia aprueba un paquete de 25.000 millones para paliar los efectos del coronavirus" *La Vanguardia* <<https://www.lavanguardia.com/economia/20200316/474196433079/italia-aprueba-paquete-25000-millones-coronavirus.html>>
- Castro, Blanca (2020), "El avance del COVID-19 en Italia obliga al Gobierno a dar un paso más hacia el cierre total", *EuroNews* <<https://es.euronews.com/2020/03/22/el-avance-del-covid-19-en-italia-obliga-al-gobierno-a-dar-un-paso-mas-hacia-el-cierre-tota>>
- Giornale di Brescia (2020), "L'effetto Covid-19 sull'economia bresciana: le prime proiezioni" <<https://www.giornaledibrescia.it/economia/1-effetto-covid-19-sull-economia-bresciana-le-prime-proiezioni-1.3469008>>
- Gómez, Ángel (2020), "La gran enseñanza del «paciente 1» del coronavirus en Italia", *ABC* <https://www.abc.es/sociedad/abci-gran-ensenanza-paciente-1-coronavirus-italia-202003110310_noticia.html?ref=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>
- Redacción OnCuba (2020), "Ya en sus puestos los médicos cubanos en Italia" <<https://oncubanews.com/cuba/ya-en-sus-puestos-los-medicos-cubanos-en-italia>>
- Tori, Manuel (2020), "Italia, del brote focalizado a la parálisis total por el coronavirus: lecciones para España", *El Español* <https://www.elespanol.com/mundo/20200314/italia-brote-focalizado-paralisis-coronavirus-lecciones-espana/474454784_0.html>
- Vagnoni, Giselda and Cobos, Tomás (2020), "El PIB italiano caerá un 6,5% en 2020 y la deuda será un 150% del PIB por la crisis", *Investing* <<https://es.investing.com/news/economic-indicators/el-pib-italiano-caera-un-65-en-2020-y-la-deuda-sera-un-150-del-pib-por-la-tesis-1983366>>
- Wade, Keith (2020), "Keith Wade: ¿El mundo se dirige a la recesión?", *Schroders* <<https://www.schroders.com/es/ar/simsa/vision-de-mercado/mercados-en-espanol/keith-wade-el-mundo-se-dirige-a-la-recesion/>>

7. España

1567512 Pau Artís López & 1567482 Òscar Gómez López

A Espanya , apareix el primer infectat amb el virus el dia 31 de gener de 2020, la persona en qüestió era un ciutadà alemany que estava a la Gomera (Illes Canàries). Els primers casos a Espanya s'importen de persones que venen d'altres països i no saben que porten el virus. A partir de març, comença l'expansió del virus al nostre país que provocaria mesures més restrictives i la declaració de l'estat d'alarma per segona vegada des de la democràcia a Espanya.

Figura 7.1. Informació per protegir-se

Font: @Infermeratweet (2020), “COVID-19, como protegerse”, Twitter <<https://twitter.com/enfermeratweet/status/1236304996238594049> >

FEBRER

Al febrer ja comencem a notar certes diferències al nostre país, el Mobile World Congress de Barcelona que s'hauria d'haver celebrat a finals de febrer va acabar sent cancel·lat a causa del nombre d'empreses que es van negar a assistir a causa del coronavirus. La cancel·lació de l'esdeveniment suposa

una pèrdua de 492.000.000 euros i, al seu torn, la pèrdua de 14.100 llocs de treball temporals. (elEconomista.es)

Al mateix temps, els casos continuen augmentant globalment i a Espanya hi ha diversos casos que ja estan començant a ser de contagi local, això provoca que la situació canviï i l'epidèmia comenci a expandir-se al nostre país. Amb 50 casos diagnosticats a Espanya l'últim dia de febrer, el pànic de la població provoca les existències de màscares i altres productes com a desinfectants per començar a esgotant-te en múltiples negocis a tot el país.

MARÇ

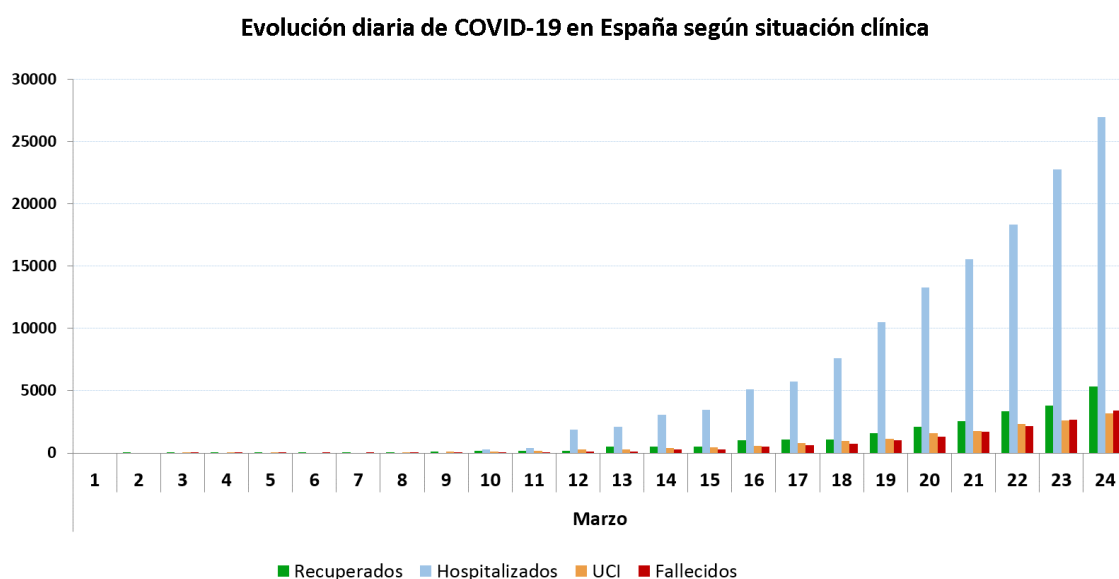
A mesura que avança el mes de març, els contagis augmenten i les morts comencen a ocórrer al nostre país. Els contagions ja s'estan estenent per tot el país i el govern està començant a considerar mesures més restrictives en relació a les agrupacions de persones. La comunitat de Madrid comença a ser la més afectada. Seran els primers en incentivar el teletreball i a decretar el tancament de les escoles infantils i universitàries, a la resta de comunitats autònomes passaria en pocs dies.

Durant la mateixa setmana (9-15 de març) l'IBEX-35 emborna un 14% al començament de la setmana i el 20,85% al dia posterior aquesta sent la segona pitjor setmana de la història.

El passat 15 de març, l'estat d'alarma a Espanya es declara durant 15 dies que imposa restriccions al moviment dels ciutadans permetent només sortir en situacions de primera necessitat: comprar aliments, medicaments, anar al lloc de treball i tornar d'ella després del final del dia, portar mascotes a caminar i altres causes de força major. També s'han de tancar totes les botigues que no es considerin de necessitats (a més de supermercats, farmàcies, estancs etc.).

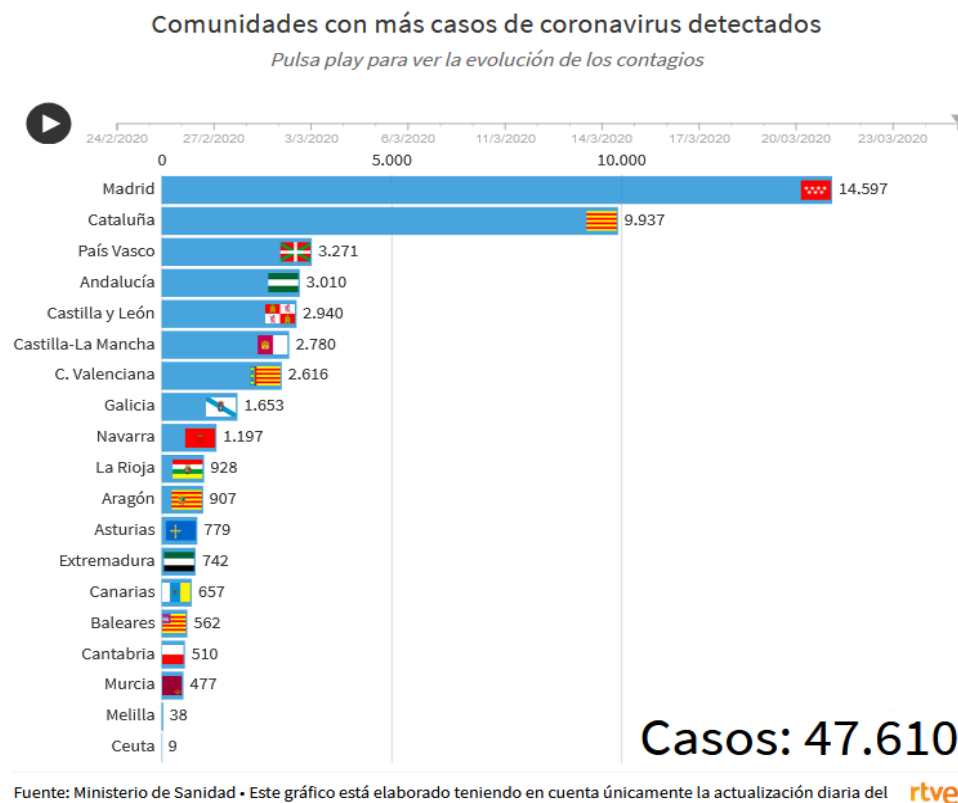
A partir del 29 de març, els casos confirmats a Espanya són 78.797, amb 43.397 hospitalitzats i 6528 morts. Ara s'ha decidit ampliar l'estat d'alarma a Espanya fins l' 11 d'abril. Espanya supera els 100.000 casos diagnosticats l' 1 d'abril amb 102.136.

Figura 7.2. Dades de l'evolució del COVID-19 a Espanya fins el 24 de març

Aquesta és una captura de pantalla del gràfic que des de la pàgina web de RTVE s'actualitza segons l'evolució del virus a Espanya.

Figura 7.3. Contagis per comunitat

Font: RTVE (2020), “Comunidades con más casos de coronavirus detectados”
<<https://www.rtve.es/noticias/20200325/mapa-del-coronavirus-espana/2004681.shtml>>

Conclusions

- ★ La situació actual a Espanya per part de coronavirus és preocupant i canvia cada minut que passa.
- ★ L'impacte que tindrà sobre la societat i l'economia encara és incalculable.

Referències

- Belled, Sara I. (2020) “Diario del coronavirus en España”, *El Diario Montañés*
<<https://www.eldiariomontanes.es/sociedad/salud/diario-coronavirus-espana-20200319134410-ntrc.html>>
- López, Estela (2020), “Barcelona pierde 500 millones por la cancelación del Mobile World Congress”, *elEconomista.es*
<<https://www.economista.es/empresas-finanzas/noticias/10354256/02/20/Barcelona-pierde-500-millones-por-la-cancelacion-del-Mobile-World-Congress.html>>
- RTVE(2020) “Coronavirus- El mapa del coronavirus en España: 3647 muertos y más de 49.500 casos”.
<<https://www.rtve.es/noticias/20200325/mapa-del-coronavirus-espana/2004681.shtml>>

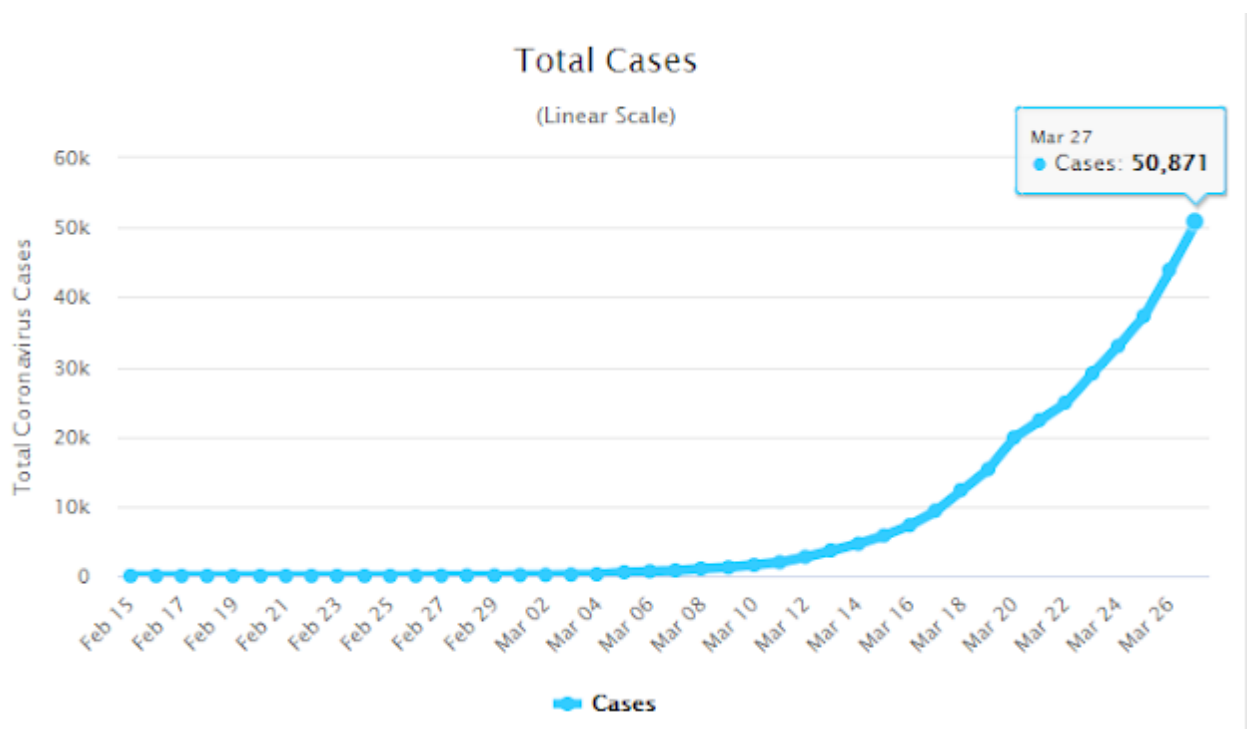
8. França, Alemanya i Gran Bretanya

1568086 Aleix Prat López & 1567474 Alex Toribio Davidson

ALEMANYA

Figura 8.1. Registre de casos a Alemanya

ALEMANIA AL 28/03/2020									
Casos totals	Nous casos	Morts totals	Noves morts	Total recuperats	Casos actius	Casos crítics	Casos/ 1M hab.	Morts/ 1M hab.	Primer cas
50.871	6.933	342	75	6.658	43.871	23	607	4	26 Gen

Font: WorldOmeter (2020), “Pandemia de coronavirus COVID-19: Alemanya” <<https://www.worldometers.info/coronavirus/country/germany/>>

Com podem veure en aquestes gràfiques, Alemanya va registrar el seu primer cas en coronavirus el 26 de gener del 2020, tan sols 16 dies més tard de que es confirmés el primer cas de coronavirus en tot el món, a la Xina.

Com bé mostra la segona taula, els casos d’aquest virus al país de l’Europa central és va poder mantenir constants fins a mitjans de març, que es quan es van disparar els números de contagiats. Aquest fenomen es degut, entre altres coses, a que els símptomes del virus triguen de mitjana una/dos setmanes a aparèixer. Des de que s’han disparat aquests números, Alemanya ha registrat 4.400 casos com a mitjana diària en els últims 7 dies.

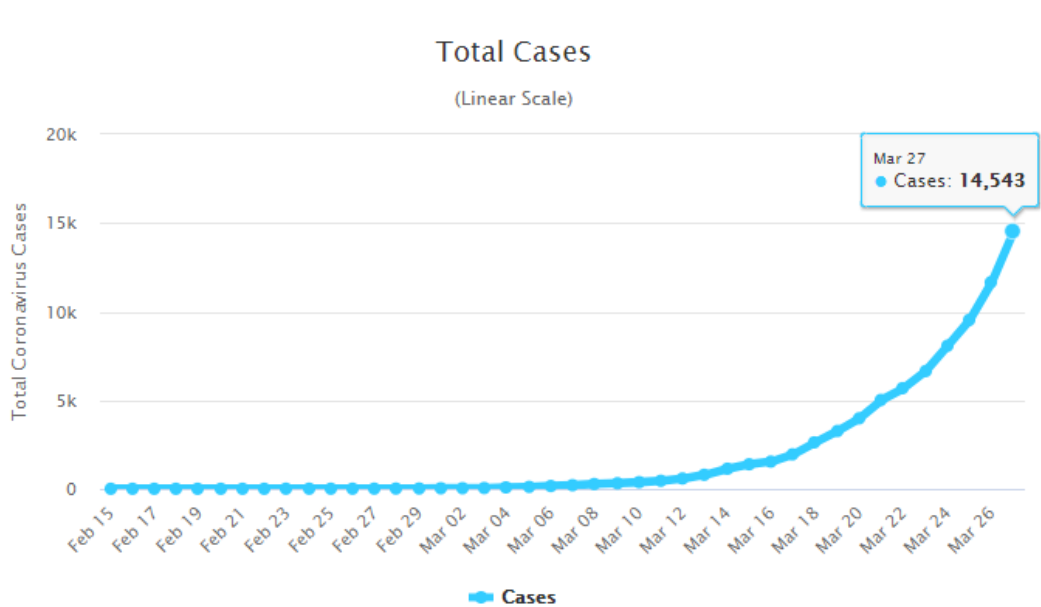
Com a mesures socials, el país germànic ha fet servir l'estratègia de “*posar-se en la pitjor situació*” per a combatre el coronavirus. Aquesta mesura consisteix en fer saber als seus ciutadans el que podria passar en la pitjor de les situacions amb aquest horrorós virus. Així mateix ho declarava davant dels medis públics Angela Merkel, la cancellera del país, «*dado que no contamos con vacuna ni terapia, entre un 60% y un 70% de la población terminará contagiada*».

Després d'una setmana de mesures rígides sobre el país centreeuropeu, on la majoria de comerços no essencials, escoles i universitats, actes públics i llocs lúdics com ara parc i cinemes recomanaven tancats; El joves seguien sortint al carrer i fent festes pel seu propi compte, així que el govern Alemany ha decidit posar mà dura, és a dir, vigilància i multes per als que no compleixin les normes sobre aquesta part de la població.

REGNE UNIT

Figura 8.2. Registre de casos al Regne Unit

REGNE UNIT AL 28/03/2020									
Casos totals	Nous casos	Morts totals	Noves morts	Total recuperats	Casos actius	Casos crítics	Casos/ 1M hab.	Morts/ 1M hab.	Primer cas
17,089	2,546	1,019	260	135	15,935	163	252	15	30 Gen

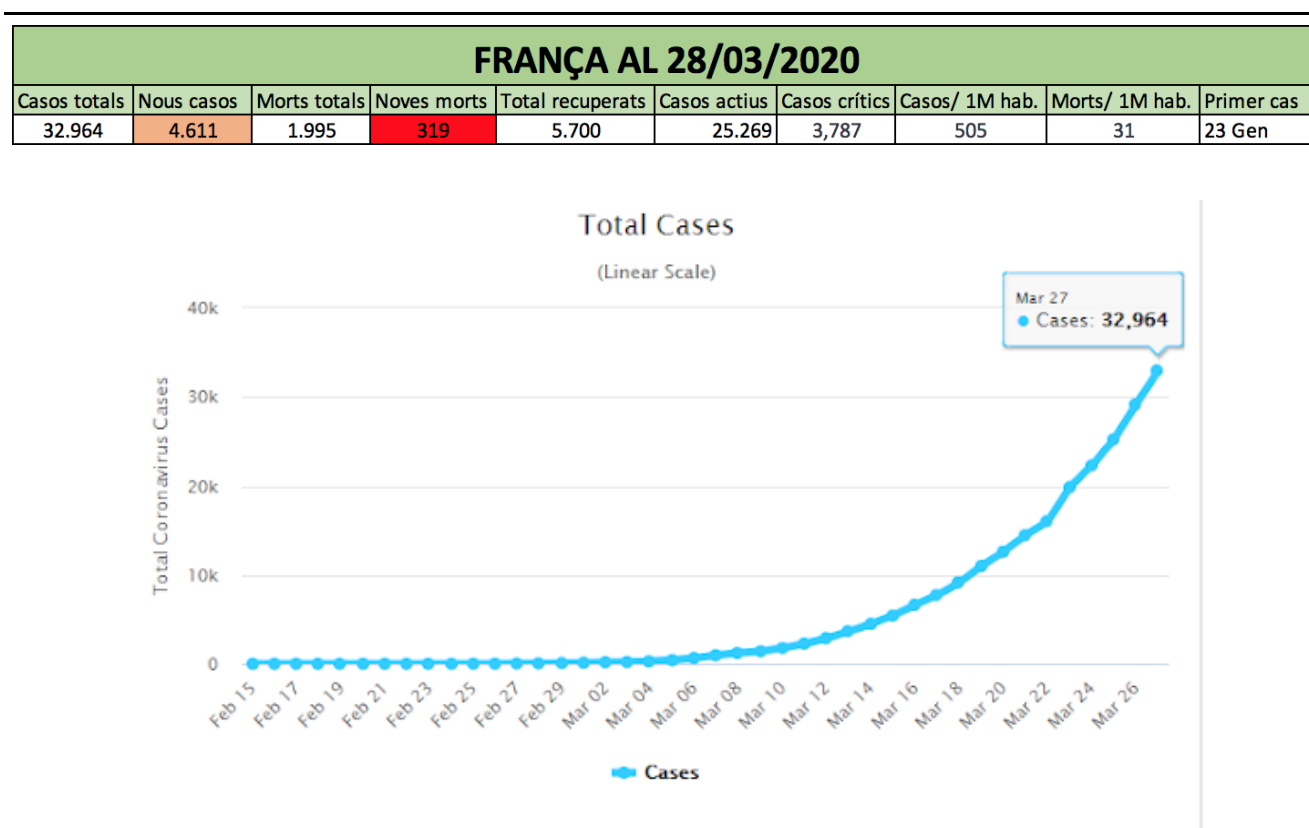
Font: WorldOmeter (2020), “Pandemia de coronavirus COVID-19: UK”
<<https://www.worldometers.info/coronavirus/country/uk/>>

Les següents gràfiques mostren com ha afectat el coronavirus al Regne Unit, i com podem observar, aquest país es el que menys casos té de coronavirus a dia d'avui entre els tres països que estudiem en aquest apartat. El primer cas es va registrar el 30 de gener i des d'aquell dia han anat elevant-se els casos fins a arribar al voltant dels 20.00 que tenen avui dia.

El govern britànic ha pres mesures de confinament bastant més lleus que la dels països de la UE, ja que fins a aquest divendres no s'havien tancat els llocs d'oci com els pubs, restaurants, etc. Una mesura que ha donat bons resultats a aquest país ha sigut el nombre de test que va ordenar fer Johnson per a detectar coronavirus, que volta entre 10.000 i 20.000

FRANÇA

Figura 8.3. Registre de casos a França

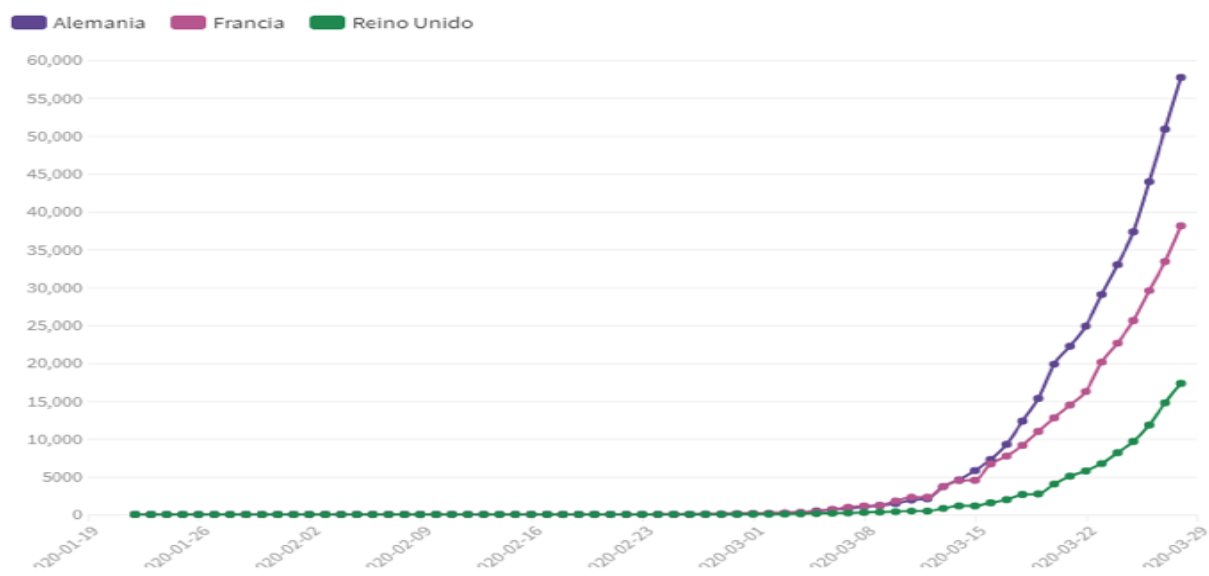
Font: WorldOmeter (2020), “Pandemia de coronavirus COVID-19: FRANÇA” <https://www.worldometers.info/coronavirus/country/france/>

Com podem observar en aquestes gràfiques, França va ser el país que abans va registrar el seu primer cas en corona dels tres països que estudiarem en aquest apartat, concretament el 23 de gener. Actualment els casos d'aquest país volten sobre els 35.000, i els ciutadans comencen a estar preocupats ja que des del 23 de març no es baixa dels 2.500 casos registrats cada dia.

En quant al confinament, França, ha posat unes mesures bastant semblants a les que trobem a Espanya. Bàsicament es poden resumir en que només es pot sortir de casa per a fer exercici en les immediacions del domicili, anar a comprar productes de primera necessitat, assistir a les persones que ho necessiten i anar a treballar. Això si, per a sortir de casa es necessiten una declaració jurada.

COMPARATIVA MESURES ECONÒMIQUES

Mesura	Regne Unit	Alemanya	França
Recursos mobilitzats	330.000M (368.012M€) en préstecs a empreses	750.000M€	345.000M€
En % del PIB	12,58%	20%	12%
Treball	L'estat pagarà el 80% de la nòmina, fins a un màxim de 2.500 lliures	60% del salari net que deixin de percebre els treballadors de les empreses que han de recórrer a reduir l'horari laboral com a conseqüència de la parada coronavirus	Creació d'un mecanisme "excepcional i massiu" d'atur parcial i compensacions per als treballadors que es veuen obligats a quedar-s'hi a casa.
Autònoms	L'estat pagarà el 80% de la nòmina, fins a un màxim de 2.500 lliures	Subvencions directes de fins a 15.000 euros durant tres mesos.	Dotació d'un fons solidari per a autònoms
Lloguer d'habitatge	Desnonaments prohibits i ajudes en el lloguer per el coronavirus	Queda prohibit anul·lar el contracte en cas que l'arrendatari no pugui pagar	Per ara, no hi ha mesura per persones particulars. Suspensió del pagament del lloguer per a petites empreses en situació de perill.

Figura 8.4. Unió de les corbes

Font: Universidad Johns Hopkins (2020), “La curva de casos de coronavirus en cada país”, *La Sexta* <https://www.lasexta.com/noticias/internacional/interactivo-coronavirus-compara-curva-espana-paises-que-elijas_202003275e7dbfbc95e62a0001bee766.html>

Conclusions

- ★ Alemanya encapçala la gràfica amb aproximadament 52.000 casos confirmats i 342 morts, el que resulta amb una taxa de mort de 0,7% aproximadament. Això es deu a que Alemanya va optar per a l'estratègia dels tests massius i a més només considera les morts produïdes estrictament per coronavirus. Dels 3 països, Alemanya és qui presenta les dades més encertades en quant a contagi.
- ★ França, país on va començar el brot quasi a la vegada que a Alemanya, presenta a 28 de març, més de 37.000 casos confirmats i 1.995 morts, tenint una taxa de mort de més d'un 5%. Tot i que el seu nombre de casos confirmats es va frenar respecte al d'Alemanya (probablement pels tests massius d'Alemanya), ara mateix presenta un creixement quasi idèntic, però amb uns 3 dies de diferència. Aquesta taxa de mortalitat no és real, ja que a diferència d'Alemanya, a França hi ha moltíssim casos positius sense detectar/comptabilitzar.
- ★ Per últim, Gran Bretanya presenta el futur més pessimista, ja que actualment té el creixement més exponencial de tots 3 països. A dia 28 de març presenta més de 17.000 casos confirmats i 1019 morts per coronavirus, resultant en una taxa de mortalitat de gairebé un 6%, sent la més alta de les 3. Aquestes xifres es deuen a la passivitat que va tenir el govern britànic davant el que ja era una pandèmia i estava deixant resultats devastadors a Itàlia i Espanya. Probablement la inacció i tardança a l'hora de prendre mesures faran que Gran Bretanya sigui un dels països més afectats per aquesta pandèmia.

Referències

- EP Economía (2020), “Johnson ordena confinamiento en UK durante al menos tres semanas”
<https://cincodias.elpais.com/cincodias/2020/03/23/economia/1584998951_050034.html>
- López, María-Paz (2020), “Alemania sigue permitiendo pasear y hacer deporte en tiempos de coronavirus”, La Vanguardia
<<https://www.lavanguardia.com/internacional/20200325/4889021824/alemania-permite-pasear-deporte-coronavirus.html>>
- Sánchez, Rosalia (2020) “ La estrategia alemana frente al coronavirus: ponerse en lo peor”, ABC Sociedad
<https://www.abc.es/sociedad/abci-estrategia-alemana-frente-coronavirus-ponerse-peor-202003132001_noticia.html>

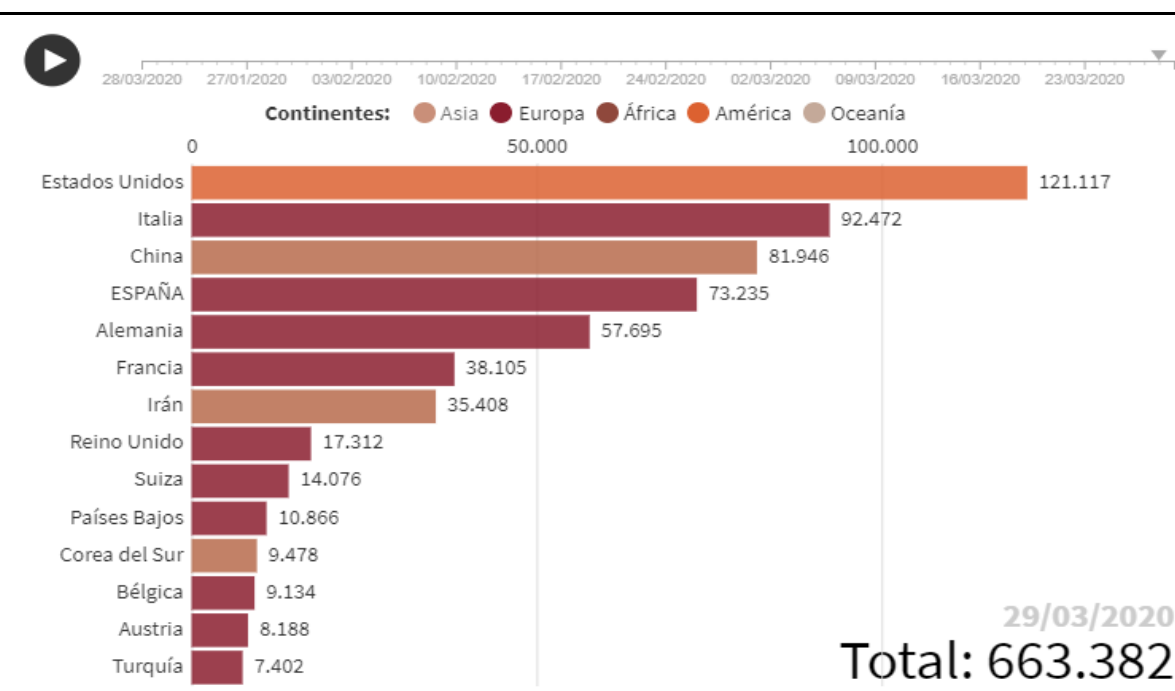
9. ESTATS UNITS

1567481 David Cabrera García

El primer cas confirmat amb el virus als Estats Units es va anunciar el 21 de gener de 2020, un home d'aproximadament 30 anys, originari de l'estat de Washington, que havia viatjat recentment a la Xina. A partir del 28 de març de 2020, trobem 116.505 casos confirmats i/o presumptes de COVID-19 als Estats Units, incloent 1.925 morts i 921 recuperacions. 85.356 d'aquests casos han estat confirmats pel CDC.

A partir del 31 de gener de 2020, el govern dels EUA exigeix que els americans que hagin viatjat a la província de Hubei de la Xina, es quedin a casa per sotmetre's a una quarantena de 14 dies. Els Estats Units nega l'entrada als no-americans que han viatjat a la Xina en les dues setmanes anteriors.

Figura 9.1. Casos a la resta del món

Font: RTVE (2020) <<https://www.rtve.es/noticias/20200329/mapa-mundial-del-coronavirus/1998143.shtml>>

Actualment, el país que més preocupa és Estats Units. Acumula ja 124.665 casos i 2.191 morts, s'ha convertit el país més afectat en tot el món.

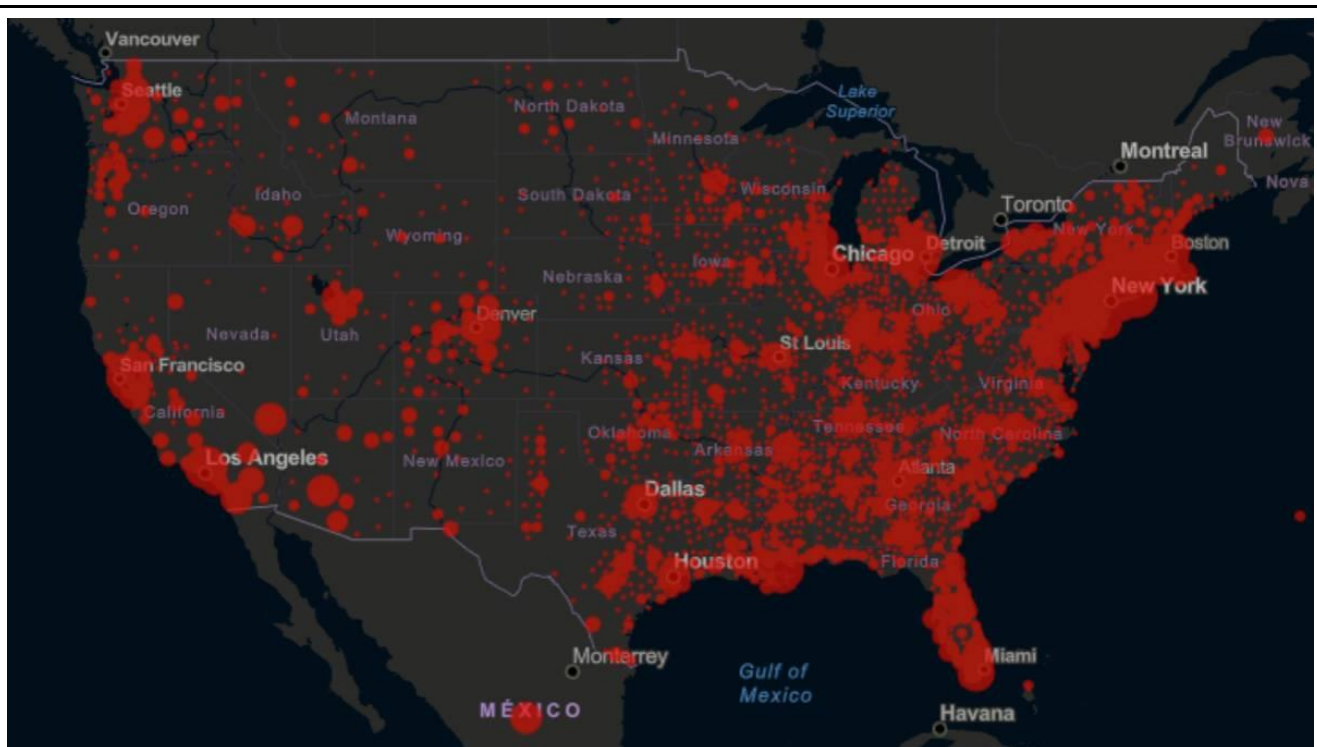
L'Administració Trump ha suspès els vols procedents d'Europa durant un mes. També, s'ha declarat l'estat d'emergència sanitària per poder combatre el COVID-19.

Nova York s'ha convertit, amb més de 53.000 casos, en l'epicentre de la pandèmia als EUA. Nova Jersey, per la seva banda, amb més de 11.000 pacients, és el segon estat més afectat de la nació.

El president Trump, davant de les últimes dades del virus, va signar el rescat econòmic més gran de la història, el qual ja havia aprovat hores abans el Congrés, un gran pla de \$2.200.000.000.000 per fer front a la pandèmia coronavirus.

El pla inclou una partida de 300.000 milions de dòlars que es destinaran a ajudes directes de fins a 1.200\$ per a milions de treballadors. També hi ha una partida de 250.000 milions de \$ per reforçar a la gent que es troba en posició d'atur i una altres 500.000 milions de \$ en préstecs i extensions fiscals per a pimes i grans empreses. El rescat també inclou més de \$100.000.000.000 per donar suport als treballadors sanitaris i hospitals més afectats per la pandèmia, així com un extraordinari \$27.000.000.000 per impulsar el desenvolupament de vacunes i teràpies.

Figura 9.2. Mapa de casos i morts a dia 3 d'abril a USA

Font: Diario AS (2020), “Mapa de casos y muertes por estado por coronavirus en USA, hoy, 3 de abril”
<https://us.as.com/us/2020/04/03/tikitakas/1585925394_831951.html>

Figura 9.3. Nombre de casos i morts en els EUA als diferents estats

Casos de coronavirus por estado en USA		
Estado	Casos positivos	Muertes
Nueva York	93,053	2,538
Nueva Jersey	25,590	537
California	11,207	246
Michigan	10,791	417
Louisiana	9,150	310
Florida	9,008	144
Massachusetts	8,966	154

Font: DiarioAS (2020), “Mapa de casos y muertes por estado por coronavirus en USA, hoy, 3 de abril” <https://us.as.com/us/2020/04/03/tikitakas/1585925394_831951.html>

Un dels principals problemes que s'enfronta l'administració de Donald Trump en la lluita contra la pandèmia, segons el New York Times, es que el Govern Federal ha buidat gairebé la seva reserva d'emergència de subministraments mèdics de protecció, com ara mascaretes, bates i guants, i alguns estats reclamen respiradors, mentre afirmen que els que han rebut no funcionen. A tot això, Trump afirma que el govern disposa de 10.000 respiradores en reserva per enviar als hospitals més afectats.

Conclusions

- ✳️ Amb 245.573 casos i més de 6.000 morts a dia 3/4/2020, s'espera que els EUA sigui el país amb un nombre rècord de casos i morts.
- ✳️ D'altra banda s'espera que assoleixi, juntament amb altres països, una solució que acabarà amb la crisi del coronavirus. Tant amb la creació d'una vacuna que ajudi a prevenir el contagi, així com nova informació sobre el comportament d'aquest virus, nous protocols i més eficaços.
- ✳️ Amb el pla d'US \$2.2 bilions, és un dels països que gastarà més diners per combatre el gran virus. Donald Trump ha ordenat grans marques nord-americanes que fabriquin massivament màscares i respiradors per tal de subministrar tots els hospitals/residències/farmàcies al país per tal de frenar la pandèmia mundial. També va afirmar que estava disposat a vendre tot el material que els sobrés per tal de subministrar altres països perjudicats per COVID-19.
- ✳️ Els EUA, és un dels principals països, per no esmentar el primer, que pot contribuir i fabricar una quantitat massiva d'equips sanitaris per combatre aquest coronavirus.

Referències

- Cortés Luna, Carlos (2020), “Mapa y casos de coronavirus por estado en USA”, Diario As <https://us.as.com/us/2020/03/20/tikitakas/1584724280_339042.html>
- El Mundo(2020), “ Noticias - Estados Unidos” <<https://www.elmundo.es/internacional/estados-unidos.html>>
- El Mundo(2020), “ EEUU, sin material médico de emergencia para hacer frente al coronavirus” <<https://www.elmundo.es/internacional/2020/04/02/5e857bd5fdddf9b088b461b.html>>
- Laborde, Antonia (2020), “Estados Unidos duplica en 48 horas el número de muertos y supera los 2.000”, El País <<https://elpais.com/sociedad/2020-03-29/estados-unidos-duplica-en-48-horas-el-numero-de-muertos-y-supera-los-2000.html>>
- Mars, Amanda (2020), “ Coronavirus en Estados Unidos: la semana en que empezó el miedo”, El país <<https://elpais.com/internacional/2020-03-28/coronavirus-en-estados-unidos-la-semana-que-empezo-el-miedo.html>>
- Peirón, Francesc (2020), “Trump descarta una cuarentena para Nueva York, foco del coronavirus en Estados Unidos”, La Vanguardia <<https://www.lavanguardia.com/internacional/20200329/48147289773/trump-nueva-york-estados-unidos-cuarentena-coronavirus.html>>
- RTVE (2020), <<https://www.rtve.es/noticias/20200329/mapa-mundial-del-coronavirus/1998143.shtml>>
- RTVE (2020), “Coronavirus El coronavirus se sigue ensañando con Estados Unidos con más de 124.000 casos y más de 2.100 muertes” <<https://www.rtve.es/noticias/20200329/coronavirus-se-sigue-ensanando-estados-unidos-mas-124000-casos-mas-2100-muertes/2011006.shtml>>

10. Iran, Africa

1569190 Stalyn Alexander Villena Engracia & 1567525 Mario Muñoz Barragan

Que suposa el coronavirus per Àfrica?

El nombre d'instal·lacions sanitàries entrenades per diagnosticar i tractar el coronavirus és mínim, l'espai per a l'aïllament dels malalts és molt limitat i els serveis d'UCI gairebé inexistents. Tenint en compte el baix nombre de metges i infermeres del continent, seria impossible assistir a la població afectada. La manca de material que existeix, fins i tot el més bàsic, provocaria que la transmissió i el contagi dels treballadors sanitaris fos molt més extensa i seriosa.

A l'Àfrica, les recomanacions d'aïllament són difícils d'assumir i d'aplicar, els habitatges són petits, mal condicionats. Moltes cases són compartides entre moltes famílies i comparteixen llocs comuns com ara cuines i hi ha poc "espai físic" per mantenir les distàncies recomanades. També, demanar que es millori la higiene és poc probable ja que una gran majoria de la seva població no té ni tan sols aigua a les seves llars.

En molts països africans, la majoria de la gent viu en l'economia de subsistència. Es viu diàriament, el que guanyen en un dia serveix per mantenir la seva família durant aquest mateix dia. Per tant, seria molt complicat quedar-se a casa per ells, sense el seu treball diari no tindrien cap possibilitat de supervivència.

“Àfrica, el continent més vulnerable”

El nombre de contagis a l'Àfrica encara no és molt elevat, però ja afecta vuit països. Aquest diumenge, les autoritats sanitàries d'Egipte han descobert la primera mort dins de les seves fronteres, que és també la primera al continent.

Al voltant d'un centenar d'espanyols es troben bloquejats a la ciutat de Luxor a causa dels controls de salut que s'han establert per detectar nous casos. Per combatre la propagació, s'ha establert un programa d'emergències de salut global i s'han enviat experts a zones particularment vulnerables i s'estan proporcionant a laboratoris africans equips de proves, materials per a l'anàlisi clínica i formació per a uns 11.000 professionals. El que més preocupa és la manca de recursos per poder atendre a persones que presentin insuficiència respiratòria i fallada d'òrgans.

A principis d'aquest mes, funcionaris de salut de diversos països africans es van reunir al Senegal (també afectats) per organitzar mesures i recursos així com extreure la vigilància en ports i aeroports.

Les autoritats han pres el seu primer pas rellevant. Aquest ha estat posar en quarantena la fàbrica que va visitar un dels pocs infectats de la regió per coronavirus i començar a buscar la seva línia de contactes. Uganda, Zàmbia i Kenya també han preparat zones d'aïllament on poden destinar als malalts.

Figura 10.1. Sistemes de salut debilitats i escassetat de recursos: fotografia d'Àfrica amb coronavirus

FONT: WHO AFRICAN REGION (2020), “ÁFRICA ES EL CONTINENTE QUE MAYOR PREOCUPACIÓN DESPIERTA ANTE UNA POSIBLE EXPANSIÓN DE LA PANDEMIA”

IRAN

En el cas d'Iran, el primer cas es va detectar a mitjans de febrer, per ser més exactes el 19 de febrer del 2020. Els casos van anar augmentant fins al 14 de març quan les autoritats sanitàries van comunicar que hi havia 611 morts a causa de COVID-19. El mateix dia el govern d'Iran va donar l'ordre a les forces de seguretat de buidar i netejar els carrers, les botigues, centre comercials... en 24 hores.

A partir d'aquest moment Iran va cancel·lar tots els vols a Europa, els països veïns van tancar les fronteres a causa de la situació que estava passant Iran, gran part de les empreses aèries internacionals van suspendre els vols a Iran. El govern va tancar les escoles i les universitats i també va suspendre totes les activitats culturals, esportives...

Tot i les mesures preses, el Covid-19 s'ha anat expandint. Després de dues setmanes Iran tenia 2.517 morts i 30.000 infectats.

Conclusions

- ✳ Àfrica es un país molt vulnerable alhora d'afrontar aquest tipus de situacions, ja que no tenen els recursos mèdics ni econòmics suficients per poder afrontar-les.
- ✳ El coronavirus tindrà un gran impacte sobre la població africana, ja que les persones no poden arribar a tenir la higiene necessària per que el virus no es propagui i d'aquesta manera no infectar-se.
- ✳ En el cas de Iran han seguit el mateixos passos que Espanya i la resta del món: aïllar-se socialment, però aquesta mesura no ha sigut suficient per evitar el gran nombre de contagiats i de morts.
- ✳ La poca eficiència de les mesures també són degudes a que EE.UU no els ha ajudat econòmicament.

Referències

- Campos, Cristian (2020), “¿Está mintiendo Irán? La oposición en el exilio habla de más de 10.000 muertos por coronavirus”, El Español < https://www.elspanol.com/mundo/20200326/mintiendo-iran-oposicion-exilio-habla-muertes-coronavirus/477453880_0.html>
- Con Salud (2020), "En África, pedir que se extreme la higiene es poco menos que una quimera ya que una gran mayoría de su población no dispone ni siquiera de agua en sus casas" <https://www.consalud.es/pacientes/especial-coronavirus/coronavirus-regiones-vulnerables-prevenir-epidemia-africa-oriente-america-latina_75505_102.html>
- Deutsche Welle (2020), “Suben a 2.378 los muertos por coronavirus en Irán, que aplica plan de distanciamiento social” <<https://www.dw.com/es/suben-a-2378-los-muertos-por-coronavirus-en-iran-que-aplica-plan-de-distanciamiento-social/a-52937586>>
- El país (2020), “El mapa del coronavirus: así crecen los casos día a día y país por país” <https://elpais.com/sociedad/2020/03/16/actualidad/1584360628_538486.html>
- Jiménez, Ángel (2020), “Que supone el coronavirus en África”, Con Salud <https://www.consalud.es/pacientes/especial-coronavirus/sistemas-sanitarios-debilitados-escasez-recursos-fotografia-africa-coronavirus_76615_102.html>
- Manos Unidas (2020), “Sistemas sanitarios debilitados y escasez de recursos: la fotografía de África ante el coronavirus” <<https://www.manosunidas.org/noticia/coronavirus-africa-podria-ser-catastrofico>>

La Peste de Azoth - Nicolas Poussin, 1631

Font: Musée du Louvre.

11. Impacte en les cadenes globals de producció

1567519 Gerard Ruiz Alcaide & 1567432 Amdewerk Oliver Martínez

A causa de la situació d'excepcionalitat del COVID-19 s'han hagut de prendre mesures cautelars per tal de reduir la seva expansió. Aquestes han tingut un alt impacte en les cadenes de producció globals, ja que s'han paralytitzat i frenant, generant així una pèrdua de més de 50.000 milions de dollars a l'economia mundial.¹

Figura 11.1. Caiguda de les cadenes de producció

Fuente: Pikrepo (2020), "Business crash meaning progress report and data", <<https://www.pikrepo.com/fbayc/business-crash-meaning-progress-report-and-data>>

A l'estar en una economia global tots els diferents efectes que ens puguem trobar en les diferents regions afecten a la totalitat de l'economia. I la cadena de producció no és una excepció ja que no tot es fabrica en un únic país, sinó al revés. La producció està dividida per països on es té un avantatge comparatiu en la producció d'un determinat bé.

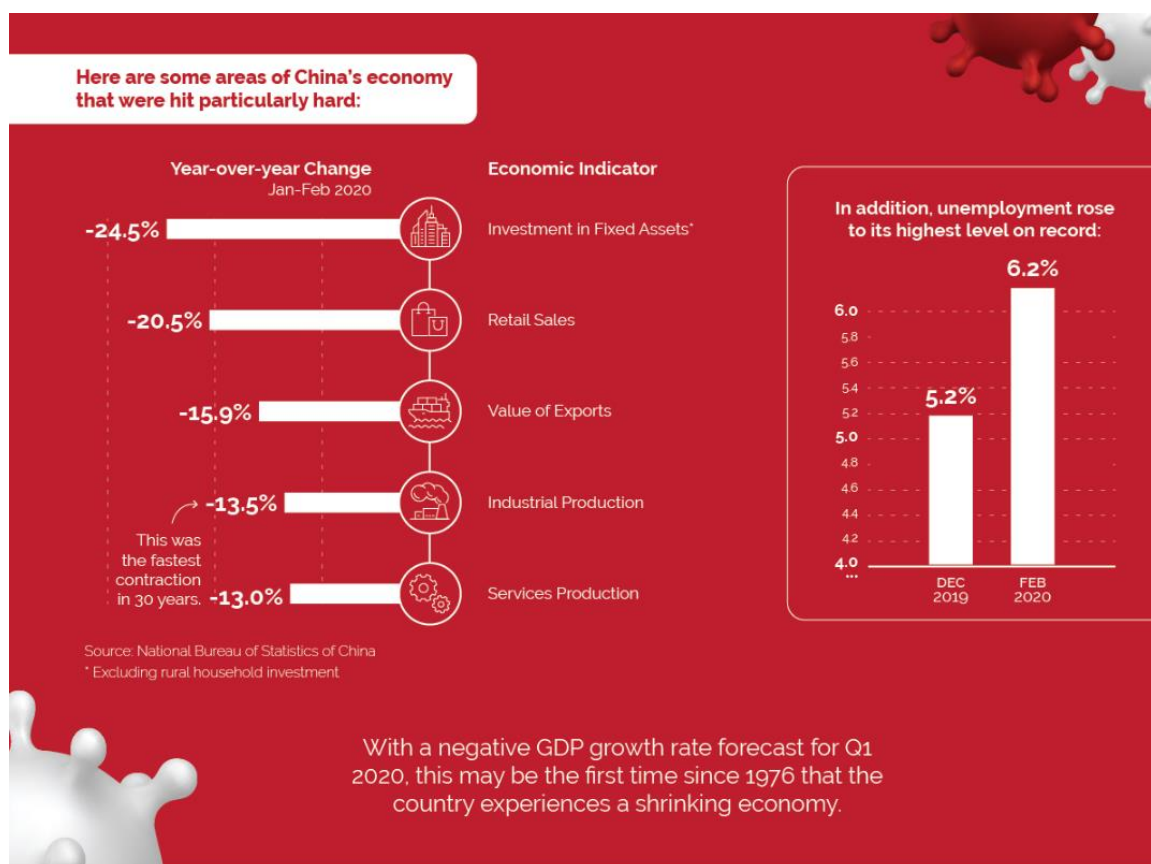
El 9% de les importacions d'Espanya vénen directament de la Xina (26.908 milions d'euros en 2018 segons dades de l'ICEX), per la qual cosa les empreses espanyoles es veuen afectades i obligades a modificar la seva cadena de producció de manera temporal.

A l'economia mundial els sectors més afectats per les modificacions a les cadenes globals són les indústries que fabriquen tèxtil, els béns d'alta tecnologia i els articles per la llar, ja que són més dependents de l'exterior i del transport. La indústria tèxtil va tenir un 54% de participació de la producció mundial a la Xina segons dades de l'Euromonitor.²

Un dels efectes del coronavirus més directe recau sobre l'obtenció de matèria prima que, en reduir-se la seva explotació, ara és més cara. A més a més, la fabricació del producte final té greus problemes per funcionar ja que els seus treballadors no hi poden assistir degut el confinament i els consumidors es veuran reduïts pel fet que no compraran coses que no siguin de primera necessitat i tindran menys poder adquisitiu.

La consultoria BDO ofereix una sèrie de mesures les quals poden implementar les empreses després d'identificar el risc en la seva cadena de valor amb l'objectiu de minimitzar les conseqüències. Ens diu que primer de tot hem de conèixer els models disruptius aplicats a la cadena de subministres i establir el punt temporal en què es troba la irrupció súbdita. A continuació s'haurà d'estimar l'impacte inicial derivat de la disrupció per tal de modelar les pròximes accions i evitar danys majors si es possible.³

Figura 11.2. Impacte per Sectors

Fuente: Visualcapitalist (2020), "COVID-19 Crash: How China's Economy May Offer a Glimps of the Future", <https://www.visualcapitalist.com/covid-19-economic-impact/>

Una vegada avaluat l'impacte inicial i entès la situació en que es troba l'empresa, el gestor de la cadena de subministres haurà de preparar a l'organització per a la recuperació. Això pot incloure la recerca de nous proveïdors i mètodes de transport alternatiu si cal.

Un estudi presentat en la conferència de les Nacions Unides sobre comerç i Desenvolupament (UNCTAD) ⁴, informa que la presència del coronavirus a la Xina ha provocat una contracció del 2% en la producció manufacturera del país durant l'últim mes i ha causat unes pèrdues aproximades de més de 50.000 milions de dòllars a l'economia mundial.

La desacceleració de l'activitat econòmica Xina a causa de les mesures per tal de contenir el coronavirus col·loca la seva producció en el nivell més baix des de 2004, conseqüències mundials que han portat a diferents bancs centrals de països industrialitzats a baixar la taxa d'interès per tal de disminuir els danys, estimular l'economia i contrarestar el pànic causat en els mercats financers, els quals registren una caiguda contínua en aquest període.

Qualsevol alteració en alguna gran potència com pugui ser Xina s'expandeix fora de les seves fronteres, on els diferents proveïdors de subministraments i juntament les cadenes de producció mundials es veuen afectades, ja que tot està interconnectat en una societat globalitzada.

Conclusions

- ★ Podem concloure que el coronavirus ha tingut i tindrà uns grans impactes en les diferents economies mundials, ja que és un problema transversal que afecta el conjunt de la població mundial. Una de les conseqüències més grans són a la cadena de producció, ja que es veu alterada i modificada de manera més dràstica i amb més pèrdues de cara l'economia i on la situació està més complicada per la remontació, ja que no només depèn d'un sector sinó que de molts sectors diferents els quals estan relacionats. A les cadenes de producció els hi costarà bastant tornar a la normalitat, ja que a part de les pèrdues econòmiques, també hi ha pèrdues de clients, pèrdua de fidelitat, etc.

Referències

Comunicarse (2020), "El impacto del coronavirus en las cadenas de suministro globales",

<<https://www.comunicarseweb.com/noticia/el-impacto-del-coronavirus-en-las-cadenas-de-suministro-globales>>

Euromonitor (2020), "Understanding The Impact Of Coronavirus (COVID-19)",

<<https://www.euromonitor.com/coronavirus>>

BDO (2020), "COVID-19: Escenario nuevo desde una perspectiva legal, fiscal, financiera y de cadena de suministro",

<<https://www.bdo.es/es-es/publicaciones/publicaciones-tecnicas/nuestros-informes/covid-19-escenario-nuevo-desde-una-perspectiva-legal,-fiscal,-financiera-y-de-cadena-de-suministro>>

UNCTAD (2020), "Coronavirus (COVID-19): News, Analysis and Resources",

<<https://unctad.org/en/Pages/coronavirus.aspx>>

12. Impacte en borsa: índex generals dels diferents països

1567426 Rosa Sala Pardellans & 1567464 Robert Marsol Vázquez

El coronavirus és una pandèmia que ha sorgit a nivell mundial. Aquesta ha tingut un efecte innegable en l'economia. El seu principal efecte econòmicament parlant ha estat l'enfonsament de les borses mundials.

Però la pregunta que tothom es fa és: per què el COVID-19 ha causat aquest enfonsament en les borses mundials? Buscant informació per poder respondre aquesta pregunta hem arribat a la conclusió de que no hi ha una raó en especial, si no que és un conjunt de fets els quals han causat aquesta baixada. Un d'aquests fets ha estat la incertesa dels inversors sobre el que podria passar amb les conseqüències que podria ocasionar l'aparició d'aquest virus.

Una altra raó va ser causada per els sistemes automàtics d'inversió o, millor dit, bots. Aquests són màquines, robots, que en el primer moment en que l'índex comença a baixar posen a la venda totes les seves accions. Això va causar por als inversors ja que a primera vista aquests bots semblen venedors físics els quals s'estan venent totes les seves accions. El primer que fa una persona quan veu vendes en massa és fer el mateix, per tant aquestes vendes multitudinàries podríem dir que van ser una de les causes d'aquest enfonsament.

També podem observar que els mercats abans de tots aquests fets estaven alts. No podem afirmar que aquest fet sigui una de les causes de la baixada de la borsa però sí que molts professionals comenten que els mercats són cíclics i que per estadística faltava poc per una crisi financera. Com hem dit al principi, segurament hi ha moltíssimes més causes de l'enfonsament de les borses mundials però aquestes són les que hem remarcat com les més importants i interessants.

A continuació hi trobem les gràfiques de l'evolució de 6 índex borsaris, hem triat aquests sis perquè hem considerat que són els més importants de tota la borsa. Aquests són: l'IBEX 35 (el d'Espanya), CAC 40 (el de França), DAX 30 (el d'Alemanya), FTSE 100 (el d'Anglaterra), SP 500 (el d'Estats Units) i finalment Nikkei 225 (el de Japó). Més endavant analitzarem les gràfiques una per una amb una mateixa dinàmica i esquema.

Però com podem veure aquests 6 gràfics tenen una cosa en comú. Tots 6 presenten tres caigudes molt significatives les quals són: al 2001 causada per la caiguda de les torres bessones, al 2008 la crisi financera mundial i al 2020 la crisi causada pel Coronavirus. A part d'aquestes tres caigudes també trobem que al 2012 hi va haver la crisi del deute, la qual no es va considerar mundial ja que només va afectar als països deficitaris, com Espanya, Grècia i Itàlia.

D'aquesta última crisi que estem vivint actualment encara no podem distingir les conseqüències que en un futur causarà a l'economia mundial, ja que la borsa sempre s'adelanta als successos i per aquesta raó no es començarà a notar la pèrdua de valor real de les empreses fins d'aquí un cert temps. Un altre punt que podem destacar del per què encara no es pot analitzar el que passarà és que la borsa encara no ha arribat al final de la seva baixada, cosa que creuen que no passarà fins que no es trobi la cura o un antiviral al COVID-19. Un cop això succeeixi, els especialistes afirmen que les borses faran un gir i les seves gràfiques començaran a ser ascendent.

A continuació, analitzarem individualment les gràfiques dels 6 principals índexs mundials i farem un estudi del que ha passat i pot succeir en un futur.

Figura 12.1. Dinàmica de l'IBEX 35

Font : Google Finance

La caiguda es veu molt ben reflectida en els números, a partir d'aquests podem veure com el 20 de Febrer del 2020 l'IBEX estava a 10.083,60 punts. Aleshores el 16 de Març va baixar fins als 6.107 però observem que al 27 de Març aquest rebota als 6.777 punts.

En aquests números es veu clar que l'IBEX segueix caient en picat tot i que entremig de la corba descendent s'hi poden trobar petites escales ascendents. No es pot saber si el valor del 16 de Març, que fins ara ha estat el dia en que l'IBEX va presentar el seu valor més baix, va ser el punt màxim en que el mercat borsari espanyol podria baixar. La incertesa encara existeix, per tant els mercats no poden anticipar un possible ascens fins que trobem un escenari on el virus estigui totalment controlat.

Quan estem en aquest punt, l'única solució que tenim per predir què és el que passarà en un futur, és mirar l'última crisi mundial, la del 2008, el qual aproximadament va baixar un 55%. Actualment en el 2020 ha baixat més o menys un 40%. Per tant, agafant de referència les dades del 2008 i comparant, podem arribar a la conclusió de que l'IBEX no ha tocat terra i aquest podria arribar a punts inferiors dels 6.000.

Figura 12.2. Dinàmica CAC 40

Font : Google Finance

La caiguda del CAC 40 va començar el 19 de Febrer del 2020 amb 6.111 punts, el 18 de Març va caure fins els 3.754 punts i igual que el l'IBEX 35 aquest ha rebotat el 26 de Març fins arribar als 4.543 punts.

En el cas del CAC 40, igual que amb l'IBEX 35, no es pot saber si ha arribat al terra de la caiguda. L'única cosa que es pot fer és comparar-ho amb la caiguda màxima del 2008 i observar la diferència percentual. Analitzant les gràfiques veiem que al 2008 va caure aproximadament un 55% i actualment la caiguda és de 40%. Per tant obtenim la mateixa hipòtesis que amb l'IBEX 35: el CAC 40 actualment no ha tocat terra i aquest podria arribar a punts inferiors als 3.000.

Figura 12.3. Dinàmica del DAX 30

Font : Google Finance

La caiguda del DAX 30 té el seu punt d'inici el 19 de Febrer del 2020 amb 13.789 punts. A continuació el 18 de Març segueix descendent amb 8.441 punts i hi trobem el mateix escenari que amb l'IBEX 35 i el CAC 40, amb aquest el 26 de Març rebotant fins arribar a 10.000 punts. Tampoc podem saber si ha arribat al terra de la caiguda. L'únic que podem, com hem fet anteriorment, és comparar amb la caiguda màxima del 2008 i observar la diferència. Al 2008 va caure aproximadament un 50% i

actualment la caiguda és de 40%. Per tant seguim pensant el mateix, el CAC 40 no ha arribat al seu punt final de la baixada i aquest podria arribar a punts inferiors als 8.000.

Figura 12.4. Dinàmica del FTSE 100

Font : Google Finance

La caiguda del FTSE 100 comença el 21 de Febrer del 2020 amb 7.403 punts, el 23 de Març es presenta amb 4.993 punts i igual que ens els altres índexs borsaris ha rebotat el 26 de Març fins arribar als 5.185 punts. Tampoc no podem saber si ha arribat al terra de la caiguda, l'únic que podem fer és comparar amb la caiguda màxima del 2008. En el moment que comparem observem que al 2008 FTSE 100 va caure un 45% i actualment la caiguda és del 30%. Per tant arribem a la conclusió que aquest encara no ha arribat al final del descens i que aquest podria tenir punts inferiors als 4.000.

Figura 12.5. Dinàmica del SP 500

Font : Google Finance.

La caiguda del SP 500 va del 14 de Febrer del 2020 amb 3.380 punts, al 20 de març el trobem amb 2.304 punts i igual que ens els altres índexs borsaris aquest el 26 de Març rebota fins arribar als 2.630 punts. Tampoc no es podem saber si ha arribat al punt més baix de la caiguda com en els índexs passats l'única cosa que podem fer és comparar la caiguda actual amb la del 2008 i efectivament observem una diferència. Al 2008 va caure aproximadament un 55% i actualment ha caigut un 30%. Aquestes dades ens fan arribar a la conclusió de que encara queda temps per començar a veure un ascens de la corba, per tant SP 500 pot arribar a presentar punts inferiors als 2.000.

Figura 12.6. Dinàmica del Nikkei 225

Font : Google Finance

L'inici de la caiguda del Nikkei 225 la trobem el 21 de Febrer del 2020 amb 23.386 punts. Aquest segueix caient i el 20 de març el trobem amb 16.552 punts, i igual que en els altres índexs borsaris el 26 de Març rebota fins arribar a 19.546 punts. Tampoc no podem saber si ha arribat al terra de la caiguda. Per tant ho comparem amb la caiguda del 2008 la qual va caure fins a un 55% aproximadament i actualment la caiguda és de 30%. Per tant, com en els anteriors casos, el Nikkei 225 no ha acabat la seva caiguda. Aquest, en els següents dies i fins que no es trobi una cura o un antivírus definitiu, pot arribar a punts inferiors dels 16.000.

A partir de totes les dades anteriorment analitzades sobre els sis principals índexs borsaris mundials podem arribar a diferents conclusions sobre l'impacte que ha tingut el coronavirus sobre aquests.

Principalment i com es pot observar en totes les gràfiques anteriors, a causa del COVID-19 els mercats s'han enfonsat a nivells semblants als de la crisi del 2008. És cert que en la crisi del 2008 van arribar a nivells molt més baixos per això, la primera conclusió que obtenim és que aquests índexs encara no han arribat al final del seu descens.

Un altre fet que podem observar mitjançant aquest estudi de les gràfiques és que no només ha estat un país el qual el seu índex ha caigut en picat, sinó que aquest enfonsament ha estat a nivell mundial i podríem dir que una de les causes ha estat la globalització.

I finalment, com hem dit anteriorment, abans de que sorgís aquesta crisi financera els mercats estaven alts, les empreses no anaven malament per tant molts especialistes afirmen que ara és una boníssima oportunitat per invertir en borsa ja que les accions actualment estan molt barates i els dividendes molt alts.

Conclusions

- ✳ A partir de totes les dades anteriorment analitzades sobre els sis principals índexs borsaris mundials podem arribar a diferents conclusions sobre l'impacte que ha tingut el coronavirus sobre aquests.
- ✳ Principalment i com es pot observar en totes les gràfiques anteriors, a causa del COVID-19 els mercats s'han enfonsat a nivells semblants als de la crisi del 2008. És cert que en la crisi del 2008 van arribar a nivells molt més baixos. És per això que la primera conclusió que obtenim és que aquests índexs encara no han arribat al final del seu descens.
- ✳ Un altre fet que podem observar mitjançant aquest estudi de les gràfiques és que no només ha estat un país el qual el seu índex ha caigut en picat, sinó que aquest enfonsament ha estat a nivell mundial i podríem dir que una de les causes ha estat la globalització.
- ✳ I finalment, com hem dit en apartats anteriors, abans de que sorgís aquesta crisi financera els mercats estaven alts, les empreses no anaven malament. Per tant molts especialistes afirmen que ara és una boníssima oportunitat per invertir en borsa ja que les accions actualment estan molt barates i els dividends molt alts.

Referències

Blog Índitexa Capital (2020), “Una crisis bursátil más”, <<https://blog.indexacapital.com/2020/03/13/una-crisis-bursatil-mas/>>

El País (2020), “El pánico hunde unas Bolsas en caída libre: el Ibex se desploma un 14,06%, el mayor batacazo de su historia”, <<https://elpais.com/economia/2020-03-12/las-bolsas-sufren-en-la-apertura-y-el-ibex-cae-mas-de-un-5.html>>

TV3 notícies (2020), “Patacada a les borses de tot el món a causa del coronavirus i el preu del petroli”, <<https://www.ccma.cat/324/patacada-a-les-borses-de-tot-el-mon-a-causa-del-coronavirus-i-el-preu-del-petroli/noticia/2995760/>>

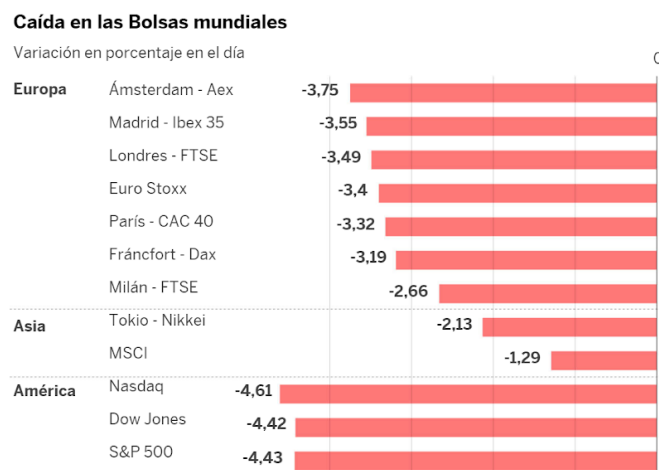
13. Impacto en Bolsa: por sectores de actividad de las empresas cotizadas: transporte, farmacia

1567453 Kevin Cuerpo

El coronavirus ha hundido las bolsas mundiales, el índice español se desploma un 11% en tan solo 6 días, castigando especialmente al turismo, aerolíneas y la banca. El Ibex va camino de sufrir su peor semana desde las turbulencias de 2011, en plena crisis del euro.

Los valores más castigados del mercado español, que ha caído por debajo de los 9.000 puntos, fueron los del turismo. El grupo de aerolíneas IAG (British Airways, Iberia y Vueling, entre otras) se dejó este jueves casi un 9%. La hotelera Meliá, casi un 4,7%, al igual que Arcelormittal, otra de las grandes afectadas. Amadeus, empresa proveedora para la industria de viajes, también cayó casi un 4%. El resto de las cotizadas del Ibex tampoco escaparon del contagio, con toda la banca con caídas superiores al 3%, con un golpe especialmente duro para Bankia (-5,5%). El rojo fue el color predominante de la Bolsa, con la única excepción de MásMóvil, que se disparó un 5,8%.

Figura 13.1. Caída en las bolsas mundiales

Fuente : El País (2020), "El coronavirus hunde las bolsas mundiales y el Ibex camina hacia su peor semana desde 2011"
<https://elpais.com/economia/2020/02/27/actualidad/1582803958_416509.html>

La declaración del estado de alarma implica, la concentración en el Gobierno de España y, en lo que a las farmacias respecta, en el Ministro de Sanidad, de las competencias necesarias para la lucha contra el COVID-19, encauzando las diversas decisiones que se estaban aprobando por diferentes Comunidades Autónomas.

En la industria farmacéutica "no prevén especiales problemas de suministro en España de mantenerse las circunstancias actuales de evolución del Covid-19". La Asociación Española de Medicamentos Genéricos avisa de que no todos los proveedores vienen de China ni de las zonas más afectadas por la

epidemia en ese país, con lo que no todos los laboratorios están afectados ni si lo están, de la misma forma. Donde sí hay problemas de abastecimiento es en farmacias, de mascarillas y geles desinfectantes ante un aumento de la demanda del 10.000%, según Fedifar.

El sector farmacéutico puede beneficiarse del brote. La escalada bursátil de farmacéuticas en Asia ya ha comenzado y los expertos esperan que se replique en Europa y Estados Unidos. Este sector ha encontrado en esta crisis sanitaria una oportunidad y, según los analistas, invertir en él es ahora una buena opción.

No es difícil imaginar que uno de los sectores que se ve directa e inmediatamente afectado por esta crisis es el del transporte, tanto el transporte urbano, que a diario utilizan millones de personas en todo el mundo, como el interurbano y el internacional. También es evidente que este impacto se produce en todos los medios de transporte: El aéreo, el ferroviario, el marítimo y el transporte por carretera. Y tanto en el transporte público como en el privado. El propio Real Decreto señala que en los servicios de transporte público de viajeros por carretera, ferroviarios, aéreo y marítimo... los operadores de transporte reducirán la oferta total de operaciones en, al menos, un 50%.

En el transporte ferroviario, la circulación de trenes de larga y media distancia se ha reducido a porcentajes de entre el 2% y el 5%. Los viajes en trenes de cercanías se han reducido, en promedio, a prácticamente el 10%.

Según la resolución publicada el 3 de marzo de 2020 de la Dirección General de Transporte Terrestre, se exceptúa temporalmente el cumplimiento de las normas de tiempos de conducción y descanso del transporte de mercancías y viajeros en zonas de riesgo, excepción que, por otra parte, permite el reglamento de la U.E en caso de urgencia.

La DGT ha decidido levantar las restricciones a la circulación de vehículos de transporte de mercancías desde el 14 al 28 de marzo, prorrogable en función de la evolución de la situación, como medida para garantizar el suministro de bienes esenciales y abastecimiento a las ciudades.

Conclusiones

- Vemos pues como a nivel mundial el COVID-19 ha tenido efectos devastadores en el mercado bursátil. Además, en empresas de mayor ámbito público como puede ser el transporte, la actividad se ha visto prácticamente congelada. Aunque otros pocos sectores pueden sacar beneficio de esta situación, como el farmacéutico.

Referencias

El País (2020), “El coronavirus hunde las bolsas mundiales y el Ibex camina hacia su peor semana desde 2011”, <https://elpais.com/economia/2020/02/27/actualidad/1582803958_416509.html>

El Economista (2020), “El impacto del coronavirus en la movilidad y el transporte”, <<https://www.economista.es/opinion-blogs/noticias/10466213/04/20/El-impacto-del-coronavirus-en-la-movilidad-y-en-el-sector-del-transporte.html>>

14. Impacte en inversió

1567537 Ricard Bausili Bujaldon & 1569949 Guillem Calabuig Viñoles

En aquest apartat parlarem del com el propagament i la infecció del virus Covid-19 ha impactat en les inversions a nivell internacional. Generalment aquest virus a impactat de manera significativament negativa a nivell econòmic a moltes empreses, creant el començament d'una recessió la qual bastants analistes diuen que serà més forta que la crisi del 2007. Però en l'àmbit de les inversions, no tot és dolent. Hi ha empreses i persones que s'han beneficiat o els ha beneficiat a nivell econòmic l'aparició d'aquest virus i totes les mesures i efectes que s'han hagut d'implementar al llarg de les últimes setmanes.

Figura 14.1. Impacte del Covid-19 a l'Ibex 35

Fuente: Guadalupe Moreno (2020), "Evolución del Ibex 35", <<https://es.statista.com/grafico/20985/evolucion-del-ibex-35/>>

Primerament, el coronavirus ha causat una forta caiguda global de les accions, de fins a un 35% respecte finals del 2019. Això vol dir que s'han desplomat els preus de les accions, ja que aquest, ve determinat per les expectatives futures que tenen els inversors sobre aquell valor (entre d'altres). Molts inversors estan esperant a veure què passa, però d'altres van vendre ràpidament a causa del pànic generat i això ha provocat principalment la baixada dels preus de les accions. La paràlització de quasi tota l'activitat econòmica dels països comportarà una crisi econòmica molt forta, tal i com hem dit anteriorment. Això ho podem saber ja que la borsa ha mostrat una caiguda enorme en el valor de moltes empreses i també perquè estem veient com ha afectat el Coronavirus a les companyies més grans de la Xina (primer país afectat) abans de veure-les a Europa (que els analistes preveuen uns resultats similars).

De moment, com la majoria de les empreses no estan generant valor, vol dir que no estan generant beneficis, traduint-se això en pèrdues de la quantitat de dividends a repartir a finals d'any entre els accionistes.

D'altra banda, de moment, els sectors més afectats són el turístic i el gastronòmic. Les mesures preses pels estats com la "Cuarentena" fa que el turisme es bloquegi i els restaurants no obrin. La cosa està en que a diferència de les fàbriques o les botigues, les persones aniran a treballar i tornaran a comprar (tot i que no tant com anteriorment) ja que se'ls tornarà a contractar. En canvi, a causa de la crisi financiera en la que estarem, la població viatjarà bastant menys i gastarà menys en restaurants i això provocarà el tancament de moltes empreses d'aquest sector. És per això que últimament molts inversors d'aquest sector estan venen les seves participacions i estan fent baixar les cotitzacions d'empreses del sector.

Alguns exemples de festes i activitats turístiques són les falles de València o setmana santa, sobretot a llocs com Sevilla, Murcia o Granada.

El govern va anunciar el dijous un pla de xoc per a lluitar contra la expansió de la pandèmia i paliar el seu impacte econòmic, per 18.225 milions d'euros durant aquest any, és a dir, el 1,5% del PIB. Però, si desde els grans números es dirigeix la mirada fins la economia domèstica, permaneceix la incògnita de com afectarà l'arribada del coronavirus a les finances de les cases espanyoles. Davant la incertesa, els experts aconsellen prudència i adoptar unes mesures que ajuden a frenar l'impacte.

Figura 14.2. Cotitzacions de les empreses turístiques

Fuentes: Investing (2020), "Acciones Disney Company", <<https://es.investing.com/equities/disney>>.

Investing (2020), "China Airlines" <<https://es.investing.com/equities/china-air-line>>

D'altra banda, les empreses/start-ups dels àmbits dels videojocs, salut, telemedicina i formació online es disparen i també ho fan les seves inversions, ja que gràcies a les mesures preses pels governs, el fet de estar a casa i el fet d'aquesta crisi sanitària fan que les empreses dels àmbits anteriors creixin econòmicament.

La indústria que ha crescut més i està en el focus de tots els inversors és la indústria farmacèutica, especialment, la del sector tecnològic. Les empreses d'aquest sector són les que estan anunciant progressos en els assajos de les seves vacunes. Aquestes empreses han crescut entre un 5% i més d'un 100% desde que va explotar tot. En aquest cas, les empreses que més creixen econòmicament en aquests temps són les empreses que són aprovades per agències sanitàries regulades ja que tenen més possibilitats de que la vacuna sigui útil, i això provoca que els inversors estiguin més interessats en invertir en unes que en d'altres.

Per a combatre aquest problema hi ha respostes d'alguns països com els EEUU que estan disposats a invertir 400.000 milions de dòlars en l'economia del país per a mitigar l'impacte econòmic negatiu que ha patit aquest degut a l'aparició del coronavirus, segons senyala Larry Kudlow, assessor de la Casa Blanca. Aquesta oferirà ajudes als consumidors i treballadors afectats pel brot i va ser aprovat per una grandíssima majoria. Com a part de l'estímul fiscal, les mides sobre la taula inclouen distintes formes d'ajuda. Entre elles l'opció dels treballadors a obtenir fins dos setmanes de baixa per enfermetat remunerada i fins tres mesos de baixa mèdica i familiar remunerada durant l'emergència.

Entre aquestes mesures que ha aplicat Trump també trobem l'alliberament de 50.000 Milions de dòlars en fons per l'activació de l'estat d'emergència i l'increment de 1.000 milions de dòlars als subsidis per atur, que ajudarà als treballadors despedits en les últimes setmanes a cobrir els seus gastos.

Conclusions

✪ Podem treure com a conclusió d'aquest treball que molta gent de totes les classes deixarà d'invertir en borsa i en accions, les indústries que més s'han beneficiat d'aquesta pandèmia són les farmacèutiques i les cadenes nacionals i multinacionals de supermercats (aliments) i les empreses de videojocs. D'altra banda, les que més han patit aquesta situació han sigut les empreses petites, mitjanes i grans sense distingir el seu tamany, a més a més de l'indústria turística.

Referències

- BBC (2020), "Coronavirus: 5 claves para entender cómo funcionan las bolsas (y por qué se desploman en minutos)", <<https://www.bbc.com/mundo/noticias-51823768>>
- Guadalupe Moreno (2020), "El impacto del coronavirus en el Ibex 35", <<https://es.statista.com/grafico/20985/evolucion-del-ibex-35/>>
- Blanca Gispert (2020), "La crisis paraliza nuevas inversiones i amenaza el ecosistema Start-Up", <<https://www.lavanguardia.com/economia/20200323/4840721852/crisis-coronavirus-startups-inversiones.html>>
- Cristina Cándido (2020), "La carrera por la vacuna dispara a las farmacéuticas", <<https://www.eleconomista.es/mercados-cotizaciones/noticias/10438637/03/20/La-carrera-por-la-vacuna-dispara-a-las-farmaceuticas.html>>
- Investing (2020), "Acciones Disney Company", <<https://es.investing.com/equities/disney>>
- Investing (2020), "China Airlines", <<https://es.investing.com/equities/china-air-line>>
- Marcelo Regalado (2020), "El gráfico que explica cómo afecta el coronavirus a la economía mundial y la reacción de los gobiernos para mitigar su impacto", <<https://www.infobae.com/america/mundo/2020/03/19/el-grafico-que-explica-como-afecta-el-coronavirus-a-la-economia-mundial-y-la-reaccion-de-los-gobiernos-para-mitigar-su-impacto/>>
- Carles Folch Abdad (2020), "COVID-19: ¿Qué hago con mis inversiones?", <<https://www.eleconomista.es/opinion-blogs/noticias/10434084/03/20/COVID19-Que-hago-con-mis-inversiones.html>>

Jose Luis de Haro (2020), “EEUU listo para invertir 400.000 millones de dólares para paliar el impacto económico del coronavirus”, <<https://www.eleconomista.es/economia/noticias/10419831/03/20/EEUU-listo-para-invertir-400000-millones-de-dolares-para-paliar-el-impacto-economico-del-coronavirus.html>>

Gabriele Ferluga (2020), “El impacto de la pandemia en las finanzas personales y los consejos para paliarlo”, <https://elpais.com/economia/2020/03/13/mis-finanzas/1584118723_357442.html>

15. Impacte en ocupació

1567520 Marta Sorribas Martorell & 1567477 Aida García Rodríguez

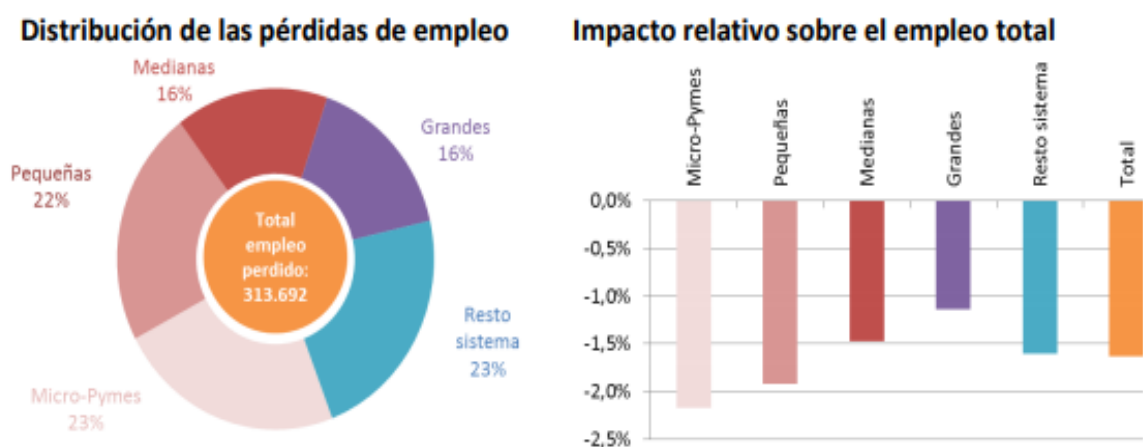
El COVID-19 está teniendo un gran impacto en la ocupación y, con el paso del tiempo, los efectos son mayores. Entre los sectores más afectados por la crisis del coronavirus nos encontramos con la aviación, el turismo y el ocio, aunque el pequeño comercio también se ha visto afectado. Según la ONU, el coronavirus se llevará entre 5,3 y 24,7 millones de empleos.

En un principio afectó al sector turístico por las numerosas cancelaciones de viajes (que entre ellos entra todo el sector de hoteles, restaurantes, agencias de viaje...) ante el temor de contagio, ahora las empresas de fabricación y distribución son las siguientes en sufrir los estragos de esta epidemia arrastrando al resto de la economía.

Ya son numerosas empresas las que se ven afectadas en sus procesos productivos por problemas de suministro para su línea de fabricación a causa del coronavirus y se han visto obligadas a cerrar temporalmente sus empresas y, en algunos casos de pequeños negocios, incluso permanentemente, a causa de no poder hacer frente a los gastos principales al no obtener ningún tipo de beneficio, por ejemplo.

Si la situación no mejora en unas semanas, el parón provocará que fabricas y grandes empresas se vean obligadas a cerrar temporalmente y una de las causas no es otra que la imposibilidad de seguir produciendo a falta de materia prima.

Figura 15.1. Valoración inicial del impacto del coronavirus sobre el empleo en las pymes

Fuente: CEPYME (2020), "Valoración inicial del impacto del coronavirus sobre el empleo en las pymes, <https://www.cepyme.es/wp-content/uploads/2020/03/Valoracion-inicial-del-Impacto-del-coronavirus-sobre-el-empleo-en-las-pymes2-2020-03-19-18_13_43.pdf>

La consecuencia será inevitable y la empresa se verá obligada a recortes de personal para adaptarse a la falta de suministros. Actualmente, son muchas las empresas las que están reduciendo jornada a los trabajadores, cambios de horario y diversas adaptaciones a las circunstancias de la situación del momento.

La respuesta la encontramos en el artículo 47 del Estatuto de trabajadores, el cual previene la suspensión de contratos en situaciones como “causas económicas, técnicas o derivadas de fuerza mayor”. Y han debido de usar un método el cual conocemos con el nombre de ERTE, que se trata de una suspensión temporal del empleo.

Este método tiene como objetivo una interrupción temporal de la prestación laboral sin quedar roto el vínculo contractual entre la empresa y el trabajador. es decir, la empresa no tendrá que pagar salarios durante este periodo de tiempo y los empleados siguen vinculados a la empresa. Esto quiere decir que cuando este periodo de tiempo finalice la empresa debe seguir contando con este trabajador.

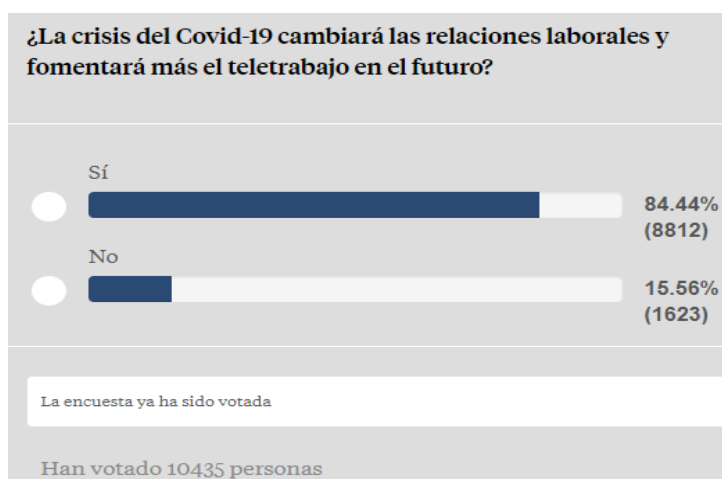
Concretamente el artículo 47.3 del ET establece la posibilidad de aplicar esta forma de despido temporal en situaciones de “fuerza mayor”, como las relacionadas con epidemias y riesgos para la salud.

Frente el impacto del coronavirus, el gobierno reaccionó abriendo la puerta a establecer mecanismos de protección por desempleo para disminuir los efectos de posibles suspensiones de empleo por el virus.

El Gobierno prohíbe los despidos por el coronavirus, es por eso que los contratos temporales se mantendrán vigentes hasta que concluya la crisis sanitaria. Esto no implica los efectos que puedan venir posteriormente, ya que según expertos y encuestas, los efectos económicos del coronavirus serán peores que la enfermedad.

Según los usuarios de La Vanguardia, a través de una encuesta realizada, se han obtenido los siguientes datos; se estima que, posteriormente a la pandemia del Covid-19, habrá un cambio en las relaciones laborales y se fomentará más el teletrabajo, este puede tener ventajas e inconvenientes.

Figura 15.2. Encuesta

La crisis del empleo afectará a determinados grupos de manera desproporcionada y agravará la desigualdad. Según diversas fuentes, los principales perfiles de riesgo de la crisis laboral del COVID-19, expuestos a sufrir los daños que la epidemia genere en el mercado laboral español, se centran en los jóvenes, siendo este el colectivo menos vulnerable desde el punto sanitario, y el turismo.

Como experiencia personal puedo aportar mi situación actual en la empresa donde hasta ahora estaba trabajando como profesora de baile en un gimnasio de Viladecans. Esta empresa se llama *Modolell Sports* y se trata de una empresa privada, la cual ha tenido que cerrar temporalmente por fuerza mayor y por prevención de salud hacia los empleados y socios.

Los jefes han estado alerta en todo momento de todo lo que el gobierno ha ido anunciando y dictando, y han cumplido con todo lo que se nos ha ordenado en cada momento. La empresa cerró el pasado Sábado 14 de Marzo y como hemos mencionado anteriormente nos han comunicado e informado sobre el comunicado oficial de ERTE que dejo a continuación:

Figura 15.3. ERTE

CORONAVIRUS ECONOMÍA

Los trabajadores afectados por ERTE recibirán alta automática en el paro

REDACCIÓN
18/03/2020 19:52

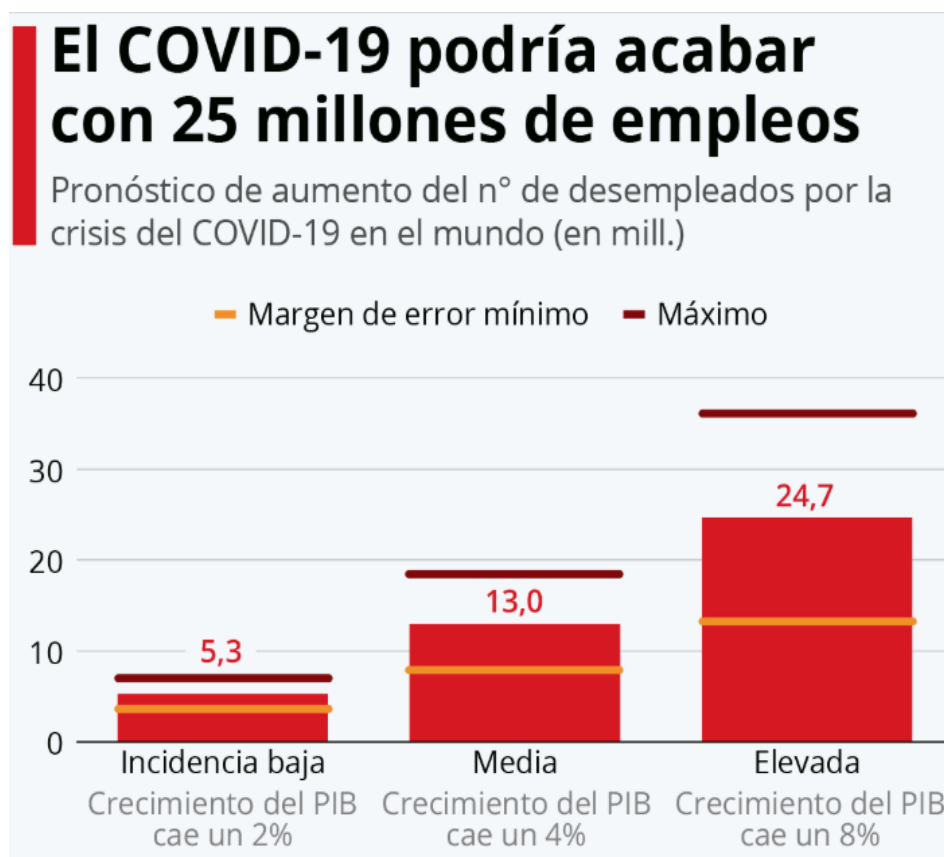
Madrid, 18 mar (EFE).- Los trabajadores afectados por un expediente de regulación temporal de empleo (ERTE) en la crisis del coronavirus no tendrán que hacer ninguna gestión ante el servicio estatal público de empleo (SEPE) para cobrar el paro sino que se les dará de alta automáticamente una vez la empresa lo notifique.

Según han detallado fuentes del Gobierno, se van a tramitar de oficio todas las altas para que la gente cobre las prestaciones con normalidad a final de mes sin tener que hacer nada ante el SEPE.

Fuente: La Vanguardia, “Los trabajadores afectados por ERTE recibirán alta automática en el paro”,
<<https://www.lavanguardia.com/vida/20200318/474251810080/los-trabajadores-afectados-por-erte-recibiran-alta-automatica-en-el-paro.html>>

En mi caso y bajo mi experiencia personal, hasta el momento trabajaba como monitora de extraescolares en tres colegios distintos de Barcelona. Primero empezaron aplazando o suspendiendo competiciones y eventos, hasta que estos se vieron forzados a cerrar el jueves 12 de marzo cuando el presidente de la Generalitat, Quim Torra, anunció el cierre de escuelas y universidades. Dada la situación actual y visto que va para largo, han decidido finalizar contratos por fin de obra y servicio.

Figura 15.4. ¿Cuántos empleos se perderán por el COVID-19?

Fuente: Statista, “Desempleador por la crisis del COVID-19”,
<<https://es.statista.com/grafico/21245/desempleados-por-la-tesis-del-covid-19/>>

“La Organización Internacional del Trabajo (OIT) es uno de ellos. La OIT, con sede en Ginebra, ha hecho público recientemente un informe en el que alerta de que entre 5,3 y 24,7 millones de puestos de trabajo están en riesgo por el coronavirus. La cifra exacta dependerá de la caída del crecimiento del PIB, que la organización calcula entre un -2% y un -8%. Según datos del organismo, la recesión global de 2008-2009 se llevó consigo un total de 22 millones de puestos de trabajo en el mundo.”

Conclusiones

- ✳ Esta crisis derivará en una crisis económica
- ✳ El COVID-19 tendrá grandes repercusiones en el ámbito de la ocupación.
- ✳ No hay duda que en España la factura económica del covid-19 será de dimensiones descomunales con todo un país encerrado y en estado de alarma, los técnicos del Gobierno español ha diseñado diferentes cuadros macroeconómicos en los que se calcula que se perderán un millón de empleos por el coronavirus, como consecuencia el ejecutivo estima unas pérdidas económicas de 125.000 millones de euros en el caso que esta crisis se prolongará 4 meses.

Referencias

- La Vanguardia (2020), “Más de 152.000 personas pierden su trabajo de forma temporal en Catalunya por el coronavirus”, <<https://www.lavanguardia.com/economia/20200320/474272598158/erte-despidos-temporales-coronavirus-empleo.html>>
- Statista (2020), “¿Cuántos empleos se perderán por el COVID-19?”, <<https://es.statista.com/grafico/21245/desempleados-por-la-crisis-del-covid-19/>>
- La Razón (2020), “Moncloa calcula que se perderán un millón de empleos por el coronavirus”, <<https://www.larazon.es/economia/20200317/k3teypivlncwzgifiz7aqtusjq.html>>
- DIMA (2020), “La repercusión del Coronavirus en ámbito laboral: De incapacidad temporal a accidente de trabajo”, <<https://dmdima.com/la-repercusion-del-coronavirus-en-ambito-laboral-de-incapacidad-temporal-a-accidente-de-trabajo/>>
- Hosteltur (2020), “Coronavirus: desplome de ocupación y reservas en los hoteles MICE de Madrid”, <https://www.hosteltur.com/135031_coronavirus-desplome-de-ocupacion-y-reservas-en-los-hoteles-mice-de-madrid.html>
- El Economista (2020), “La aviación, el turismo y el ocio, los sectores más afectados por la crisis del coronavirus”, <<https://www.eleconomista.es/status/noticias/10436654/03/20/La-aviacion-el-turismo-y-el-ocio-los-sectores-mas-afectados-por-la-crisis-del-coronavirus-.html>>
- El Confidencial (2020), “CCOO pide más protección para el personal que lucha contra el coronavirus en Ifema”, <https://www.elconfidencial.com/espana/2020-03-28/coronavirus-ultima-hora-espana-madrid-muertos_2511884/>
- Universidad de Zaragoza (2020), “Diseñan un modelo matemático que predice el riesgo de nuevos contagios por coronavirus en España”, <<https://fmc.unizar.es/noticias/prediccion-riesgo-contagio-coronavirus>>
- ONU (2020), “El coronavirus se llevará entre 5,3 y 24,7 millones de empleos”, <<https://news.un.org/es/story/2020/03/1471412>>
- CEPYME (2020), “Valoración inicial del impacto del coronavirus sobre el empleo en las pymes”, <https://www.cepyme.es/wp-content/uploads/2020/03/Valoracion-inicial-del-Impacto-del-coronavirus-sobre-el-empleo-en-las-pymes2-2020-03-19-18_13_43.pdf>
- Expansión (2020), “Última hora: Crisis del coronavirus”, <<https://www.expansion.com/economia/2020/03/23/5e7853d9468aeb4698b459a.html>>
- Vozpopuli (2020), “La crisis del coronavirus amenaza con mandar al paro a 4,5 millones de españoles”, <https://www.vozpopuli.com/economia-y-finanzas/crisis-coronavirus-amenaza-millones-desempleados-espana_0_1336366641.html>

El Mercat Gran de Nàpols durant la peste de 1656

Domenico Gargiulo, 1656

Font: Museo Nazionale di San Martino

16. Política monetaria

1571338 Marc Martínez Curtiella

Actualmente una tercera parte de la población mundial está confinada en sus hogares por el riesgo de contagio del coronavirus. Estas medidas tan severas suponen tanto una reducción substancial de la producción y a su vez una reducción del consumo. Según los cálculos de la OCDE, la actividad productiva en España descenderá un 29%. Será uno de los países más afectados «por la composición de su estructura productiva», aunque por delante estarán Grecia (con una caída del 34% de la producción) y Japón (-30%). El dato de España iguala al de México, Alemania y Suecia, según el informe presentado este viernes por la OCDE. En el caso del Reino Unido, la caída de la actividad será del 26%, en Francia del 25% y en Estados Unidos también del 25%. En China el impacto será menor, con disminuciones del 19%. (El Diario Español).

Los sectores que se verán más afectados serán las aerolíneas, el ocio y el turismo (hay que tener en cuenta que el turismo represento un 14,6% del PIB Español en 2019. (Agencia EFE).

“A nivel global, estas medidas de confinamiento que la OCDE reconoce «inevitables», suponen recortar dos puntos porcentuales al PIB mundial por cada mes que se mantengan. Antes del estallido de la crisis sanitaria, la organización estimaba que la tasa de crecimiento global de 2020 sería del 2,9%. Por tanto, restar dos puntos por mes de confinamiento dejaría la tasa en negativo en solo dos meses”. (El Diario Español).

Fruto de la reducción de la producción y de las expectativas de crisis económica, los índices bursátiles han sufrido una fuerte caída, en especial las aerolíneas, el turismo, el petróleo (ya afectado por la guerra del petróleo que había iniciado Arabia Saudí) y la banca.

En tan sólo 6 días el IBEX35 llegó a descender un 11 %, experimentó su peor caída desde 2011 (El País). “En Estados Unidos El Dow Jones cayó un 6,3%; el S&P 500, un 5,2%, y el Nasdaq, un 4,7%.” (El País).

Figura 16.1. Evolución del Ibx durante la crisis del coronavirus

Fuente: ElPúblico (2020), “La bolsa española sufre su peor caída”, < <https://www.publico.es/economia/bolsa-espanola-sufre-peor-caida.html>>

Visto que las expectativas económicas de futuro no son buenas los países ya van preparando planes de contención para que éste cese de la actividad económica no se convierta en una permanente recesión económica.

En cuanto a Europa:

“El Consejo de Gobierno del Banco Central Europeo (BCE) ha aprobado el lanzamiento de un programa de emergencia para combatir la pandemia de coronavirus mediante la adquisición de activos públicos y privados con un alcance de 750.000 millones de euros y que estará en vigor hasta finales de 2020, según ha anunciado la institución.” (La Vanguardia).

La intención del BCE es comprar deuda pública para no aumentar las primas de riesgo y financiar a los bancos para que puedan soportar las moratorias de las hipotecas y préstamos de las empresas y familias. Es decir, el BCE está aplicando una medida expansiva para inyectar dinero en esos países y sectores más vulnerables que pueden quebrar tras esta situación tan crítica para la economía.

Una vez más se observa la falta de coordinación y de unidad a la hora de establecer políticas monetarias comunes, los países del sur con más deuda pública, y que más han sufrido esta pandemia son partidarios de compartir los costes de la crisis y emitir deuda de forma conjunta en la eurozona mediante los llamados “coronabonos”.

En cambio los países del norte son más favorables a políticas de austeridad y prefieren medidas ya existentes en las que figuran la suspensión temporal de las normas para controlar la deuda y el déficit públicos o la flexibilización de las reglas sobre ayudas de Estado, para permitir mayor gasto público frente a la pandemia. España y otros ocho países Francia, Italia, Irlanda, Luxemburgo, Bélgica, Portugal, Grecia y Eslovenia son los que están a favor de los “coronobonos”.

También se ha apostado por crear una línea de financiación específica para la pandemia canalizada por el MEDE, que cuenta con 410.000 millones de euros en capacidad de préstamo. Esta línea estaría abierta a todos los países y permitiría otorgar a los que lo solicitasen fondos por hasta el 2% de su PIB con ciertas condiciones. A pesar de que esta propuesta ha tenido más consenso de momento no se ha llegado a ningún acuerdo. (RTVE).

Mecanismo Europeo de Estabilidad (MEDE) es un mecanismo que se creó durante la crisis financiera. Este fondo emite deuda respaldada por zona euro -lo que en teoría ya reparte el riesgo y alivia intereses-, pero se consideran fondos "especiales" para necesidades financieras puntuales individuales de cada país. (Economía Digital). Liu (vicegobernador del Banco Popular de China), dijo que el banco central continuará manteniendo la liquidez a un nivel razonable y amplio, impulsará la reforma del tipo preferencial de préstamos (LPR, siglas en inglés), la nueva tasa de préstamos de China orientada al mercado, al tiempo que reducirá los costos de los préstamos para aliviar la presión financiera de las empresas más pequeñas.

La tasa de LPR será de 4,05% desde el 4,15% de antes de la crisis sanitaria, mientras que los préstamos a 5 años serán a un 4,75% (5 puntos menos), marcando un impulso a la liquidez del mercado y un beneficio para las pequeñas empresas en medio de la lucha contra la epidemia. El banco hará ajustes anticíclicos adecuados, implementará la política monetaria prudente de manera flexible y apropiada y mejorará el mecanismo de transmisión monetaria por medio de reformas con el fin de gestionar la presión sobre la economía descendente a corto plazo, dijo.

Liu apuntó que China evitará adoptar un diluvio de fuertes políticas de estímulo buscando minimizar el impacto de la epidemia en la economía y asegurándose de que funcione dentro de un rango razonable (Xinhua Español).

La Reserva Federal ha dejado los tipos de interés entre 0 i 0,25%. Por otro lado invertirá 700.000 millones de dólares en bonos y otros productos financieros. (20 minutos). También el gobierno ha instrumentado un ambicioso esquema de “helicopter money” repartiendo cheques de 1.200 dólares a todo ciudadano con rentas inferiores a 75.000 dólares, el doble para matrimonios, más 500 dólares por hijo. (Expansión).

Conclusiones

✪ Ante la preocupación de una recesión de la economía mundial los países tienen una tendencia en mayor o menor medida a inyectar dinero en la economía para promover el crecimiento y la inversión y efectuar la llamada “V” i no la “U” con una prolongada crisis económica o lo que es peor, una “L” una permanente crisis económica. Por la política monetaria es de tendencia expansiva, sobretudo en aquellos países que tenían una economía más vulnerable y/o que la crisis sanitaria les ha afectado más.

Referencias

- El Economista (2020), “La aviación, el turismo y el ocio: los sectores más afectados por la crisis del coronavirus”,
<<https://www.eleconomista.es/status/noticias/10436654/03/20/La-aviacion-el-turismo-y-el-ocio-los-sectores-mas-afectados-por-la-cri-sis-del-coronavirus-.html>>
- El Español (2020), “índice de producción industrial. España registra subida”,
<<https://www.lespanol.com/economia/empresas/20200207/indice-produccion-industrial-ipi-espana-registra-subida/465>>
- Efe (2019), “El turismo aportó 178.000 millones a la economía española en 2018, 2,4% más”,
<<https://www.efecom.com/efe/espana/economia/el-turismo-aporto-178-000-millones-a-la-economia-espanola-en-2018-2-4-mas/10003-3916283>>
- El País (2020), “El coronavirus hunde las bolsas mundiales y el Ibex camina hacia su peor semana desde 2011”,
<https://elpais.com/economia/2020/02/27/actualidad/1582803958_416509.html>
- El País (2020), “Las caídas se moderan en Wall Street tras un día de pánico: el Dow Jones cede un 6%”,
<https://cincodias.elpais.com/cincodias/2020/03/18/mercados/1584510679_525194.html>
- La Vanguardia (2020), “El BCE lanza un plan de emergencia contra la pandemia de 750.000 millones”,
<<https://www.lavanguardia.com/economia/20200319/474255905399/bce-coronavirus-medidas-millones-euros-plan-emergencia.html>>
- RTVE (2020), “El norte y el de la UE, divididos por la solución económica ante el coronavirus”,
<<https://www.rtve.es/noticias/20200327/paises-ue-incapaces-responder-contundencia-unidad-cri-sis-economica-del-coronavirus/2010960.shtml>>
- Xinhua (2020), “Banco central de china expresa confianza en lucha contra el impacto económico de la epidemia”,
<http://spanish.xinhuanet.com/2020-02/23/c_138811263.htm>
- 20 Minutos (2020), “La reserva Federal de EEUU baja los tipos de interés hasta casi cero por el coronavirus”,
<<https://www.20minutos.es/noticia/4188661/0/la-fed-baja-los-tipos-de-interes-hasta-casi-cero-por-el-coronavirus/>>

17. Política fiscal

1567542 Juan Pablo Saavedra & 1567544 Erdnia Sarankaev

La política fiscal es una disciplina de la política económica centrada en la gestión de los recursos de un Estado y su Administración. El objetivo de la política fiscal a corto plazo es estabilizar la economía y el ciclo a través del saldo presupuestario.

Los gobiernos deben proteger a la gente del impacto económico de esta crisis sanitaria mundial. En función de su capacidad administrativa, los gobiernos pueden ayudar ya mismo a la gente y las empresas de varias formas:

1. Dedicar recursos a la prevención, la detección, el control, el tratamiento y la contención del virus , así como proporcionar servicios básicos a las personas que deben permanecer en cuarentena y a las empresas afectadas.
2. Proporcionar alivio temporal, selectivo y oportuno en materia de liquidez a las personas y las empresas más afectadas, hasta que se reduzca la emergencia.
 - 2.1. Ofrecer subsidios salariales a las personas y las empresas para ayudar a contener el contagio.
 - 2.2. Proporcionar alivio tributario a las personas y las empresas que no pueden hacer frente al pago de sus impuestos.

En los últimos días el Eurogrupo ha estado discutiendo las posibles medidas europeas para afrontar la crisis del coronavirus. El mecanismo de rescate europeo (MEDE) se creó durante la crisis del euro para financiar a los países de la periferia. Algunos países defienden que para no estigmatizar a ningún Estado se abran líneas para todos y que la utilice el que quiera, aprovechando que el MEDE tiene capacidad para endeudarse por valor de unos 410.000 millones de euros.

Estas líneas llamadas precautorias o preventivas están previstas en la ley y pueden ponerse en marcha con rapidez a partir de una caída fuerte del PIB. El inconveniente: lleva aparejado que el país se someta a un programa de rescate. Todos los países están aprobando avales para que la banca no corte el crédito a las empresas ante el aumento del riesgo. España pide que el Banco Europeo de Inversiones (BEI) ponga parte de esas garantías con el fin de evitar que las pérdidas asumidas disparen demasiado el déficit y, por tanto, la deuda.

Uno de los obstáculos para su puesta en marcha reside en que el BEI no suele absorber la primera pérdida cuando pone avales, algo que se considera esencial para que estos planes funcionen. Cualquier cosa que aprueben los líderes europeos podría bautizarse con el nombre de *coronabonos*. Si se tira del MEDE, este no tiene el dinero guardado en una cuenta, solo la capacidad de endeudamiento por hasta 410.000 millones. Para financiar lo que preste, tendrá que salir al mercado emitiendo unos bonos.

Lo mismo sucede con el BEI: este es un banco, por tanto no tiene los fondos y, según lo que al final haga, tendrá que ir al mercado a captarlo sacando bonos. Una tercera opción es que la Comisión Europea sea la que ayude directamente. Con su presupuesto pondría unas garantías que servirían para emitir los *coronabonos*.

Ahora mismo no resultaría eficaz estimular la actividad porque los ciudadanos están confinados y no podrían gastarlo. Pero en cuanto se retorne a la vida normal, podría tener más sentido un impulso

inversor y fiscal. Sin embargo, muchos países pueden quedarse sin la musculatura financiera suficiente para afrontarlo. De ahí que Pedro Sánchez reclame una iniciativa europea para financiarlo. De momento no está nada claro de dónde saldrán los recursos para este proyecto. España decidió retrasar el pago de impuestos durante los próximos 6 meses a pequeñas y medianas empresas (pymes) y trabajadores autónomos, con bonificación en los intereses .

El Gobierno impondrá a la banca una moratoria en el pago de las hipotecas para los trabajadores afectados por la emergencia económica y sanitaria del coronavirus. Esta medida beneficiará a aquellas personas que vean reducidos sus ingresos o se vayan al paro por culpa de la pandemia , que ha paralizado sectores enteros como el turismo , la automoción y gran parte del comercio, con gran parte de la población obligada a permanecer confinada en sus casas para tratar de frenar el avance de la epidemia.

El Gobierno aprobó la aplicación de ERTE (autorización temporal para una compañía mediante la que puede suspender uno o varios contratos de trabajo durante un tiempo determinado, es decir, que las empresas están exentas de pagar a sus empleados durante un periodo de tiempo). De esta manera las empresas afectadas por el coronavirus podrán solicitar ERTE para aliviar sus costes salariales, reducir las horas de trabajo de sus plantillas y también podrán suspender temporalmente los contratos de sus trabajadores.

Aparte de esto, el Gobierno bonificará la cuota empresarial a la Seguridad Social de los trabajadores afectados por el ERTE, de modo que limitará al máximo el coste de sus sueldos. Además, el Gobierno ordenó que mientras dure el ERTE los trabajadores tendrán derecho a cobrar el paro.

El Gobierno protegerá a las grandes empresas españolas e impedirá que las empresas de fuera de la UE puedan hacerse el control de empresas españolas aprovechando la caída de sus acciones en esta situación. Debido al desplome bursátil, las acciones de las principales empresas españolas como BBVA, Telefónica o Banco Santander se han desplomado al mínimo, este hecho las había puesto a tiro de OPAs.

El presidente del Gobierno, Pedro Sánchez, ha afirmado que facilitará el cobro del “paro de los autónomos” y que el cobro de la prestación será "compatible con la exoneración del pago de cuotas a la Seguridad Social" y con la aprobación de ERTE para sus trabajadores, si el autónomo tiene asalariados contratados. La prestación será para los autónomos cuyas actividades se han suspendido un 75%.

El Gobierno de Pedro Sánchez transferirá 2.800 millones de euros a las autoridades autónomas para destinarlo a la atención sanitaria por la crisis del COVID-19, ya que la salud pública es la competencia de las autonomías. además de estos 2.800 millones, se añadirán 1.000 millones de euros del Fondo de Contingencia de los Presupuestos Generales del Estado destinados a intervenciones sanitarias prioritarias señalados por el por el Ministerio de Sanidad.

El Gobierno habilitará una línea específica de financiación de 400 millones de euros a los sectores del turismo y transporte que son dos de los sectores más afectados por la crisis del coronavirus. También se ampliarán las bonificaciones de la Seguridad Social en los contratos fijos discontinuos que van a cubrir los meses de febrero a junio de 2020.

Conclusiones

- ✳ Esta crisis afecta enormemente a muchos ciudadanos. En especial a autónomos y trabajadores que se han encontrado con su actividad laboral congelada. Es bueno ver cómo los gobiernos procuran dar ayudas a quienes la necesitan

Referencias

Dialogo a fondo (2020), “Políticas fiscales para proteger a la gente”, <<https://blog-dialogoafondo.imf.org/?p=12910>>

El País (2020), “Estas son las propuestas que se discuten en Europa para combatir la crisis del coronavirus”, <<https://elpais.com/economia/2020-03-24/estas-son-las-propuestas-que-se-discuten-en-europa-para-combatir-la-cri-sis-del-coronavirus.html>>

BBC (2020), “Diferir impuestos por unos meses”, <<https://www.bbc.com/mundo/noticias-51859984>>

El Diario (2020), “Medidas del Gobierno de España ante el Coronavirus”, <https://www.eldiario.es/sociedad/coronavirus-medidas-gobierno-espana_0_1004400435.html>

El Diario (2020), “El Gobierno destina 3.800 millones a gasto sanitario y aplaza 14.000 millones en impuestos a pymes y autónomos por el coronavirus”, <https://www.eldiario.es/economia/Gobierno-transferira-millones-comunidades-autonomas_0_1005100249.html>

18. Estratègies de contenció del contagi

1567497 Carlos García & 1570954 Erik Pascual

Cada dia, es notifiquen més casos de contagi, tant a nivell nacional com internacional, del virus COVID-19. Augmenten els infectats, centenars de morts al dia... Sabem que les persones infectades són contagioses des de l'inici de la malaltia, el que provoca que augmenti el risc d'infecció exponencialment. Com ja s'ha mencionat, les persones poden tenir una càrrega viral durant diversos dies / setmanes sense donar-se compte de que són portadors del virus, fet que ha provocat que augmenti el número de contagis.

Pràcticament el coronavirus s'ha estès per tot el món. Ens hem enfonsat en un pànic generalitzat. Europa s'ha convertit en l'epicentre de l'enfermetat. La gestió i les ajudes sanitàries han col·lapsat degut a la gran quantitat d'infectats. L'educació impartida en escoles, instituts i universitats ha sigut paralitzada. Davant d'aquesta crisi econòmico-sanitària, Europa i tots els països del món no han tardat en buscar estratègies.

Amb l'objectiu de frenar i contenir aquesta epidèmia, a nivell nacional, el govern espanyol ha activat l'article 28 del Codi de Fronteres Schengen, per el qual, es restableixen temporalment els controls en les fronteres terrestres espanyoles fins que finalitzi l'estat d'alarma en el que ens trobem. Solament es permet l'entrada a territori nacional via terrestre a ciutadans espanyols residents a Espanya, treballadors fronterers i aquells individus que acreditin causes de força major o situació de necessitat.

També es permet l'accés a personal diplomàtic, oficines consulars i organismes internacionals localitzats a Espanya. Tal i com l'OMS va dictar, el govern espanyol ha ordenat el confinament absolut per part de la ciutadania espanyola en la totalitat del país, per d'alguna manera, aturar la propagació del virus. Obviament es pot quebrar el confinament si són casos extraordinaris com l'obtenció d'aliments, mercaderies, estris necessaris, complir amb la jornada laboral... sempre i quan es portin a terme les condicions de prevenció ja mencionades anteriorment.

Figures 18.1. Mesures de contenció

Fuente: RTVE (2020), "Controles policiales" <https://www.rtve.es/noticias/20200316/marlaska-asegura-cierre-fronteras-espana-posibilidad-real/2010120.shtml>; y: El Confidencial (2020), "Así influye el confinamiento", <https://www.elconfidencial.com/tecnologia/ciencia/2020-03-20/coronavirus-confinamiento-salud-mental-trucos-no-volverte-loco_2507347/>

Hi ha països on els casos amb prou feines han sobrepassat els 800, mentre en altres com Corea de Sud, si bé s'han reportat més de 8.000 malalts, els nous contagis i les morts s'han reduït en les últimes setmanes de forma abrupta.

D'acord amb experts, els resultats en aquests països no només depenen de la seva situació geogràfica o quantitat de població (encara que són factors que en alguns casos poden incidir), sino que responen a polítiques innovadores, preparació i resposta ràpida.

Aïllar els contagiats: Experts assenyalen que la realització de proves permet no només aïllar els malalts i evitar que es propagui el virus entre un major nombre de persones, sinó que també obre la possibilitat per detectar possibles contagis que encara no han desenvolupat símptomes.

Figura 18.2. Aïllament dels contagiats

Fuente: Diario de Huelva (2020), “¿Cómo afrontar el aislamiento por coronavirus?”
<<https://www.diariodehuelva.es/2020/03/18/psicologia-coronavirus/>>

Mantenir una preparació i reacció ràpida: Un dels elements bàsics per a la contenció d'un virus és reaccionar ràpidament i mantenir un pla estratègic precís abans de que els contagis es disseminin per la població.

Distanciament social: Segons alguns experts, quan es reporten els primers contagis d'un nou virus en una població, algunes mesures deixen de tenir sentit i d'altres, com el distanciament social, resulten ser més efectives per evitar que els sectors més vulnerables s'encomanen.

Figura 18.3. Distanciament social

Fuente: El País (2020), “Cuarentena o distanciamiento social”, <<https://www.elpais.com.uy/informacion/salud/coronavirus-cuatro-puntos-entender-recomienda-distancia-social.html>>

Promoure mesures d'higiene: Considerem que és una de les estratègies més importants a utilitzar és la comunicació, és a dir, inculcar a la població mitjançant els medis de comunicació, la utilització de radios... que adopti una sèrie de mesures per no contraure el virus i així disminuir el risc de propagació.

Figures 18.4. Mesures de contenció

Fuente: Vivències (2020), “Els mitjans de comunicació”, <<https://vivencies.com/properties/colonies/els-mitjans-de-comunicacio/>> i “La higiene”, <<https://vivencies.com/properties/colonies/els-mitjans-de-comunicacio/>>

L'organització Mundial per a la Salut (OMS) y experts, coincideixen que una de les estratègies essencials i fundamentals per a la contenció del Covid - 19 és la primerenca detecció dels casos A més a més l'OMS va instá a tots els països a la realització de tests massius, inclosos casos lleus o que presentin algun símptoma, per d'alguna manera aturar el risc de propagació i reforçar l'aïllament per així trencar la cadena de transmissió que ens tenia sotmesos.

En l'absència de vacunes i retrovirals, l'única forma possible de controlar una epidèmia com la que estem vivint, consisteix en mantenir una estratègia de coordinació d'esforços a nivell global entre els diferents països i la ciutadania per pogué realentitzar la propagació del virus.

Figura 18.5. World Health Organization

Fuente: WHO (2020), "WHO logo", <<https://yt3.ggpht.com/a/AGF-I78cV9RJ8LB0AExK-1dIYBckGs-EsfIfY8m4g=s900-c-k-c0xfffffff-no-rj-mo>>

El centre de Europeu per al control d'enfermetats, l'ECDC, ha ressaltat que si bé a la Xina els animals es consideren la font probable de la infecció inicial, el virus s'està estenent actualment de persona a persona, principalment a través de gotetes respiratòries que els malalts esternuden o exhalen i també per la tos. Si aquestes gotetes cauen sobre aliments o sobre superfícies on posteriorment es va a treballar amb aliments poden ser les responsables d'una transmissió per via alimentaria.

L'ECDC resalta com a estratègies de contenció:

Pràctiques Correctes d'Higiene (PCH). És imprescindible reforçar les mesures d'higiene personal en tots els àmbits de treball i davant de qualsevol escenari d'exposició

Bones Pràctiques d'Elaboració (BPE). Haurà de mantenir-se un correcte estat de neteja d'instal·lacions i estris.

Conductes del personal.

Pla de contingència. S'hauria de tenir previst un Pla de Contingència amb definició d'actuacions.

Com ja sabem, la Xina va ser on va iniciar el virus, però en el sentit de frenar el contagi i retenir-lo, ha implementat una impressionant estratègia de contenció basada en el "big data", que tal i com

explicarem més endavant amb més profunditat, és un sofisticat sistema de vigilància ciutadana, que inclou una xarxa de càmeres en llocs públics, softwares de reconeixement facials i un exèrcit de drons, el qual, vigilen les 24h del dia de possibles incompliments. Fixant-nos en l'aspecte estratègic, la tecnologia s'ha convertit en l'element clau per a que el govern xinès pugui realitzar un seguiment estricte dels individus, per així, tractar d'aturar i extingir el virus. Mitjançant les seves diferents estratègies de contenció, la Xina ha canviat el curs del brot dintre del propi país. El que era un creixement exponencial, es va estabilitzar i va començar a baixar molt més ràpid del que un es pot arribar a esperar si haguessim estat observant les dinàmiques naturals d'aquests tipus de cas. Bàsicament veiem com el govern xinès ha trobat els casos de contagi, els ha aïllat i han impartit limitacions de moviment mitjançant el confinament absolut de la ciutadania xinesa. Eficient, eficaç i ràpid.

Una vegada més, el gegant asiàtic ha demostrat al món que les alarmes que planaven sobre el país asiàtic eren infundades i que directament es troben a un altre nivell. Amb una bona estratègia de contenció, tenir a l'abast la tecnologia necessària i una bona coordinació són capaços de frenar qualsevol epidèmia.

Figures 18.6. El gegant Asiàtic

Fuente: Shutterstock (2019), "Ilustraciones de big data china",
https://www.shutterstock.com/es/search/big+data+china?image_type=illustration>

Conclusions

- ✳ Hem arribat a la conclusió de que, sense haver plantejat una bona estratègia prèviament, ens trobaríem en la situació que veiem actualment. Ens hem adonat que totes les mesures, tant nacionals com internacionals, s'han produït massa tard. En el cas de que haguèssim pres una serie d'estratègies prèvies i s'hagués informat amb més antelació a la població d'aquest virus, alomillor no estaríem tant de temps confinats ni hi haurien tants casos d'infecció.
- ✳ Ens hem fixat també en el gran marc que separa tots els països respecte la Xina. Un govern eficaç, ràpid, eficient, compacte, amb estratègies predefinides... a diferencia de la resta de països. Es vital tenir unes estratègies ja definides per aquest tipus de perills, saber arribar i informar a la població amb més antelació com a mesura de contenció, mantenir una bona gestió del propi país, mantenir una postura d'autoritat...

Referències

IsGlobal (2020), “Coronavirus: lecciones y recomendaciones”, <<https://www.isglobal.org/coronavirus-lecciones-y-recomendaciones>>

Hoy (2020), “Datos sesgados incompletos”, <<https://www.hoy.es/sociedad/salud/datos-sesgados-incompletos-20200321103049-ntrc.html>>

BBC (2020), “Coronavirus: 5 estrategias que están funcionando en los países que han logrado contener los contagios del covid-19”, <<https://www.bbc.com/mundo/noticias-internacional-51919935>>

DSN (2020), “COVID-19 – 24 de febrero de 2020”, <<https://www.dsn.gob.es/es/actualidad/sala-prensa/coronavirus-covid-19-24-febrero-2020>>

19. Fàrmacs: de previsió, tractament, acompanyament i curació-superació:

1567511 Vladyslav Ivashchenko & 1567545 Valentina Taniana Flores

Hasta la fecha, no hay ninguna vacuna ni medicamento antiviral específico para prevenir o tratar la COVID-2019. Sin embargo, los afectados deben recibir atención de salud para aliviar los síntomas. Las personas que presentan casos graves de la enfermedad deben ser hospitalizadas. La mayoría de los pacientes se recuperan con la ayuda de medidas de apoyo.

Se están investigando posibles vacunas y distintos tratamientos farmacológicos específicos. Hay ensayos clínicos en curso para ponerlos a prueba. La OMS está coordinando los esfuerzos dirigidos a desarrollar vacunas y medicamentos para prevenir y tratar la COVID-19.

La mejor manera de prevenir la enfermedad es evitar la exposición a este virus. Las personas infectadas por el virus que causa el Covid-19 deben guardar cuarentena desde el diagnóstico de la enfermedad hasta 15 días después de ser dadas de alta. Así lo aconseja la OMS porque se ha observado que, aunque ya estén recuperadas, pueden continuar transmitiendo la infección.

Solo las personas que presentan síntomas del Covid-19 deberían usar máscaras para ayudar a prevenir la propagación de la enfermedad a los demás. El uso de máscaras es también esencial para los trabajadores de la salud y las personas que cuidan de alguien en un entorno cerrado (en la casa o en un establecimiento de atención médica). La población general sana no necesita utilizar máscaras, ya que ayudan a prevenir la transmisión del virus si las llevan las personas que están enfermas. El Ministerio de Sanidad advierte que un uso inadecuado de máscaras puede contribuir al desabastecimiento en aquellas situaciones para las que están indicadas

Las medidas preventivas deben seguirse especialmente aquellas personas que sufran diabetes, insuficiencia renal, neumopatía crónica o inmunodepresión, ya que tienen más riesgo de padecer enfermedad grave en caso de infección por coronavirus.

Sin embargo, como recordatorio, el CDC siempre recomienda medidas preventivas cotidianas para ayudar a prevenir la propagación de enfermedades respiratorias.

Figura 19.1. Precauciones para evitar contagio

Fuente: Organización Mundial de la Salud, Ministerio de Sanidad del Gobierno de España, Centro de Control y Prevención de Enfermedades Europeo, Chinese Center for Disease Control and Prevention

Las medidas de prevención incluyen:

- Evitar el contacto cercano con personas enfermas.
- Evitar tocarse los ojos, la nariz y la boca.
- Quedarse en casa si está enfermo.
- Limpiar y desinfectar los objetos y las superficies que se tocan a menudo, usando un producto común de limpieza de uso doméstico en rociador o toallita.
- Seguir las recomendaciones de los CDC sobre el uso de máscaras.
- Lavarse las manos a fondo y con frecuencia usando un desinfectante a base de alcohol o con agua y jabón.
- Mantener una distancia mínima de 1 metro (3 pies) con cualquier persona que tosa o estornude.
- Asegurarse de mantener una buena higiene de las vías respiratorias. Eso significa cubrirse la boca y la nariz con el codo doblado o con un pañuelo de papel al toser o estornudar. El pañuelo usado debe desecharse de inmediato.
- Permanecer en casa si se encuentra mal, aunque se trate de síntomas leves como dolor de cabeza, fiebre ligera (37,3 °C o más) y rinorrea leve, hasta que se recupere. Si es indispensable salir de casa o recibir una visita (por ejemplo, para conseguir alimentos), ponerse una mascarilla para no infectar a otras personas.

Tratamientos:

Aunque algunos remedios occidentales, tradicionales o caseros pueden proporcionar confort y aliviar los síntomas de la COVID-19, no hay pruebas de que los medicamentos actuales pueden prevenir o curar la enfermedad. La OMS no recomienda la automedicación, en particular con antibióticos, para prevenir o curar la COVID-19.

Los antibióticos no son eficaces contra los virus, solo contra las infecciones bacterianas. La COVID-19 está causada por un virus, de modo que los antibióticos no sirven frente a ella. No se deben usar

antibióticos como medio de prevención o tratamiento de la COVID-19. Solo deben usarse para tratar una infección bacteriana siguiendo las indicaciones de un médico.

Suele ser conveniente el ingreso hospitalario en los casos graves. En los casos que los médicos lo consideran necesario, se administran antivirales, dosis altas de esteroides para reducir la inflamación pulmonar y un soporte respiratorio con oxígeno; a veces puede requerir antibióticos, pero sólo en caso de que existan infecciones bacterianas sobrevenidas, es decir, sobreinfección.

Este tipo de infecciones respiratorias se tratan con antivirales (según el criterio del profesional sanitario) y medidas de apoyo. El tratamiento se suele adaptar en función de la gravedad del paciente, ya que hay casos en los que se producen neumonías graves, pero en otros las manifestaciones son leves.

Fármacos:

La cloroquina, aprobada contra la malaria y algunas enfermedades autoinmunes, se ha convertido en el primer fármaco que ha demostrado eficacia contra el nuevo coronavirus. Tras la cloroquina, viene el remdesivir, que se desarrolló para el ébola y se está ensayando en 761 pacientes en un estudio que se presentará el 27 de abril. Le sigue el Kaletra, que combina dos fármacos creados contra el VIH y que también se espera que sea eficaz contra el coronavirus.

Los esfuerzos actuales se basan en encontrar compuestos que valgan tanto para curar a los casos más graves como para tratar a los más leves e intentar reducir la capacidad de transmisión del virus. En este objetivo es donde puede jugar un papel importante la hidroxicloroquina, basado en un fármaco que se usa contra la malaria desde hace décadas y que es relativamente barato. Esta molécula tiene un potencial doble efecto. Primero, es un antiviral que podría combatir directamente al SARS-CoV-2. Además tiene efectos antiinflamatorios, lo que podría mejorar los síntomas de los enfermos con peor pronóstico.

Actualmente, según los datos recopilados hasta hoy por la Federación Internacional de la Industria Farmacéutica (Ifpma) ya hay hasta 20 vacunas en desarrollo en todo el mundo frente al coronavirus. Además, según Ifpma los laboratorios tienen identificados hasta una treintena de medicamentos potenciales, de los cuales 14 están en la fase inicial de investigación; otros cuatro en la fase I de desarrollo y tres en la fase II, y uno ha comenzado los ensayos de fase III, la última antes de su aprobación.

En total, según los datos de Ifpma, hay actualmente alrededor de 80 ensayos clínicos en curso para nuevos tratamientos experimentales. Además de vacunas en desarrollo frente a coronavirus, que incluyen estudios sobre la actual COVID-19 y también frente al SARS y el MERS.

En el desarrollo de una posible vacuna, los investigadores calculan que antes de 12-18 meses no será posible disponer de una eficaz. Esta es la estimación en el mejor de los casos y supondría que una o dos de las primeras vacunas que están en desarrollo tuvieran finalmente éxito. La Ifpma recuerda que, por lo general, apenas una de cada diez vacunas en investigación logra finalmente ser aprobada. *“Por lo tanto, cuantas más compañías adopten diferentes enfoques para encontrar una vacuna, mayores posibilidades de éxito”*, ha asegurado el director general de la Ifpma, Thomas Cueni.

Entre el grupo de medicamentos en estudio se encuentran también combinaciones de fármacos antivirales, como lopinavir y ritonavir, del laboratorio estadounidense AbbVie; el antiviral remdesivir, de Gilead, o el interferón, investigado por las farmacéuticas Roche, Merck y Bayer. La suiza Roche también avanza con su anticuerpo monoclonal tocilizumab. Este fue aprobado por China el pasado 5 de marzo para tratar a pacientes con complicaciones pulmonares por Covid-19. Además, ha anunciado el inicio de un ensayo de fase III con este fármaco. En esta línea, las compañías Regeneron Pharmaceuticals y Sanofi ya han iniciado un ensayo clínico para evaluar la seguridad y eficacia frente al coronavirus del anticuerpo monoclonal sarilumab, originalmente un medicamento para tratar la artritis. Por último, la japonesa Takeda está iniciando el desarrollo de un fármaco derivado del plasma sanguíneo, la globulina hiperinmune policlonal, para tratar a los individuos de alto riesgo.

Conclusiones

- ✧ Nunca antes se habían ensayado tantos tratamientos ni con tanta rapidez contra una enfermedad, lo que indica el nivel de emergencia que supone el Covid-19.
- ✧ Hasta la fecha no se dispone de ninguna vacuna ni de tratamiento específico para combatir la infección por coronavirus. Sin embargo, es importante mantenerse informado sobre cualquier novedad.
- ✧ El equipo de sanidad recomienda la contención para evitar que este virus se siga propagando. Mantener una higiene básica es la forma más eficaz de evitar contraer este virus. En caso de presentar síntomas, es importante evitar contacto con cualquier persona y tratar de no salir de la casa. Si los síntomas se agravan se recomienda buscar de ayuda médica y evitar la automedicación.

Referencias

CuidatePlus (2020), “Coronavirus”, <<https://cuidateplus.marca.com/enfermedades/infecciosas/coronavirus.html>>

Redacción Médica (2020), Coronavirus: síntomas, prevención y tratamiento de la enfermedad”, <<https://www.redaccionmedica.com/secciones/neumologia/coronavirus-sintomas-prevencion-y-tratamiento-de-la-enfermedad-6254>>

La Vanguardia (2020), “Fármacos, medicamentos y tratamientos del COVID-19”, <<https://www.lavanguardia.com/ciencia/20200301/473858723587/farmacos-medicamentos-tratamiento-covid-19-coronavirus.html>>

El País (2020), “La carrera mundial para probar dos fármacos contra el coronavirus”, <<https://elpais.com/ciencia/2020-03-20/carrera-mundial-para-probar-dos-farmacos-contr-el-coronavirus.html>>

El Medico Interactivo (2020), “Objetivo: contención del coronavirus”, <<https://elmedicointeractivo.com/objetivo-contencion-del-coronavirus/>>

20. Respiradors

1567538 Kaloyan Tzankov Tzanov & 1567437 David Camps
Quiroga

Com tots sabem, la crisi que estem vivint actualment de forma global, és deguda a un virus que afecta la capacitat respiratòria dels contagiats. Les persones que el contrauen i tenen algun tipus de patologia o algun problema respiratori, els pot causar la mort en molt poc temps (sense comptar el període de dues setmanes d'incubació del virus).

Els governs han hagut de subvencionar una gran quantitat de material als centres mèdics per tal de combatre aquesta pandèmia. Per fer-ho, a part de material de protecció, tests del virus i material mèdic bàsic, han hagut de distribuir molts respiradors, ja que són els encarregats de mantenir estables els pacients més greus d'aquest virus.

Com és evident, no tots els infectats tenen el mateix grau de risc a morir, ja que depèn, com ja s'ha dit, de si té patologies, problemes respiratoris, etc. Però això no és obstacle perquè molts pacients necessitin assistència respiratòria.

Amb aquesta situació mundial actual han pres un paper important els respiradors artificials, i es consideren un element indispensable per aconseguir reduir el nombre de morts per Covid-19.

Primer de tot hem de saber que és un respirador: és una màquina d'accionament elèctric, per a així suplir la ventilació pulmonar espontània per una ventilació mecànica. És a dir, és un ventilador que respira pel pacient o l'ajuda a respirar, que és usat en persones amb una insuficiència respiratòria o en cas de no tenir respiració.

Podem trobar dos tipus de respiradors en el mercat actual, i els diferenciem per la seva forma de treballar. Trobem els que proporcionen una ventilació no invasiva (figura 1) o els que proporcionen una ventilació invasiva (figura 2).

Figura 20.1. Aparells de ventilació

Ventilació no invasiva

Ventilació invasiva

- ✳ Ventilació no invasiva: és un procediment terapèutic que pretén suplantar o ajudar a la respiració natural realitzada pel pacient, mitjançant una respiració artificial que porta a terme la màquina. Porta aire al pacient a través d'una mascareta que facilita l'entrada de l'oxigen al sistema pulmonar del pacient. Funciona de forma que amb la màquina es pugui regular la pressió i quantitat d'oxigen en litres que arriba al pacient amb un sistema similar al d'una bomba.
- ✳ Ventilació invasiva: aquest procediment de ventilació es diferencia de l'anterior a causa del fet que per poder realitzar-lo, és necessari que el pacient estigui anestesiats, ja que la màquina és la que s'encarrega de realitzar absolutament tot el treball, no ajuda al pacient a respirar, sinó que respira pel pacient. Són els respiradors que s'utilitzen també durant les cirurgies i operacions. S'anomena invasiva perquè en aquest cas no es tracta d'una mascareta que es posa al pacient, sinó que aquest es troba completament intubat i inhabilitat amb un sistema de tubets que proporcionen l'oxigen necessari directament al pulmó.

Amb les circumstàncies actuals, i segons fons directes, actualment es venen aquests dos tipus de respiradors per igual, ja que es necessiten aparells que proporcionin aire als pacients, qualsevol dels dos serveix. Com és obvi als pacients més crítics se'ls hi proporciona una ventilació invasiva, ja que en alguns casos, el client és anestesiats sense poder ni respirar per voluntat pròpia.

Front l'escassetat d'aquests productes, un grup d'enginyers d'Astúries (anomenats *La resistència*) ha decidit fabricar uns respiradors molt bàsics amb impressores 3D (figura 3) que realitzen una funció similar a la d'una bomba d'aire manual, però sense els avantatges de regulació de pressió i quantitat d'aire que presenten els anteriors dos.

Figura 20.2. Model de respirador

Font: Google.com

Amb la situació del Covid-19 s'ha afavorit la demanda de respiradors, i hi ha hagut una venda considerable de respiradors a nivell mundial. Per exemple, en la situació de l'Argentina, una PIME cordovesa és el fabricant més gran de respiradors artificials del país, i ha deixat d'exportar i s'ha centrat en l'àmbit nacional. L'empresa és *Tecme* va frenar les seves exportacions a 50 països i va augmentar un 300 % la seva producció per a atendre la demanda local d'institucions privades i hospitals públics. La companyia compta amb una planta de producció en l'àrea de Còrdova i una altra a Atlanta, a més d'oficines comercials a Buenos Aires.

Una altra empresa a destacar és 3M, que ha augmentat significativament la seva producció de respiradors i mascarilles. La multinacional estatunidenca és especialista en la producció de respiradors, màscares estàndard i quirúrgiques, i desinfectants de mans que principalment està dirigint a governs i autoritats

sanitàries de les zones més afectades. Aquesta mateixa ho notificat que sosté la comunicació amb els consumidors i que conserva el preu dels seus productes als habituals. El que ha pogut fer possible aquest augment de producció és les seves instal·lacions a Estats Units, Llatinoamèrica, Europa i Àsia, això fa possible segons fonts de l'empresa poder fer milions de respiradors al mes. L'empresa 3M també ha contactat amb els principals governs per obtenir una orientació sobre les preferències de respiradors per satisfer la demanda. Aquesta empresa té presència comercial a més de 200 països.

Encara que hi hagi hagut una gran demanda de respiradors, a Espanya hi ha queixa per part de la sanitat, per la falta de respiradors. Des del Ministeri de Sanitat estan gestionant el proveïment de respiradors, ja que diuen que no hi ha a qui comprar. Fonts del Ministeri asseguren que les majors distribuïdores de respiradors tenen permís per a deixar de costat la indústria i que tot l'estoc es derivi cap a la sanitat.

Brussel·les ha hagut de donar tocs d'atenció a socis europeus com Alemanya i França, que van anunciar que prohibien l'exportació de material sanitari. Itàlia que és el país europeu que pitjor ho està passant està d'acord amb Brussel·les i critica el comportament d'alguns socis europeus, i que només han rebut ajuda exterior de la Xina, com és en el cas de l'altre dia que els van vendre 1.000 respiradors, dos milions de màscares, 20.000 vestits de protecció i 50.000 bastonets per a la prova del Covid-19.

En general, cal gestionar-se cadascun amb el que tenen, ja que hi ha molts països importants que han tancat les seves exportacions, per tant, és normal veure que hi hagi insuficiència de material sanitari, especialment de respiradors. Com és l'exemple d'Espanya, més en concret a Granollers, on un hospital va demanar a l'empresa Decathlon, d'accessoris esportius, que els hi prestin les màscares de busseig per tal de poder utilitzar-les com a respiradors artificials per als pacients.

Figura 20.3. Aparells dels respiradors

Vendes

Al ser un tema molt present, no tenim dades en forma de gràfiques que ens permetin veure de forma més fàcil el brutal increment que ha tingut la venda d'aquest sector. Però per sort, al nostre grup disposem d'un familiar que treballa precisament venent respiradors, per a l'empresa IES Medical, i se'ns han proporcionat algunes dades sobre les vendes de l'empresa.

En les primeres setmanes de confinament, hospitals com el Vall d'Hebron i Sant Pau realitzaven comandes de 3, 5, i alguna de 10 respiradors (s'ha de tenir en compte que aquests aparells tenen un cost de 8.000€ (figura 4) fins a 50.000€ (figura 5), depenent de perquè es necessiti, podríem dir que el de la (figura 4) s'utilitzaria per a una ventilació no invasiva i el de la (figura 5) per una ventilació invasiva), doncs podem dir que parlem de grans quantitats de diners, ja que no només Catalunya consumeix aquests respiradors, sinó que són consumits a tota Espanya.

Gràcies a la nostra font, sabem que el ICS (Institut Català de la Salut), ha anat incrementant les comandes realitzades a mesura que aquesta pandèmia evolucionava amb el curs de les setmanes, demanant 5 respiradors la primera setmana, 10 en el curs de la segona setmana, 50 la tercera, i durant aquest últims dies de descontrol on hi ha hagut fins a 800 defuncions degudes al Covid-19, s'ha plantejat un pressupost per a la realització d'una comanda de 1.500 respiradors. Això ens planteja doncs en cas que sigui del model "Bàsic" (*Ventway*), unes vendes equivalents a 12.000.000€ en respiradors, o en cas que siguin del model "més avançat" (*Evone*), uns ingressos equivalents a 75.000.000€. Però òbviament no serà una comanda només d'un model dels mencionats.

Cal deixar clar que aquesta empresa no és l'única distribuïdora d'aquest tipus de productes a Espanya ni molt menys a Europa. Però ens pot servir d'exemple per veure i entendre la quantitat que es podrà facturar amb aquests aparells, i amb la resta de material Sanitari que es demanda durant aquest període de crisi.

Conclusions

- ✳ En conclusió, podem veure que amb la situació actual viscuda hi ha hagut un augment de comandes i vendes de respiradors. Encara que en moltes situacions hi ha mostres d'insuficiència de material per a la satisfacció de comanda de respiradors, a causa de la prohibició d'exportació a altres països o per la falta de venedors en algunes regions.

Referències

- De la Osada, Luis (2020), "Augmenta la producció de respiradors i mascarilles en respuesta del coronavirus" *Alimarket* <<https://www.alimarket.es/nonfood/noticia/312172/3m-aumenta-la-produccion-de-respiradores-y-mascarillas-en-respuesta-al-coronavirus>>
- Fernández Blanco, Pablo (2020), "Coronavirus en Argentina" *La Nación* < <https://www.lanacion.com.ar/economia/el-gobierno-prohibio-venta-libre-respiradores-fabricados-nid2348051> >
- Redacción (2020), "El hospital de Granollers pide máscaras de buceo a Decathlon para respiradores" *La Vanguardia* <<https://www.lavanguardia.com/vida/20200328/48136128908/el-hospital-de-granollers-pide-mascaras-de-buceo-decathlon-para-respiradores.html>>
- Hadjiliadis, Denis (2013), "Què son els respiradors" *MedlinePlus* <<https://medlineplus.gov/spanish/ency/patientinstructions/000458.htm>>
- Blanco Gómez, Daniel (2020), "Una PIME cordovesa es el mayor fabricante de respiradores del país" *Infobae Económico* <<https://www.infobae.com/economia/2020/03/19/una-pyme-cordobesa-es-el-mayor-fabricante-de-respiradores-artificiales-de-pais-dejo-de-exportar-y-aumento-300-su-produccion-en-medio-de-la-pandemia/>>

Corral de Apestados

Francisco de Goya y Lucientes, 1798-1800

Font: Colecció particular, Madrid.

21. Impacte en sector sanitari

1570421 Anna Manté Homs & 1567507 Daniel Lupo Ferrer

El virus SARs-CoV-2 ha sacsejat amb força tota la societat, amenaçant la salut de les persones. L'Agència de Salut Pública de Catalunya i l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries, són les encarregades de coordinar l'atenció mèdica i la salut pública a nivell autonòmic, les quals tenen com a prioritat salvar vides i atendre aquelles persones que ho necessitin.

Davant aquesta situació epidemiològica complexa a Catalunya, a partir del 17 de març el Servei Català de la Salut va haver de coordinar-se amb el sistema sanitari privat per tal d'atendre la població infectada pel Covid-19 amb els recursos suficients.

Degut a la tendència d'augment dels casos, el Servei Català de la Salut ha hagut de crear una central de compres per poder donar servei, centralitzant totes aquelles compres de caire extraordinari dels centres de la xarxa pública, la xarxa privada i les residències.

Figura 21.2. Taula amb les UCI's d'Espanya, per comunitat autònoma

CCAA	Hospitalizados UCI	Total camas	Ocupación
Castilla-La Mancha	299	168	178%
La Rioja	43	29	148%
Cantabria	40	40	100%
Cataluña	1.391	1.406	99%
Castilla y León	278	332	84%
Madrid	1.429	1.725	83%
Navarra	90	120	75%
País Vasco	271	550	49%
Galicia	123	274	45%
Aragón	124	279	44%
Extremadura	41	95	43%

Font: Google.com

Segons el doctor López-Acuña no hi ha sistema sanitari al món que no pugui col·lapsar per aquesta pandèmia de coronavirus, ja que es tracta d'un patogen agressiu, molt contagiós i per al qual no tenim vacuna ni tractament específic. Tot i que el 80% dels casos son lleus, un 20% són greus i al voltant d'un 40% necessiten algun tipus d'atenció mèdica.

Per tant, amb aquestes dades podem entendre que si una part important de la població es contagia amb el virus es impossible, per molt bo que sigui el sistema sanitari, que aquest no col·lapsi. A més, com es pot observar a la imatge següent, la part del sistema sanitari amb més risc de col·lapsar són les UCI ("unidades de cuidados intensivos"), ja que se'n disposen poques en proporció a la població. També podem veure com les UCI de comunitats com La Rioja o Cantabria ja han col·lapsat i n'hi ha d'altres, com Catalunya, que estan a punt de fer-ho.

Figura 21.2. Elements de protecció

 PACIENTE	 PERSONAL CIRCULANTE	 PERSONAL LAVADO
MASCARILLA QUIRÚRGICA 	MASCARILLA FFP2* GUANTES NITRILO GORRO BATA IMPERMEABLE GAFAS ANTISALPICADURA 	MASCARILLA FFP2* 2X GUANTES ESTÉRILES GORRO BATA ESTÉRIL IMPERMEABLE GAFAS ANTISALPICADURA

Font: Google.com

Finalment també podem parlar d'un altre tipus de col·lapse degut a la manca de material sanitari per la compra massiva i importació d'aquest i la prohibició a molts països de la seva exportació. Ens trobem davant un *shock* de demanda que si no es soluciona pot fer que faltin medicaments, masacertes i altres equips necessaris per al funcionament del sistema de salut.

L'impacte econòmic en el sector sanitari no es pot calcular perquè ens trobem en ple pic de la crisi epidemiològica, tot i que comencen a calcular-se aproximacions. És evident que davant aquesta situació ha sigut necessari aplicar mesures econòmiques urgents per a poder seguir treballant amb les línies indicades, garantint un servei de qualitat.

L'objectiu principal és salvar vides, però per aconseguir-ho és necessari frenar la corba de casos positius en Covid-19 per dos motius. Principalment, per poder oferir un servei sanitari adequat a cada una de les persones contagiades i segon, per tal de poder reduir aquest impacte econòmic ja que si el nombre de casos no disminueix, s'hauran d'aplicar més mesures com podria ser l'habilitació d'hotels per poder atendre als pacients, fet que requereix varies condicions.

Conclusions

- ✳ L'impacte econòmic en el sector sanitari no es pot calcular degut a que ens trobem en ple pic de la crisi epidemiològica, tot i que comencen a calcular-se aproximacions. És evident que davant aquesta situació ha sigut necessari aplicar mesures econòmiques urgents per poder seguir treballant amb les línies indicades, garantint un servei de qualitat.

★ L'objectiu principal és salvar vides, però per aconseguir-ho és necessari frenar la curva de casos positius en covid-19 per dos motius. Principalment, per poder oferir un servei sanitari adequat a cada una de les persones contagiades i segon, per tal de poder reduir aquest impacte econòmic ja que si el nombre de casos no disminueix, s'hauran d'aplicar més mesures com podria ser l'habilitació d'hotels per poder atendre als pacients, fet que requereix varies condicions.

Referències

- Salutgeneralitat, (2020), “Compres urgents i extraordinàries per al sistema sanitari” *Salutgeneralitat* <<https://www.youtube.com/watch?v=GW5wm-xz2j8>>
- Salutgeneralitat, (2020), “Coordinació entre el sistema sanitari públic i privat” *Salutgeneralitat* <https://www.youtube.com/watch?v=2ghFCFf1_yk>
- Salutgeneralitat, (2020), “Hotels per a l'atenció sanitària” *Salutgeneralitat* <https://www.youtube.com/watch?v=bj3SoS_yFeI>
- Romaguera, Rafael (2020), “Gestión de las salas de procedimientos invasivos durante el brote de coronavirus COVID-19”), *Revista Española de Cardiología* <<https://www.recintervcardiol.org/es/articulo-especial/gestion-de-las-salas-de-procedimientos-invasivos-cardiologicos-durante-el-brote-de-coronavirus-covid-19.-documento-de-consenso-de-la-asociacion-de-cardiologia-intervencionista-y-la-asociacion-del-ritmo-cardiaco-de-la-sociedad-espanola-de-cardiologia>>

22. Detectores i anàlisi: empreses

1570981 Alex Figueres Fernàndez & 1567438 Laura Ruiz Alcorisa

Actualitat empreses

Ens trobem davant d'un nou virus desconegut, el qual pot afectar directament a les persones i conseqüentment a tothom que té relació amb elles. El Covid-19 ha aparegut sense avisar-nos i hem hagut de prendre mesures necessàries, molt urgents, en àmbits de la nostra vida quotidiana, la manera de treballar, els negocis... com res ho havia fet en les últimes dècades.

Ens centrarem en les prevencions que han pres les empreses, que tenen activitat, del nostre país en aquest nou context i totes les mesures que comporten.

L'amenaça de contagi en un centre de treball ha de ser afrontada des de la coordinació màxima entre autoritats sanitàries i laborals. El criteri sanitari ha determinat i condicionat l'adopció de mesures preventives per les empreses i les decisions administratives laborals. La presència de casos de coronavirus en una empresa, pot provocar la suspensió de l'activitat d'aquella persona.

Abans que el covid-19 ens controli, l'hem de controlar nosaltres a ell i, per fer-ho possible, necessitem solucions efectives.

Les empreses poden adoptar mesures organitzatives o preventives que, de manera temporal, evitin situacions de contacte social, sense necessitat de paralitzar la seva activitat.

Han d'adoptar aquelles mesures preventives de caràcter col·lectiu o individual que siguin indicades, si escau, pel servei prevenció d'acord amb l'avaluació de riscos, és a dir, en funció del tipus d'activitat, distribució i característiques concretes de l'activitat que l'empresa realitzi.

Entre les mesures que es poden adoptar d'acord amb les indicacions del servei de prevenció i sempre en atenció a les recomanacions establertes per les autoritats sanitàries, hi ha les següents:

- Organitzar el treball de manera que es redueixi el nombre de persones treballadores exposades, establint regles per evitar i reduir la freqüència i el tipus de contacte de persona a persona.
- Adoptar, si és el cas, mesures específiques per a les persones treballadores especialment sensibles.
- Proporcionar informació sobre mesures higièniques, com rentar-se les mans amb freqüència, no compartir objectes, ventilació de centre de treball, i la neteja de superfícies i objectes.

En aquest sentit, les empreses han de posar a disposició de les persones treballadores el material higiènic necessari, i adoptar els protocols de neteja que fossin precisos.

El risc de contagi per coronavirus, quan les persones treballadores estiguin o puguin estar exposades a un risc greu i imminent a causa de la seva feina, l'empresa està obligada a:

- Informar el més aviat possible sobre l'existència d'aquest risc.
- Adoptar les mesures i donar les instruccions necessàries perquè, en cas de perill greu, imminent i inevitable, les persones treballadores puguin interrompre la seva activitat i, si fos necessari, abandonar immediatament el lloc de treball.

La primera mesura d'aïllament, consisteix tant en la persona treballadora afectada com les de les restants susceptibles de contacte amb el pacient.

En aplicació d'aquesta norma, les empreses hauran de procedir a paralitzar l'activitat laboral en cas que hi hagi un risc de contagi per coronavirus al centre de treball.

Les empreses per tal de no tancar la seva activitat i assegurar la seguretat dels seus treballadors, com hem esmentat abans, han hagut de prendre unes mesures necessàries. Cada vegada més, disposen de detectors del virus.

Figura 22.1. Mesures de prevenció en comerços davant del COVID-19

Font: Google.com

Kits de Detecció

Les proves PCR, de les sigles en anglès de 'Reacció en cadena de la Polimerasa', és una prova de diagnòstic, que permet detectar un fragment del material genètic del patògen o un microorganisme. En l'actual pandèmia, com en tants altres, s'està utilitzant des dels primers dies per determinar si una persona està infectada o no. A aquestes eines se'ls estan sumant les eines de detecció ràpida, que són més senzilles i ràpides. Mentre la prova PCR tarda hores a realitzar el seu diagnòstic, els test ràpids poden tenir un resultat entre uns 10-15 minuts.

La diferència d'aquests dos tests és que els PCR són una prova de diagnòstic directe i identifiquen directament si la persona està infectada o no, en canvi les proves de detecció ràpida, no identifiquen directament el virus, sinó que identifiquen els anticossos que genera el nostre cos per combatre aquesta malaltia, llavors no es pot saber si la persona està infectada o si ja ha passat el virus; així doncs, no és tan fiable com les proves PCR.

Actualment el cost mitjà d'una prova de detecció de coronavirus PCR està al voltant dels 46 € per prova i els tests de detecció ràpida que proporcionen els laboratoris Echevarne costen 165 € per unitat.

Raquel Yotti, directora de l'Institut de Salut Carles III (ISCIII), afirma que estan realitzant diàriament entre 15.000 i 20.000 proves diàries de tests PCR, i que en porten aproximadament unes 350.000 fins a dia d'avui 21 de març.

Aquesta xifra de tests realitzats augmentarà de forma exponencial en els pròxims dies, ja que quatre empreses espanyoles estan desenvolupant els seus propis kits de detecció PCR.

Generalment hi ha dos grans empreses espanyoles capaces de desenvolupar i fabricar kits de detecció per al Coronavirus dins del territori espanyol. És important que hi hagin empreses fabricants al nostre territori ja que això causaria una aprovació accelerada de l'Agència del Medicament i Productes Sanitaris per presentar els tests, apart de tenir avantatge en l'adquisició sobre altres empreses internacionals.

Figura 22.2. Empresa espanyola especialitzada en el diagnòstic molecular

Font: Google.com

Genomica

La empresa Genomica situada a Madrid, justament fa dos anys va obrir la seva seu a Wuhan, la ciutat origen de la malaltia infecciosa. Actualment Genomica ja està distribuint els seus kits de detecció per al coronavirus a les ciutats asiàtiques. L'empresa també forma part del grup PharmaMar, empresa que es comentarà a sota.

Els kits que estan preparant tindran capacitat per realitzar simultàniament 96 proves que donen resultat en menys de 5 hores

PharmaMar

L'empresa amb origen a Galícia, actualment situada a Madrid, va obtenir el 6 de març el certificat CE que garanteix la seva validesa per al diagnòstic. Els estan arribant comandes de tot arreu del món, generalment Àsia, Iran, Itàlia i Espanya, encara que l'empresa ja ha comunicat que donarà prioritat a les comandes per Espanya.

Tot i que degut a la alta demanda hauran d'incrementar bastant la seva maquinària i el personal, comuniquen que això no afectarà al preu del kit, que encara no és públic.

Apart d'aquestes dues empreses, hi ha dues empreses més al territori espanyol que s'estan encarregant del desenvolupament dels kits, que són *Genetic Analysis Strategies* i *Grifols*.

És bo que hi hagi empreses productores dins el nostre territori ja que això permet crear millors pactes i millor comunicació sobre l'oferta i la demanda sol·licitades.

L'empresa PharmaMar a tingut un gran impacte a la borsa ja que els seus títols han arribat a revaloritzar-se més d'un 18 %, deixant-les a un preu de 4.59 € i sent les accions més alcistes de la jornada a tota la borsa, tot això després de fer l'anunci dels testos.

Durant l'any ja acumulen una pujada del 29 % a la borsa, es preveu que si poden abastir la demanda de kits i altres productes i poden ajudar a resoldre la crisi les seves accions i el valor de l'empresa augmentaran de valor progressivament.

Conclusions

- ✳ Les empreses estan prenent mesures rigoroses davant del nou virus, el qual té un risc molt alt de contagi, per protegir als seus treballadors. Si algun treballador mostrés símptomes hauria de comunicar-ho immediatament.
- ✳ Espanya investiga sobre el Covid-19 i empreses espanyoles distribuïen arreu del món els seus kits de detecció del virus, ara són molt útils per el nostre país, però segueixen sent insuficients.

Referències

- G. Stegmann, Josefina (2020), *Diari ABC*. “El Govern oculta el preu dels tests del coronavirus i tampoc diu per què segueix confiant en l’empresa xinesa de les proves fallides” <https://www.abc.es/sociedad/abci-gobierno-oculta-precio-test-y-tampoco-dice-sigue-confiando-empresa-china-test-fallidos-202003281450_noticia.html?ref=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>
- Ramírez de Castro, Núria (2020), *Diari ABC*. “Empresa espanyola relacionada amb els Tests” <https://www.abc.es/economia/abci-empresa-espanola-lanzara-primeros-kits-diagnostico-rapido-coronavirus-202003010305_noticia.html>
- Sáiz-Pardo, Melchor (2020), “Distribució dels tests” *El Correo* <<https://www.elcorreo.com/sociedad/salud/sanidad-test-deteccion-rapida-coronavirus-20200321165850-ntrc.html?ref=https:%2F%2Fwww.google.com%2F>>
- Jesús Lahera Forteza, (2020), *El país*, “Què podem fer les empreses davant del coronavirus” <https://cincodias.elpais.com/cincodias/2020/03/10/opinion/1583865831_264330.html>
- Medina, Ana (2020), “Genomica ven els kits” *Expansión* <<https://www.expansion.com/empresas/industria/2020/01/30/5e331b25e5fdea31648b45cc.html>>
- “Guia per la utilització en l’àmbit laboral en relació al nou coronavirus” <http://www.mitramiss.gob.es/ficheros/ministerio/inicio_destacados/Gua_Definitiva.pdf>
- Invertia, (2020), “El kit del diagnostico de coronavirus de PharmaMar, en unos días en los hospitales” *El espanyol* <https://www.elespanol.com/invertia/observatorios/sanidad/20200308/kit-diagnostico-coronavirus-pharmamar-dias-hospitales/473202891_0.html>
- Del Pilar Montañez Camacho, María (2020, “Tests ràpids i PRC per el diagnòstic del coronavirus: com funcionen?”), *ConSalud* <https://www.consalud.es/pacientes/especial-coronavirus/test-rapidos-pcr-diagnostico-coronavirus-como-funcionan_76420_102.html>

23. Big data i coronavirus

1567531 Aleix Pérez & 1567455 Jaume Marañón

Abans d'analitzar com el big data incideix en l'evolució de la pandèmia intentarem definir aquest terme tecnològic. Segons *Margaret Rouse* podem definir aquest concepte com “combination of structured, semi- structured and unstructured data collected by organizations that can be mined for information and used in machine learning projects, predictive modelling and other advanced analytics Applications”(Rouse, 2104). D'aquest fragment, doncs, podem extreure una idea molt clara de la seva utilitat. Però, com aquesta eina pot ser d'utilitat en un dels successos més notoris i amb efectes mundials de la última dècada?

Bé, com ens indicava M. Rouse, el big data ens permet treballar amb models predictius i obtenir una informació més fiable i realista que si treballéssim amb llapis i paper. Aquest instrument s'utilitza al món empresarial, esportiu, turístic... Però, com podria ajudar-nos a millorar la situació que vivim degut al Covid-19?

Si n'analitzem l'efecte al territori espanyol, veurem que ja s'ha començat a utilitzar aquesta tecnologia per tal de conèixer els desplaçaments dels contagiats i poder prevenir més contagis segons les zones visitades per aquests últims (M.González, 2020). És a dir, que el govern utilitza la informació que reben de les companyies de comunicació per a poder realitzar aquesta reconstrucció i protegir la salut i integritat del seu poble.

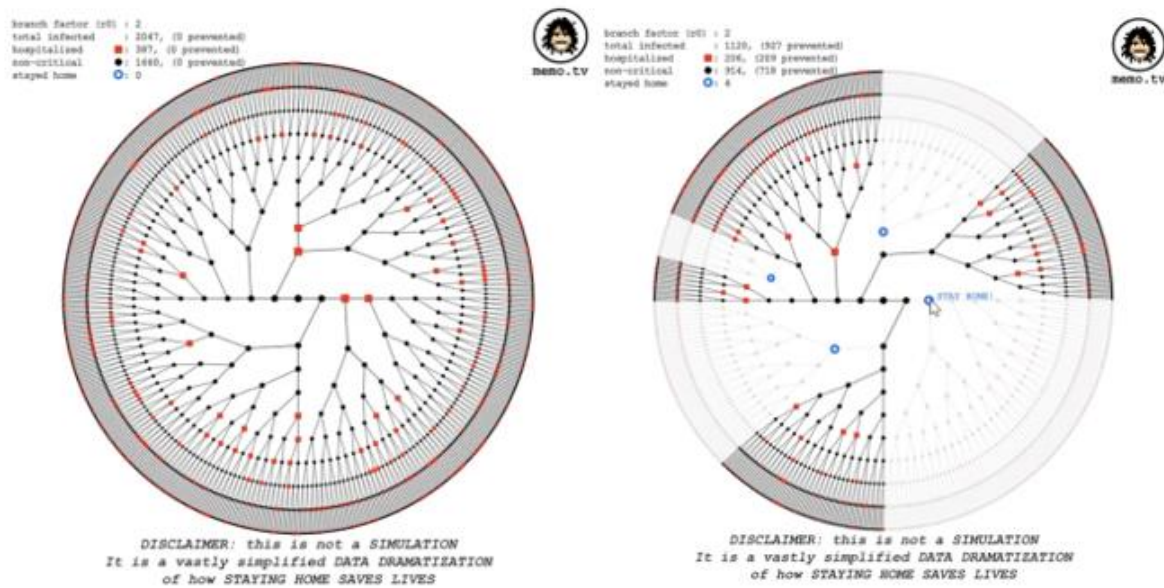
El cas més destacable, però, el trobem al continent asiàtic. Xina és considerada l'epicentre del coronavirus i, tot i això, ha aconseguit controlar l'expansió i reduir dràsticament el nombre d'infectats que apareixen diàriament. Com ho han fet? La resposta: amb big data.

Àsia va implementar una iniciativa en la qual el govern i associats rebien informes de temperatura, situació i desplaçament dels habitants. Això era possible a causa d'aquesta eina tecnològica. Cada membre de la població xinesa tenia al seu mòbil un codi que havia d'escanejar cada cop que entrés a un lloc d'accés públic. Els registres es consideraven a nivell familiar, per tant, si un parent es veia afectat pel virus tots els QR de la família eren marcats en vermell i obligats a entrar en quarantena (Gayo, 2020).

Així van anar actuant tota una sèrie de regions. Aprofitant el gran potencial d'aquesta nova tecnologia per combatre el Covid-19. On realment veurem la utilitat d'aquesta eina és en els següents gràfics/imatges.

El primer que veurem serà un gràfic animat que mostra com podria reduir-se la pandèmia si la quarantena fos ben realitzada. Òbviament, crear-lo ha sigut possible als models predictius i al coneixement que s'obté al processar milers de milions de dades.

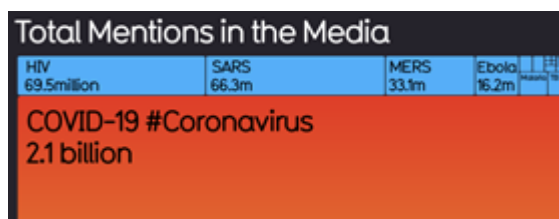
Figura 23.1. Evolució de la pandèmia durant la quarantena

Font: MEMO.TV (2020), “Stay Home Save Lives” <<http://www.memo.tv/portfolio/stayhomesavelives/>>

Un altre recurs que podem aconseguir utilitzant el processament de dades és comptabilitzar, entre altres, les mencions que el virus té a les xarxes socials. Com podem veure, el nombre de vegades que l’etiqueta (#) s’utilitza és, clarament, major que per qualsevol altre virus ja existent.

Figura 23.2. Mencions a les xarxes socials

Font: Information is beautiful (2020), “CoronaVirus Infographic Datapack” <<https://informationisbeautiful.net/visualizations/covid-19-coronavirus-infographic-datapack/>>

Un cop analitzats a l'engròs els diferents usos que ha tingut el big data, anem a focalitzar la nostra atenció a allò que més ens preocupa: Com totes aquestes eines computacionals poden ser essencials en la recta final de la pandèmia.

L'evolució tecnològica ha permès fets històrics, des de viatges a l'espai a clonar éssers vius. Ara ens trobem en el punt més important del seu ús: salvar vides humanes.

I és aquí on entren a escena big data, intel·ligència artificial, supercomputació... Aquestes tecnologies són la mà dreta de qualsevol científic endinsat en trobar cures o vacunes contra el Covid-19.

Segons afirma IBM (International Business Machines) aquests ordinadors gegants permeten aplicar tècniques bioinformàtiques al virus i, per exemple, trobar aquell punt dèbil molecular del virus. Un cop aquest es localitza es comença a simular com diferents fàrmacs actuen contra el coronavirus. El més impressionant és que tot aquest experiment durarà, amb aquestes modernes ajudes, dies. Mentre que els laboratoris clàssics tarden anys en realitzar tot el procés anterior (I.González, 2020).

És molt obvi, doncs, la gran situació avantatjosa que ens genera la tecnologia en aquest esprint final contra la pandèmia. Reduint els temps de recerca i investigació i generant espais d'experimentació més segurs les respostes a les dues preguntes en paràgrafs anteriors són, clarament, contestades.

El que ens podria arribar a sorprendre és que Barcelona ja es troba lluitant, tecnològicament, contra el virus. Una iniciativa que, recolzada per Grífols, s'està duent a terme al *Barcelona Supercomputing Center*. En aquest centre es posen en pràctica els procediments descrits anteriorment i, a la vegada, l'hospital Germans Trias i Pujol intenta crear anticossos segons el coneixement que la sala de computació els facilita. Tot creant un treball associatiu molt precís que pretén donar a la població catalana (i al món) una cura per combatre l'enemic que ens ataca avui dia: el Covid-19 (Corbella, 2020).

Conclusions

- ✱ Queda molt camí per recórrer però, de ben segur, aquest serà més curt gràcies a tot l'esforç que realitzen els professionals del sector amb l'ajuda de les noves tecnologies. Una lluita comuna per tots els agents econòmics que, seria molt més dura i complexa, de no disposar de tots els recursos digitals.

Referències

Corbella, Josep (2020), "Científicos de Catalunya crean fármacos contra el coronavirus", *La Vanguardia* <<https://www.lavanguardia.com/ciencia/20200305/473959722862/farmacos-coronavirus-covid-19-catalunya-irsicaixa-bsc-cresa.html>>

Gayo, Miguel Á. (2020). "Control ciudadano y 'big data': así ha dominado China la pandemia del coronavirus", *El Español* <https://www.elespanol.com/mundo/20200313/control-ciudadano-data-dominado-china-pandemia-coronavirus/474204260_0.html>

González, Izán (2020), "Por qué los superordenadores son clave en la cura del coronavirus", *El Español* <https://www.elespanol.com/omicrono/20200326/superordenadores-clave-cura-coronavirus/477453214_0.html>

González, Miquel (2020). "El Gobierno incorpora el sistema de 'big data' de movilidad del Consell para el control del coronavirus.", *Alicante Plaza* <<https://alicanteplaza.es/el-gobierno-incorpora-el-sistema-de-big-data-de-movilidad-del-consell-para-el-control-del-coronavirus>>

Rouse, Margaret (2014), "What is Big Data and Why is it Important?", *Tech Target* <<https://searchdatamanagement.techtarget.com/definition/big-data>>

24. App coronavirus

1567433 David Domínguez & 1567441 Roger Vila

Un dels grans problemes que impedeixen aplanar la corba d'infecció és la incertesa de la gent a l'hora de saber si té el coronavirus o no. De vegades no hi ha tests de coronavirus suficients i tot i així l'obtenció dels resultats pren massa temps. A més, aquests tests no són barats. Els preus estan al voltant dels 155 euros i els resultats estan disponibles a el cap d'un a tres dies.

Figura 24.1. Test del Covid-19

Font: PlantaDoce (2020), “”Doctor, creo que tengo coronavirus” dónde y cuánto pagar por hacerse la prueba” <<https://www.plantadoce.com/entorno/doctor-creo-que-tengo-coronavirus-donde-y-cuanto-pagar-por-hacerse-la-prueba.html>>

Per tant, davant la necessitat d'una gestió més ràpida i fluïda, diferents organismes s'han posat mans a l'obra creant *apps* d'autodiagnòstic. Si bé aquest mètode no és el més fiable, sí que permet que cada persona preocupada per la seva salut tingui la possibilitat de fer-se una primera avaluació que en molts casos treu de dubtes.

A Madrid, el focus de virus a Espanya, ja està disponible l'aplicació per a mòbils Corona-Madrid. Aquesta app es suma a la web www.coronamadrid.com. Tant app com a web disposen d'una opció de geolocalització, que permet als sanitaris una millor resposta davant d'aquesta crisi. A més s'ha aconseguit descongestionar la línia telefònica. A part de tot això, el més important d'aquesta aplicació potser sigui la campanya informativa que hi ha darrere, ja que la desinformació desencadena en pànic.

Figura 24.2.

Haz tu autoevaluación del COVID-19

Font: <<https://www.coronamadrid.com/>>

Un altre exemple d'app d'autodiagnòstic és COVID-19.eus, aplicació mòbil creada pel Govern Basc i l'empresa basca EricTel. Tal com esmenten en la seva pàgina web, aquesta *app* es pot descriure com <<1 APP l'objectiu és teixir una xarxa ciutadana que ajudi a la contenció del coronavirus, contribuint a la seva prevenció, detecció i seguiment. >>

Es persegueixen amb aquesta aplicació tres objectius. Primer, la prevenció. Aplanar la corba d'infecció és vital. Segon, aconseguir un major seguiment de possibles casos en domicilis. I finalment, disposar d'un seguiment millorat de les concentracions de casos. Gràcies a aquesta informació la resposta dels recursos sanitaris pot arribar a ser més ràpida i eficaç.

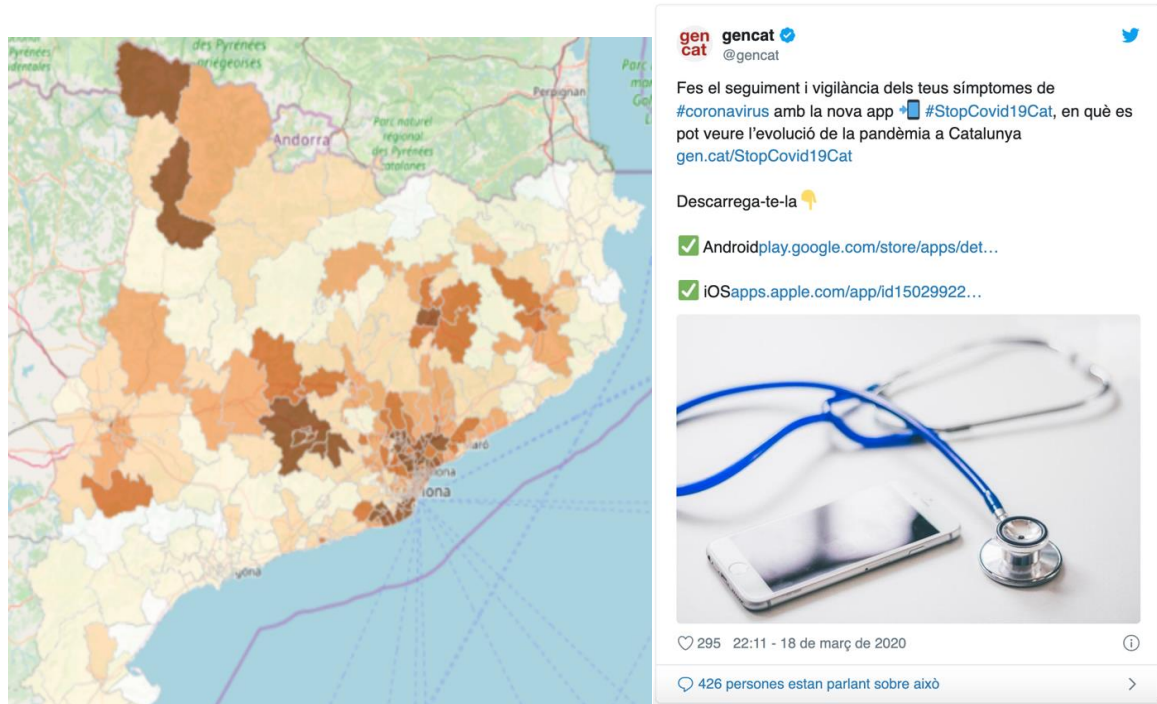
En aquests dies difícils on el Covid-19 encara s'està expandint a Catalunya i és molt difícil aturar-lo, el departament de Salut de la Generalitat de Catalunya va llançar una aplicació anomenada "Stop Covid-19". Aquesta aplicació és "una eina tecnològica molt adequada per combatre el coronavirus" segons deia la consellera Alba Vergés.

Clarament, és una *app* gratuïta i disponible per a tothom qui disposi de iOS i Android. L'objectiu d'aquesta aplicació doncs, és poder fer el seguiment de l'expansió del virus així com tenir constància dels nous casos que van sortint arreu de la comunitat autònoma.

A l'aplicació s'hi accedeix amb el codi de la targeta sanitària, seguidament et fa respondre un formulari on et pregunta si tens alguns dels símptomes més comuns, etc. Llavors, en funció de cada cas, se'n farà un seguiment diari o si es consideres necessari més d'una vegada al dia. Això s'ha fet per poder donar una resposta específica a cada persona i, ahora, saber com avança la malaltia a nivell poblacional.

A més a més, el fet d'entrar a l'aplicació amb el codi de la targeta sanitària permet relacionar la situació actual de la persona, respecte al coronavirus, amb el seu historial mèdic, i avaluar-ne el risc. En conclusió, una *app* creada per la Generalitat de Catalunya amb col·laboració d'empreses especialitzades en el sector i amb l'ajut de professionals sanitaris, amb l'objectiu de veure com avança el virus a Catalunya i poder fer un mapa territorial i detectar els punts calents i així poder ajudar al personal mèdic a saber com actuar.

Figura 24.3. App StopCovid19Cat

Font: Google.com

HealthLynked és una xarxa global d'assistència sanitària la qual ha desenvolupat el seu propi rastreig del Covid-19, una *app* anomenada Covid-19 Tracker. Aquesta aplicació permet als seus usuaris informar-se dels símptomes, i si donen positiu, avisar contactes perquè puguin buscar assistència mèdica per evitar-ne la propagació.

Aquesta aplicació està connectada amb les dades que dona la OMS. La primera infecció que hi va haver del virus als Estats Units va ser el 21 de gener del 2020. Des de llavors, la OMS informa cada dia de molts més casos. En aquesta aplicació doncs, podem trobar un mapa on ens informa de les infeccions confirmades per l'OMS en color vermell i les morts confirmades (també per l'OMS) de color negre.

L'usuari es pot autoavaluar i llavors l'aplicació el situa en una de les 3 categories diferents:

- Els usuaris que NO han resultat positius pel virus i que són asimptomàtics es mostren amb verd fosc.
- Els usuaris que NO han donat positiu del virus però presenten símptomes com febre, tos o falta de respiració es mostren amb groc
- Els usuaris que diuen que ja saben que tenen el virus es mostren de color rosa.

Tots els usuaris poden anar actualitzant la seva informació a mida que els seus símptomes canvien així es pot anar veient el canvi en el mapa.

A més a més, l'aplicació t'informa de les novetats del virus arreu del món perquè així els usuaris puguin estar informats.

Figura 24.4. App Covaid-19

Font: App que detecta si estàs cerca de una persona contagiada (https://www.lespanol.com/omicron/20200324/app-detecta-junto-contagiado-coronavirus-israel-usando/477202924_0.html)

Conclusió

Tot i tenir l'origen en l'autodiagnosi, sembla que el futur de les apps relacionades amb el virus apunta cap a la prevenció de contagi evitant contacte amb persones ja contagiades. Un pas més endavant per aconseguir aplanar la corba d'infecció.

Referències

- Comunidad de Madrid <<https://www.comunidad.madrid/noticias/2020/03/24/lanzamos-nueva-app-coronavirus-auto-evaluacion-ciudadanos>>
- Euskadi <<https://www.euskadi.eus/coronavirus-app-covid-eus/web01-a2korona/es/>>
- Healthlynked <https://appfollow.io/ios/healthlynked-covid19-tracker/1500575377?country=us> Planeta doce <<https://www.plantadoce.com/entorno/doctor-creo-que-tengo-coronavirus-donde-y-cuanto-pagar-por-hacerse-la-prueba.html>>

25. Experiències viscudes per metges i infermers

1568491 Mario Roselló & 1567466 Albert Fonolet

Els metges UCI: A Espanya hi haurà fins a 87.000 morts si no es compleixen les mesures

Metges i infermers d'unitats de cures intensives (UCI) han elaborat un pla de contingència per fer front des d'aquestes unitats a la pandèmia de Covid-19. Un dels punts crítics del pla és la planificació d'escenaris possibles. Davant la manca d'evidència científica sobre aquesta pandèmia, la seva taxa de propagació, mortalitat i gravetat, la proposta dels intensivistes es basa en l'aplicació de programari FluSurge 2.0, desenvolupat pel Centre de Control de Malalties (CDC, per les seves sigles en anglès) dels Estats Units.

Davant d'aquesta situació i amb escassos recursos de protecció, els metges i infermers de tot el món són el grup de persones més afectades per aquest virus, tal i com us mostrarem en diverses experiències viscudes per aquests, a nivell nacional i internacional.

Els metges de Wuhan, amb por i mal protegits enfront del coronavirus

Sense màscares suficients i obligats a fer servir diverses vegades els mateixos vestits de protecció, els metges i el personal mèdic de Wuhan, la ciutat xinesa epicentre de el nou coronavirus, treballen amb por i exposats al contagi. "Per estalviar els vestits de protecció integral, molts companys només s'ho canvien un cop cada quatre, sis o fins i tot vuit hores", explica una metge.

Aquesta doctora treballa per a un gran hospital que acull els malalts greus de la pneumònia vírica a Wuhan. També explica, sense voler donar la seva identitat per por a represàlies, que: "Durant tot aquest temps de quarantena els companys no poden ni menjar, ni beure ni anar al bany" La comissió Nacional de Sanitat va reconèixer que alguns metges porten bolquers per a adults durant les seves llargues hores de treball.

Desplaçament de metges i d'infermers pel Covid-19

A dia d'avui l'allotjament per a treballadors en diferents ciutats és un problema molt present, ja que no hi ha prou allotjaments o aquests són llogats a un preu molt elevat. Madrid anuncia: "Ens criden per treballar pel Covid-19, però no tenim sostre a Madrid": denuncien els infermers.

Molts infermers han denunciat el fet que no poden anar a treballar a Madrid del fet de no tenir on allotjar-se. Com per exemple la Sandra, una infermera que escriu dient: "Jo vull anar a treballar a Madrid però el tema pisos està fatal i ja t'enfrontes a un repte hospitalari amb el COVID-19 com per veure't sense un sostre per dormir".

Una infermera malaguenya, en el focus italià del Covid-19

Vanessa Chamizo, la infermera Espanyola que es troba a l'hospital Humanitas de Milà, zona vermella decretada pel govern Italià enfront de l'COVID-19, ens informa de la seva situació on se li ha dificultat bastant el treball a l'haver crescut de manera tan ràpida el contagi i haver d'anar amb bastants precaucions davant la propagació d'aquesta malaltia. Aquesta confessa que no té por del contagi però sí al dels seus pacients o familiars.

Ens explica també el problema davant la cura dels seus fills. El govern va decidir la suspensió de totes les classes en col·legis i universitats i la Vanessa, amb el seu marit, s'ha de fer càrrec dels seus fills 24 hores al dia a la vegada que l'hospital necessita més equip sanitari. "Estem desesperats. Hi ha famílies on un dels dos es pot quedar a casa amb els nens. En el meu cas, la primera setmana, ens alternàvem, però aquesta, el meu marit ha hagut de demanar una setmana de les seves vacances per poder tirar endavant. Ell no treballa a la zona vermella i està més tranquil, però té companys sense poder sortir i sense que ningú els rellevi".

Ángela, “Madame Rosa” la model/infermera que es va incorporar a l’Hospital La Paz de Madrid ens explica la seva experiència durant el COVID-19.

A la seva arribada a l'hospital reconeix haver trobat una càrrega laboral impressionant i gent psicològica i físicament abatuda. Actualment les mascaretes, guants o respiradors són les millors armes per frenar el coronavirus, però, no és fàcil arribar-hi. Diu Ángela: "Hi ha molta escassetat de material i la por al contagi és el culpable tenint en compte que no estem ben protegits. En la meua planta aquesta setmana s'han anat de baixa cinc persones per COVID-19".

A més també vol deixar constància de la predisposició de la gran majoria de persones en ajudes, també dels aplaudiments a les 20:00h sobre els quals diu que són un sentiment indescriptible.

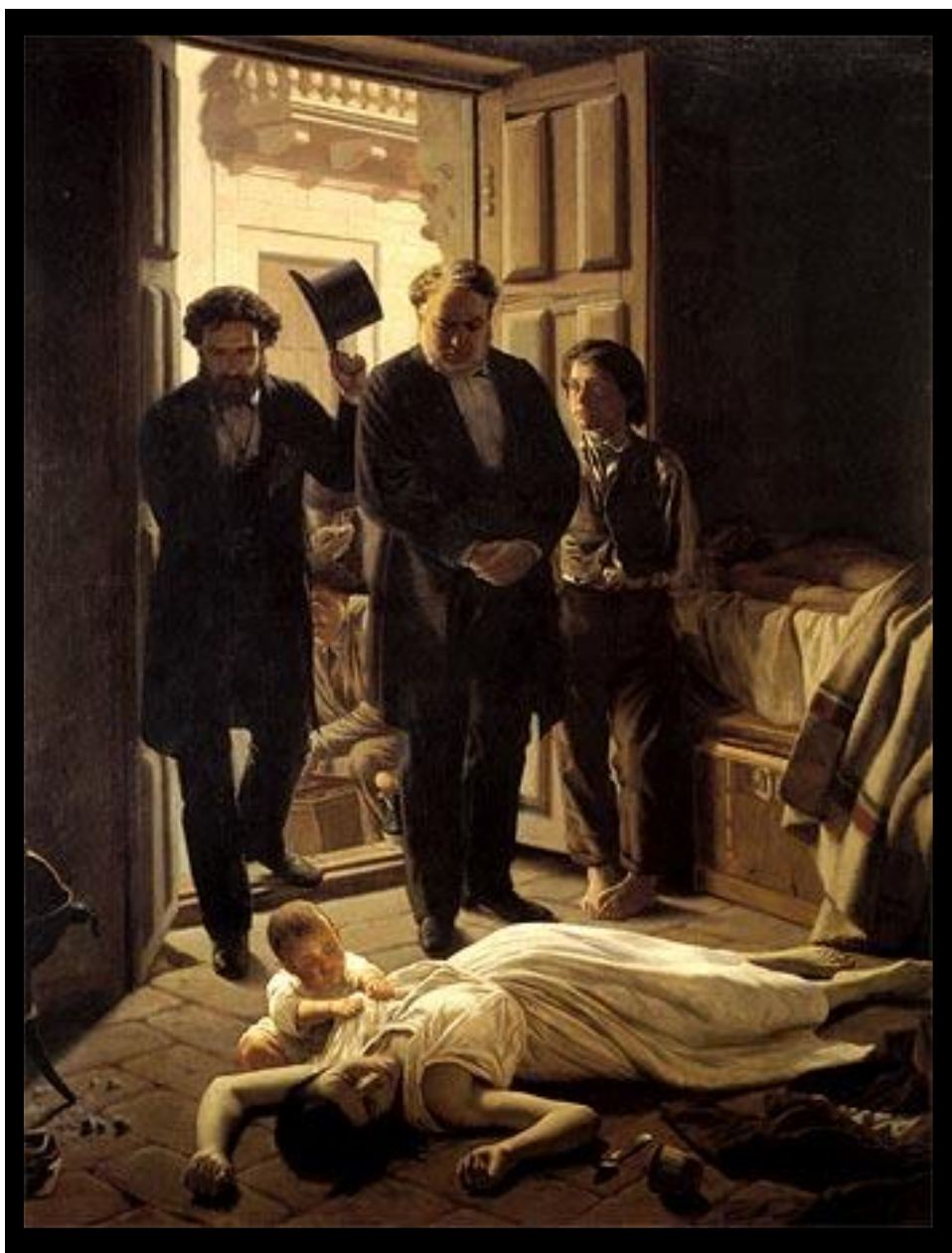
Conclusions

- ✳ Actualment les mascaretes, guants o respiradors són les millors armes per frenar el coronavirus, però, no és fàcil arribar-hi. És un recurs limitat i que si no s'utilitza com expliquen les unitats sanitàries el nombre de contagiats augmentarà exponencialment com a la ciutat d'origen del Covid-19, Wuhan.

Referències

- Almendros, Angela (2020), “Me he encontrado a gente psicológica y físicamente abatida” *Diario Enfermero* <<https://diarioenfermero.es/me-he-encontrado-a-gente-psicologica-y-fisicamente-abatida/>>
- Fernández Blanco, Pablo (2020), “Coronavirus en la Argentin” *Diario Sur* <<https://www.diariorur.es/malaga-capital/enfermera-malaguena-foco-20200306172211-nt.html>>
- Agencia AFP (2020), “Los médicos de Wuhan, con miedo y mal protegidos frente al coronavirus” *El comercio* <<https://www.elcomercio.com/actualidad/medicos-wuhan-miedo-proteccion-coronavirus.html>>
- (2020) “Los enfermeros muestran su preocupación por las medidas aprobadas por el Gobierno para hacer frente al coronavirus” *Enfermería 21* <<https://www.enfermeria21.com/diario-dicen/los-enfermeros-muestran-su-preocupacion-por-las-medidas-aprobadas-por-el-gobierno-para-hacer-frente-al-coronavirus/>>
- Redacción (2020), *Tiempo de San Juan*, “La experiencia de un médico sanjuanino que combate al coronavirus en España” <<https://www.tiempodesanjuan.com/sanjuan/2020/3/16/la-experiencia-de-un-medico-sanjuanino-que-combate-al-coronavirus-en-espana-estamos-exhaustos-280513.html>>

La fiebre amarilla en Buenos Aires

Juan Manuel Blanes, 1871

Font: Museo Nacional de Artes Visuales, Montevideo.

26. Coronavirus segons el sexe i la raça

1499179 Àlvaro Quirce

La pandèmia del Covid-19 és una amenaça real a les nostres societats i si no l'atorem, podria ser la major crisi dels últims 100 anys. Si no frenem el virus, moltes persones acabaran morint. Els països més importants i desenvolupats del món han d'actuar per suprimir el virus i mitigar l'impacte negatiu que té i tindrà el Covid-19 a la vida dels ciutadans.

Fins ara, la majoria dels governs, empreses i ciutadans s'han centrat en salvar vides. Des de l'aparició del virus al desembre a la ciutat xinesa de Wuhan, s'han pogut observar diferents mesures, des de graduals (restriccions a les reunions públiques i la promoció de la distància física de seguretat) fins a dràstiques (bloqueig total de la regió).

Alguns països on l'impacte del virus ha sigut mol poc significatiu, com per exemple Corea del Sud, s'han basat en proves massives i rastreig de contactes, fet que els permès controlar la propagació del virus sense imposar restriccions generalitzades al moviment públic, com a mínim fins ara.

Els sistemes de salut

La majoria de sistemes nacionals de salut no estan suficientment preparats per fer front a l'elevat nombre d'infectats que estan havent a tot el món. En alguns països europeus, l'impacte que ha tingut el virus ha sigut inesperat ja que ha sorprès a tothom i ha saturat tots els sistemes de salut pública i privada, fet que ha provocat que no es pugui atendre a tothom que pateix aquesta malaltia i hagin de patir aquest virus a les seves pròpies cases sense assistència sanitària.

Quan es podran eliminar les restriccions?

L'amenaça del Covid-19 per a les vides i els sistemes de salut es solucionarà només quan suficients persones siguin immunes a la malaltia per evitar la transmissió, ja sigui a través d'una vacuna o per exposició directe. Fins que arribi aquest moment, els governs han de tenir sistemes de salut pública i privada que siguin suficientment forts per detectar i respondre als possibles cassos.

Quan es podran reiniciar les economies?

El factor més significatiu per determinar la preparació d'una àrea determinada per reiniciar l'economia és el nombre de casos nous en aquella zona. Les regions amb una transmissió significativa en curs hauran d'esperar més per poder reiniciar les seves economies, ja que qualsevol activitat econòmica que realitzin mentre que la transmissió sigui significativa l'únic que provocarà serà un major nombre d'infectats i posposar el reinici de l'economia. Un altre factor a tenir en compte és la fortalesa dels sistemes establerts per detectar, gestionar i prevenir nous casos. Els elements d'aquests sistemes haurien d'incloure:

- Capacitat mèdica adequada, especialment d'Unitats de Cuidats Intensius (UCI)
- Capacitat de realitzar una prova de diagnòstic pel Covid-19 amb un temps de resposta ràpid
- Sistemes per identificar i aïllar cassos i contactes de manera efectiva
- Recursos mèdics adequats, inclosos metges capacitats, llits i equip de protecció de personal
- Educació pública informada per la millor evidència científica disponible

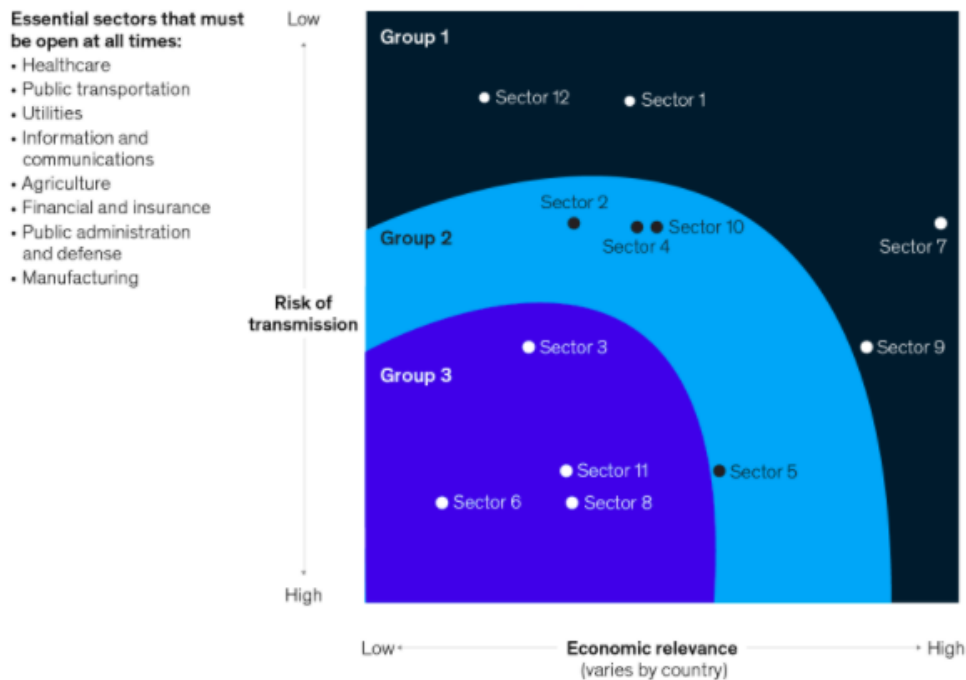
Figura 26.1. Taula d'estadis per a reobrir l'economia

		Readiness to restart economy			
		Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 4
Population	Higher risk	Restrictions to transit in specified zones, times, and days of the week	Stay at home or at designated location	Stay at home or at designated location	Stay at home or at designated location
	Others	No restrictions, but remote work is recommended	No restrictions but remote work is highly recommended	Restrictions to transit in specified zones, times, and days of the week	Required to stay home in mandatory isolation
Economic sectors	Essential	All sectors are allowed to operate, and key supply chains operate on a market basis	Government begins to prepare the management of key supply chains in partnership with the private sector	Government partially manages essential supply chains in partnership with the private sector	Government ensures the management of essential supply chains in partnership with the private sector
	Others	All sectors are allowed to operate	Most sectors are allowed to operate but they need to comply with specific social distancing and health protocols	Only a few sectors are allowed to operate and they need to comply with specific social distancing and health protocols	Only those that can operate on an online basis are allowed
Transport		No restrictions to intraregional mobility; interregional mobility is allowed but only between regions in Stage 1	Some restrictions to intraregional mobility, no interregional mobility allowed	High restrictions to intraregional mobility, no interregional mobility allowed	Intraregional mobility is limited to exceptional cases, no interregional mobility allowed
Assembly		Events of up to 200 people are allowed in public and private spaces	Events of up to 50 people are allowed in public and private spaces	Events of up to 10 people are allowed in public and private spaces	Events are limited to household members and caregivers if required in private spaces

Font: McKinsey & Company (2020) < <https://www.mckinsey.com/industries/public-sector/our-insights/how-to-restart-national-economies-during-the-coronavirus-crisis?cid=other-eml-alt-mip-mck&hlkid=423a672c2fbe4964b61bc58c8b7d4ad0&hctky=2736886&hdpid=f6e6db2a-804e-4160-a936-dff926cfc11c>>

Etales de preparació per reobrir parcialment l'economia

Les regions poden classificar-se en quatre etapes de preparació per reobrir parts de l'economia. Per a cada etapa, els governs poden definir el nivell d'intensitat de les accions a prendre, permeten ajustar polítiques i accions específiques. A més a més, ofereixen als ciutadans i a les empreses una idea de que s'espera, fet que pot facilitar les accions econòmiques a gran escala amb menys imprevistos. Com podem observar a la figura anterior, en cada etapa, els governs poden implementar polítiques que obrin parts de l'economia

Figura 26.2 Priorització dels sectors

Font: McKinsey & Company < <https://www.mckinsey.com/industries/public-sector/our-insights/how-to-restart-national-economies-during-the-coronavirus-crisis?cid=other-eml-alt-mip-mck&hlkid=423a672c2fbe4964b61bc58c8b7d4ad0&hctky=2736886&hdpid=f6e6db2a-804e-4160-a936-dff926cfc11c>>

Conclusions

- ★ Amb una comprensió de l'estructura econòmica de cada regió, els governs poden identificar ràpidament els llocs on es pot reiniciar l'economia. Els governs poden avaluar tant el risc de transmissió com la importància econòmica relativa de cada sector. Per exemple, les autoritats sanitàries poden definir la importància utilitzant mètriques com l'ocupació total, els treballs vulnerables o la contribució a l'economia.
- ★ En aquest anàlisi es requereix una major elaboració pels subsectors i treballs individuals. Una caracterització a aquest nivell de detall podria minimitzar la pèrdua de treballs que impliquen només un baix risc de transmissió.

Referències

Cadena, Andrea (2020), "How to restart national economies during the coronavirus crisis" *McKinsey & Company* < <https://www.mckinsey.com/industries/public-sector/our-insights/how-to-restart-national-economies-during-the-coronavirus-crisis?cid=other-eml-alt-mip-mck&hlkid=423a672c2fbe4964b61bc58c8b7d4ad0&hctky=2736886&hdpid=f6e6db2a-804e-4160-a936-dff926cfc11c>>

27. Caiguda del consum d'electricitat i petroli

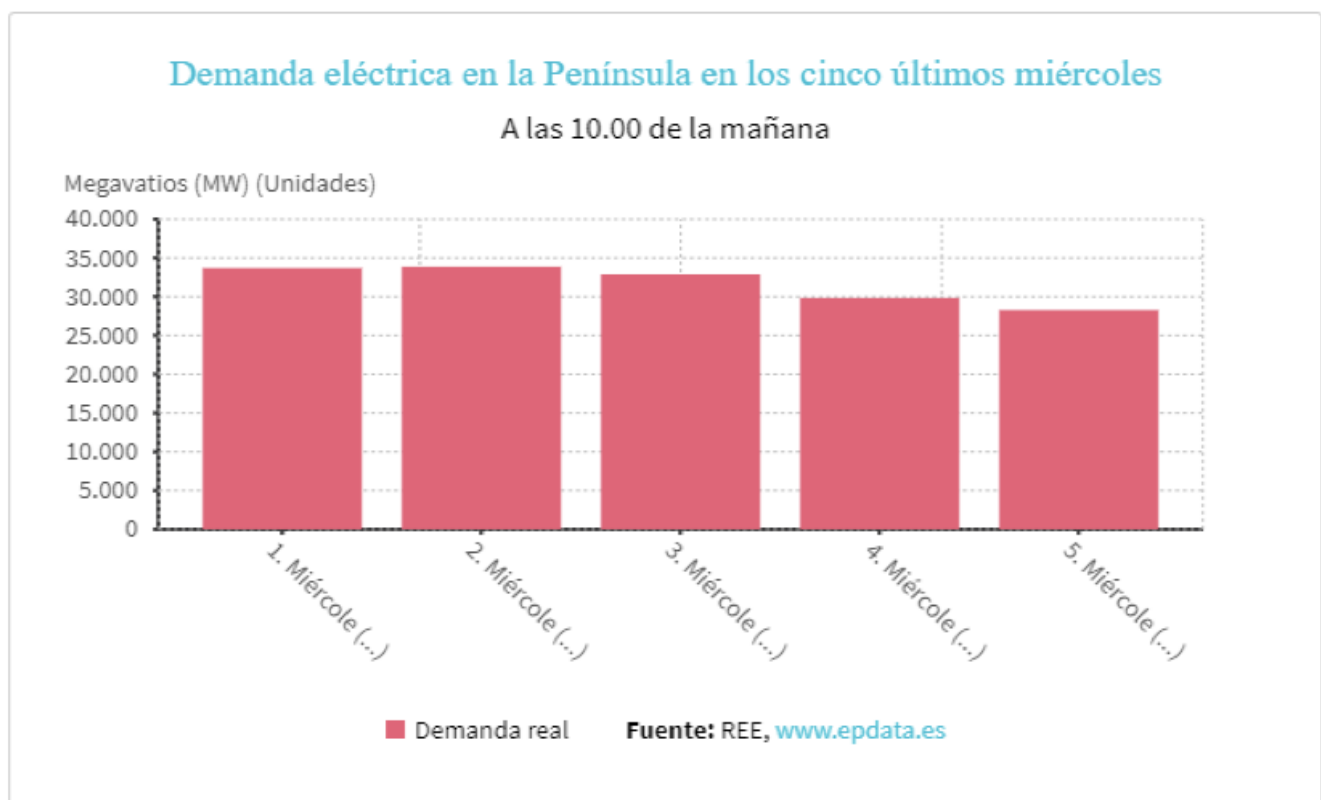
1567532 Ivan Peña Selles & 1567467 Raúl Puertas Medina

Caiguda del consum d'electricitat

Tot i que la demanda de la llar ha crescut durant les últimes setmanes a causa de l'estat d'alarma establert per tal de contrarrestar el Covid-19, el consum total de l'energia s'ha vist afectat negativament, disminuint en més d'un 10% respecte del seu nivell habitual. La caiguda s'ha vist reflectida principalment en la Comunitat de Madrid i a Catalunya, les més afectades per aquest virus. Segons un últim estudi realitzat per "epdata", la demanda s'ha reduït exactament en un 14% a tota la península.

En concret, a les 10.00 hores el consum peninsular d'electricitat del dimecres 25 de març, se situava en els 28.280 megawatts (MW), el que suposa un 14% menys que els 32.893 MW marcats a la mateixa hora de fa dues setmanes, segons dades de Red Eléctrica de España (REE).

Figura 27.1. Demanda elèctrica

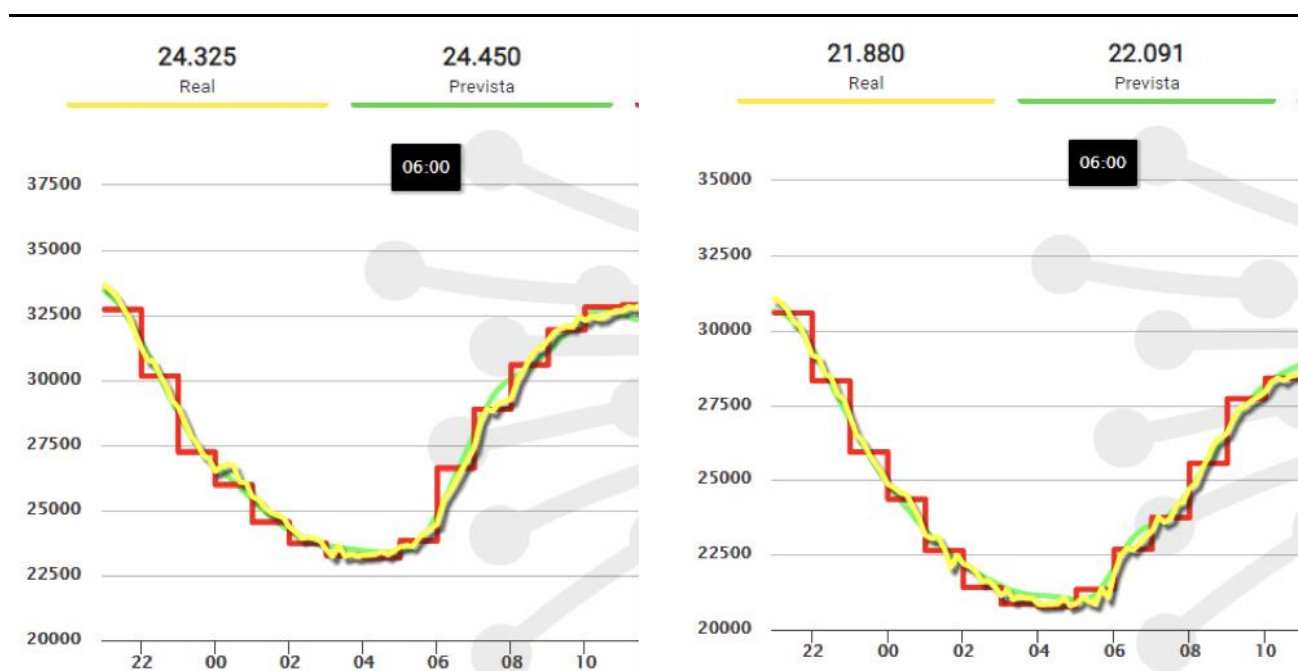
Font: REE, (2020) < www.epdata.es >

Pel que fa a el dimecres 18 de març, quan ja estava en vigència l'estat d'alarma decretat per l'Executiu, la caiguda en la demanda elèctrica a aquesta mateixa hora s'ha situat en un 5,2%. La suspensió de les classes en col·legis i Universitats, el tancament de museus, la caiguda de les vendes en negocis vinculats a la restauració i l'increment del teletreball en grans empreses podrien ser alguna de les principals causes d'aquest descens.

No obstant això, aquestes xifres poden ser només el començament del que ha de venir si el Govern decidís impulsar una aturada de l'activitat en el conjunt de país, en el qual només romanguessin oberts supermercats i farmàcies. A més, el patró de la corba de la demanda elèctrica està canviant la seva forma, traslladant aquests majors consums a les tardes, tal com succeïa abans de l'estat d'alarma, però també a les hores del migdia, davant el canvi en els hàbits de consum pel confinament i la major activitat del teletreball.

Cal destacar que les majors caigudes s'han produït a les hores del matí, tal com es pot observar en aquests dos gràfics (realitzats en dies diferents a les 06:00).

Figura 27.2. Demanda elèctrica. Comparació entre el 13 de març de 2020 i el 26 de març de 2020

Font: REE (2020), < www.ree.es/es >

Caiguda del consum de petroli

Segons La Vanguardia "La demanda de petroli registra la major caiguda trimestral de la història pel coronavirus", aquesta notícia va ser publicada el 10 de Març.

La demanda mundial de petroli registrarà en el primer trimestre d'aquest any la caiguda més gran en volum de la història. És un altre dels efectes col·laterals del coronavirus en l'activitat econòmica.

El coronavirus ha proporcionat grans crisis i una d'elles és la del petroli, molts investigadors asseguren que és la major caiguda des que hi ha registres.

Segons IHS, el primer trimestre es deixaran de consumir 3,8 barrils diaris de petroli, a causa d'aquest virus.

"El retrocés en la demanda de petroli va camí de marcar rècords. Perquè fer-ne una idea, el decliu que va tenir lloc en el primer trimestre del 2009, en plena expansió de la Gran Recessió, no va arribar als 3,6 milions de barrils diaris. També és la primera vegada en deu anys que el mercat petroler entra en contracció en un trimestre. " Aquestes dades són extretes d'un investigador pertanyent a l'IHS, i la veritat és que són dades esgarrifoses, i això és només en el petroli, però així com en molts altres productes en què el Covid-19 ha provocat un gran declivi en el seu consum.

Figura 27.1. Mercat borsari

El impacto del coronavirus en el mercado bursátil desde el inicio del brote

Font: BBC (2020)

El gràfic anterior ens mostra l'impacte que ha tingut el Covid-19 a la nostre economia. El gràfic es extret el BBC i, es pot observar en quina mesura han caigut les economies mundials.

Conclusions

- ✳ Després d'investigar sobre el tema, la caiguda del consum d'electricitat i de petroli, podem concloure que el consum de l'energia s'ha vist afectat negativament, disminuint en més d'un 10% el seu consum habitual.
- ✳ La caiguda s'ha vist reflectida principalment en la comunitat de Madrid i Catalunya, però la veritat és que segons l'hora es veu afectada més o menys negativament, a les 10.00 hores el consum peninsular d'electricitat de dimecres 25 de març, se situava en els 28.280 megawatts (MW), el que suposa un 14% menys que els 32.893 MW marcats a la mateixa hora de fa dues setmanes, segons dades de Red Eléctrica de España (REE).
- ✳ També podem dir que a la tarda sol veure incrementat el consum d'electricitat.

- ✳ Això pel que fa a l'electricitat, però també és cert que el consum de petroli s'ha vist afectat pel Covid-19, s'ha vist la major caiguda trimestral vista des que hi ha registres.
- ✳ Aquesta gran caiguda de petroli farà que no es consumeixin 3,8 barrils de petroli, cosa que abans si que es consumien i amb escreix.
- ✳ Finalment, només cal dir que aquest "maleït" virus no està portant res de bo a la nostra societat ni a cap de la planeta Terra, el Covid-19 ha comportat que entrem en una gran crisi (molt més gran que la del 2008) i veurem com i quan aconseguirem sortir-ne, el que està clar és que després d'això serà difícil refer-se.

Referències

- Jones, Lora i Brown, David (2020) “Coronavirus: 10 gràfics que muestran el impacto económico en el mundo del virus que causa covid-19” *BBC* <<https://www.bbc.com/mundo/noticias-51971991>>
- Noceda, Miguel Ángel (2020), “El consumo de energía cae en España por el parón” *El País* <<https://elpais.com/economia/2020-03-19/el-consumo-de-energia-cae-en-espana-por-el-paron.html>>
- Redactores (2020), “La demanda eléctrica en España amplía su hundimiento por el parón económico por el coronavirus” *Europapress* <<https://www.europapress.es/economia/energia-00341/noticia-demanda-electrica-espana-amplia-hundimiento-14-paron-economico-coronavirus-20200325105745.html>>
- Sandri, Piergiorgio M. (2020), La demanda del Petróleo registra la mayor caída trimestral de la historia por el coronavirus” *La Vanguardia* <<https://www.lavanguardia.com/economia/20200306/473981031898/petroleo-demanda-caida-coronavirus-datos-impacto-economia.html>>

28. Caiguda del PIB

1567543 Ray Ailton Huapaya Gómez

L'any 2019 ens va deixar moltes sorpreses i grans fets que no oblidarem mai, com ara, l'incendi de gran part de la selva amazònica, o un altre incendi a la catedral de Notre Dame, manifestacions de la vila per lluitar contra les injustícies en diversos països com a Cuba, Bolívia, Equador, França, etc. Després de totes aquestes aventures, estàvem ansiosos per a què arribés el nou any 2020, que ens donava les esperances de ser un any que recordaríem sempre. Qui ens diria que els nostres desitjos que 2020 fos un any inoblidable es complirien i tot es resumiria en una frase: La crisi del Coronavirus.

En apartats anteriors ja haureu sentit parlar de la història, de com va començar aquesta crisi. En aquest apartat aprofundirem en l'àmbit econòmic d'alguns dels països més destacats, específicament en el Producte Interior Brut (PIB), i com ha variat en tot aquest període de crisi, les estimacions.

Figura 28.1. Evolució del PIB de la Xina

PIB Trimestral a precios de mercado 2019			Evolució: PIB anual China		
Fecha	Var. Trim. PIB (%)	Var. anual PIB Trim. (%)	Fecha	PIB anual	Var. PIB (%)
IV Trim 2019	1,5%	6,0%	2018	11.530.458M.€	6,6%
III Trim 2019	1,4%	6,0%	2017	10.758.347M.€	6,8%
II Trim 2019	1,6%	6,2%	2016	10.065.842M.€	6,7%
I Trim 2019	1,4%	6,4%	2015	9.837.421M.€	6,9%
			2014	7.834.157M.€	7,3%

Font: Font: <https://datosmacro.expansion.com/pib/china>

La situació en el lloc on va començar tot

Comencem parlant de la Xina, el país on l'1 de desembre de 2019 es va infectar per Coronavirus la primera persona de les 549.474 persones que hi ha actualment infectades a tot el món a dia 27 de Març. Farem una ullada a les xifres de l'PIB de la Xina en els anys posteriors i com ha variat en tot el 2019. El Producte Interior Brut de la Xina augmenta a mesura que augmenten els anys.

En aquestes taules trobarem el Producte Interior Brut (PIB) de Xina augmenta a mesura que augmenten els anys, en la taula de l'esquerra observem la variació en els quatre trimestres del 2019. En la taula de la dreta podem veure la comparació dels últims 5 anys començant del 2018 perquè no hi ha dades de l'any 2019.

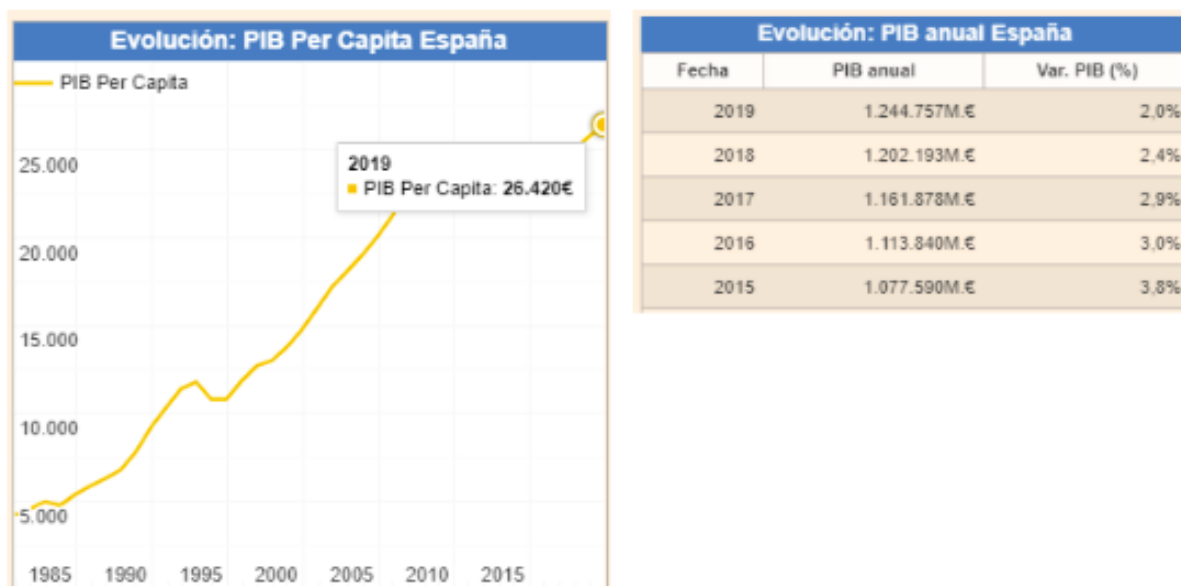
Ara parlem de l'any 2020, un any històric en tots els sentits. El diari "El país" explica molt bé el que succeirà amb l'economia de la Xina a causa del Coronavirus, comença amb un títol el qual diu: "La Xina: l'alt preu de vèncer el virus" en l'informe ens apunta que en creixement de l'PIB patirà un retrocés històric i hi ha una probabilitat que es donin resultats negatius per primera vegada en gairebé mig segle. L'economia de la Xina ens sorprendrà amb xifres en aquest primer trimestre amb previsions de -4.2% o -9%. Recordem que tot això són previsions i la veritat se sabrà el mes que ve, ja que ni els experts saben on acabarà aquesta pandèmia que amenaça de fer-nos retrocedir anys de treball.

Espanya en decadència

Per començar a parlar de la riquesa de país al 2020 hem de viatjar en el temps, al 2019, que va tancar amb un PIB per càpita de 26.420 €. Aquesta informació ens serveix per veure la relació que hi ha entre el nivell de renda d'Espanya i la seva població. El Producte Interior Brut en els últims 5 anys augmenta mentre el temps avança. El PIB del 2019 va tancar amb una xifra de 1.244.757 Milions d'euros, un 2% més que l'any anterior (2018).

Tot i que el 2020 encara està pels primers mesos, podem veure com anirà variant el PIB i quin serà el seu destí si la situació de l'Covid-19 continua. Al diari "ElEconomista.es" podem trobar un apartat molt interessant escrit pel periodista Mariano Guindal on fa un resum de la situació actual i una petita

Figura 28.2. Evolució del PIB d'Espanya

Font: <https://datosmacro.expansion.com/pib/espana>

predicció del que passarà. Espanya ha entrat en recessió, si el Covid-19 atura la productivitat un segon trimestre, Espanya perdrà un trimestre de l'PIB, o com seria equivalent a uns 330.000 milions d'euros; però això no és tot, una altra de les conseqüències seria la pèrdua de centenars de milers de llocs de treball. Mariano Guindal acaba la pàgina amb una crítica a el Govern, ja que per afrontar tots aquests problemes necessitem un bon Govern i no el tenim.

Itàlia en perill

Itàlia, el focus del Coronavirus a Europa, va tancar el 2019 amb un PIB de 1.787.664 milions d'euros. La primera mesura que va prendre el govern italià per intentar aturar aquesta crisi del coronavirus, va ser adoptar un paquet de mesures de suport per a la seva economia de 6.300 milions d'euros, però aquesta xifra no va trigar a augmentar al llarg dels dies i es van convertir en 25.000 milions d'euros, el que comporta un 1,1% de l'PIB italià. No podem assegurar que aquesta xifra no augmenti cada vegada més a mesura que creixin els casos d'Covid-19 a Itàlia, però el que sí que podem assegurar és que a l'economia del país li esperen moments difícils.

Figura 28.3. Transport de fèretre

Font: <https://www.france24.com/es/20200328-italia-primer-pais-superar-10000-muertos-coronavirus>

A partir d'aquí podem treure estimacions del que succeirà amb Itàlia els propers mesos: Si Itàlia comença a recuperar la normalitat a partir de maig, la crisi del Coronavirus provocarà una caiguda en el PIB aquest any de l'6,5%. És el que estima un estudi publicat pel centre d'investigacions Prometeia, que preveu que el deute públic arribi a final de 2020 fins al 150%, al voltant de quinze punts per sobre de el nivell actual. L'alçament de l'economia només es preveu a la tardor, sempre i quan hagin desaparegut els efectes de la pandèmia.

Conclusions

- ★ La conclusió general que podem obtenir és que ens esperen moments molt difícils i no només en les nostres vides, sinó també per la nostre economia. No ens estem enfrontant a una crisi qualsevol sinó a una de les pitjors crisis financeres, tot i que ja es mostraven mesos enrere abans dels símptomes de decadència en l'economia aquest virus ha sigut detonant. Tots els cossos de poder intenten tirar plans per frenar l'inevitable, que aquesta crisi a tals nivells com la gran depressió de 1929.

Referències

- Gómez Fuentes, Ángel (2020), "Crece el malestar en Italia por el coronavirus: casi tres millones de personas necesitan ayuda para comer" *ABC* <https://www.abc.es/internacional/abci-crece-malestar-italia-coronavirus-casi-tres-millones-personas-necesitan-ayuda-para-comer-202003292052_noticia.html?ref=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>
- Datos Macro (2020), "El PIB subió un 2% en España" *Datos Macro* <<https://datosmacro.expansion.com/pib/espana>>
- Sánchez Galán, Javier (2020) "PIB per càpita" *Economipedia* <<https://economipedia.com/definiciones/renta-pib-per-capita.html>>
- Santirso, Jaime (2020), "China, el alto precio de vencer al virus" *El País* <<https://elpais.com/economia/2020-03-22/el-alto-precio-de-vencer-al-virus.html>>

29.Desglobalització: Proteccionisme, populisme i autarquia

2099484 Marc Bagué Gómez

Desglobalització: La suma de Recessió + Populisme + Proteccionisme en un context global

L'economia mundial havia entrat en els últims anys en un període denominat desglobalització, és a dir, de retrocés en els fluxos internacionals de mercaderies, serveis, capitals i persones.

El coronavirus pot intensificar aquest procés. Més enllà dels trastorns que causa a curt termini, el coronavirus farà que les empreses es replantegin els riscos que suposa dependre de subministraments procedents de localitzacions geogràfiques allunyades.

Causes de la Desglobalització

- Desacceleració econòmica generalitzada. Al 2019, el primer any en què es registra un descens des de 2009, segons l'últim Economic Outlook de l'OCDE.
- Augment del proteccionisme
- Pèrdua de la cadena de valor global: increment dels sous i costos dels països on s'havia deslocalitzat. Pèrdua del control dels subministraments
- Com a conseqüència, la pèrdua de valoració de la globalització: la cara negativa de la globalització ha fet augmentar el populisme i el nacionalisme.
- Pèrdua de control de sectors estratègics: s'estan augmentant els controls d'inversió estrangera per motius de seguretat nacional.

A Occident, la productivitat i competitivitat basades en deslocalitzar centres industrials va generar interdependències i vulnerabilitats no sempre calculades ni supervisades correctament des dels centres de decisió, ja fossin estatals o corporatius. Ha hagut de ser una circumstància excepcional prou estesa i duradora, com ho és la pandèmia, el factor que ha propiciat el descontrol de la situació, provocant un efecte dòmino que ha suspès els fluxos de diners i intercanvis mercantils.

Autarquia

Per definició, aquest concepte implica un sistema econòmic en el qual un estat s'abasteix amb els seus propis recursos, evitant en el possible les importacions. També és una doctrina política la que propugna aquest sistema, normalment de caire nacionalista. La diferència amb la realitat actual, és que més que una decisió planificada i ideològica, és un moviment tàctic d'emergència per aïllar-se i protegir-se dels altres països. Però, amb el teixit productiu de màxima globalització, s'està demostrant impossible d'aplicar i resulta inviable. Espanya, per exemple, no té la capacitat productiva de fabricar entrades hospitalàries de primera necessitat com màscares o guants, ni respiradors metges suficients. Als 15 dies de l'aïllament, quan s'estan acabant els estocs de les centrals de distribució, també comencen a escassejar béns farmacèutics o d'alimentació.

Proteccionisme

Tancar fronteres, reobrir fàbriques, evitar la multi-lateralitat mediambiental, la Gran Bretanya per als britànics, Amèrica per als americans, aquesta és la recepta, l' "única recepta" dels proteccionistes d'aquest segle. Si ens remuntem a 2017, a la cimera de G20, celebrada a Baden-Baden, EUA va aconseguir que els representants de les principals 20 economies del món no rebutgessin obertament el proteccionisme i cedissin en la lluita contra el canvi climàtic.

La cimera dels líders financers va culminar sense arribar a un consens sobre el lliure comerç i amb un retrocés respecte als seus compromisos de rebutjar el proteccionisme. Potser aquest va ser un dels primers indicis públics de canvi de paradigma d'algunes de les grans economies del món i que ara, tres anys després, torna.

Des de llavors hem vist exemples neo-proteccionistes del S.XXI, promulgats per grans economies com els Estats Units, amb Donald Trump al front, moviments aranzelaris a la Xina i un gran experiment socioeconòmic com el Brexit del Regne Unit.

Ara, amb la crisi del Covid-19, algunes postures proteccionistes i populistes sortiran reforçades, encara que es donen de cara amb la realitat de tres dècades de globalització. La pregunta és si els rivals de la UE són les potències neo-proteccionistes o els països "bipolars" com la Xina, el Brasil, Rússia o l'Índia on l'especulació, l'estraperlo i el tractament desigual tributari i legal imperen dins les seves fronteres i competeixen amb Europa en l'economia real de la resta de món.

Populisme

Segons Sebastián Edwards, d'UCLA, i el mort Rudiger Dornbusch de l'MIT, defineixen el populisme econòmic com "un acostament a l'economia que emfatitza el creixement i la redistribució de l'ingrés i treu importància als riscos de la inflació i del finançament deficitari, a les restriccions externes, i a la reacció dels agents econòmics davant polítiques agressives alienes al mercat". Afegeixen que els enfocaments populistes "a la llarga fracassen", no perquè l'economia conservadora sigui millor, sinó com a "resultat de polítiques insostenibles". "A la llarga" pot ser molt de temps. Les polítiques populistes es diuen així precisament perquè són populars; i ho són perquè funcionen, almenys durant un temps.

En una economia deprimida, un estímul fiscal considerable produeix un repunt en el creixement i en la creació d'ocupació. Si els mercats financers s'entusiasmen, el tipus de canvi s'aprecia, el que aplaca les naixents pressions inflacionistes i abarateix les importacions. I, com el sosté des de fa temps Guillermo Calvo, economista argentí i professor de la Universitat de Columbia, precisament perquè són insostenibles, les polítiques populistes fan que la gent traslladi les seves despeses d'un futur incert al present. Això reforça l'impacte expansiu de l'estímul, amb un efecte que resulta especialment potent sota un sistema de tipus de canvi fix.

Conclusions

- ✳ Acceptar la realitat que males polítiques Populistes donen resultats positius, tant econòmica com políticament, molt abans de tornar-se tòxiques. Per descomptat que l'excés de deute privat i públic, la pèrdua de la capacitat exportadora i el debilitament de les institucions, perjudiquen l'economia (i a l'ordre polític), però només a llarg termini. Si els crítics no comprenen això i actuen de manera acord, als països rics els populistes seran al poder per un període tan llarg (i destructiu) com alguna vegada ho van estar a Amèrica Llatina.
- ✳ El deute, tant públic com privat, es converteix en una restricció. Però com i quan això passa depèn, de manera crucial, de quin tipus de deute es tracti. Avui dia, les economies avançades obtenen crèdits en les seves pròpies monedes a taxes d'interès properes a zero (i de vegades negatives). Fins i tot si

el punt de partida és una relació deute-PIB alta, pot passar molt temps abans que els augments del deute desencadenin una emergència. Només cal preguntar als japonesos. El problema per a Espanya és que no té capacitat de decisió al respecte de la moneda i poca influència en el BCE respecte França o Alemanya, pels quals, els interessos i motivacions són diferents a les espanyoles.

- ★ Què passa quan els mercats financers finalment s'atmoreixen i deixen d'atorgar crèdits? Com Paul Krugman, economista guanyador del Nobel, va demostrar en un estudi recent, una economia amb tipus de canvi flexible i un deute denominat en la seva pròpia moneda, no es contreu sinó que s'expandeix en resposta al xoc provocat per un congelació del crèdit extern i un posterior despalanquejament.
- ★ Les empreses van a augmentar la valoració de risc que suposa dependre per als seus inputs de subministraments procedents de localitzacions allunyades geogràficament.
- ★ La re-localització o reshoring d'activitats productives que havien estat deslocalitzades en el passat. El proteccionisme i la reducció dels diferencials de salaris ja havien impulsat aquesta tendència.

Referències

- Accominotti, O. and Barry Eichengreen, (2013), "The Mother of All Sudden Stops: Capital Flows and Reversals in Europe, 1919–1932," Berkeley Economic History Laboratory Working Paper 2013/7
- Calvo, G., A. Izquierdo, and L.-F. Mejia, (2004), "Systemic Sudden Stops: The Relevance of Balance-Sheet Effects and Financial Integration," NBER Working Paper 14026.
- Craven, Matt, Linda Liu, Mihir Mysore, and Matt Wilson (2020), "COVID-19: Implications for business", McKinsey & Company Executive Briefing, March <<https://www.mckinsey.com/business-functions/risk/our-insights/covid-19-implications-for-business>>
- Desjardins, Jeff (2020), "The Pandemic Economy: Which Stocks are Weathering the Storm?", *Visualcapitalist*, March 13 <<https://www.visualcapitalist.com/the-pandemic-economy-which-stocks-are-weathering-the-storm/>>
- Eggertsson, Gauti and Paul Krugman, 2012, "Debt, Deleveraging, and the Liquidity Trap," *Quarterly Journal of Economics*, Vol. 127, No. 3, pp. 1469–513.
- Krugman, P. Currency Regimes, Capital Flows, and Crises. *IMF Econ Rev* 62, 470–493 (2014). <https://doi.org/10.1057/imfer.2014.9>
- Organización Mundial de la Salud (2020), *Brote de enfermedad por coronavirus (COVID-19)* <https://www.who.int/es/emergencias/diseases/novel-coronavirus-2019>

30. Abastiment d'aliments

1567428 Arnau Cunill Farrés & 1567496 Sergio Palmero Martínez

El sector de l'alimentació és essencial per a tothom. Per això, tot i que hi hagi una pandèmia i s'hagi declarat estat d'alarma a tot el país, és prioritari proveir els supermercats i botigues d'aliments de mercaderies suficients per satisfer les necessitats de tots els ciutadans. Quan es va declarar l'estat d'alarma el 14 de març de 2020 en una sessió extraordinària, van començar els problemes a molts supermercats de l'Estat. Molts ciutadans van anar a comprar provisions de manera més agreujada que normalment. La qual cosa va provocar una saturació de l'aforament de molts supermercats. Això va permetre que es veiessin imatges de gent fent cues més llargues de l'habitual, estanteries buides, i carros de la compra amb quantitats ingent de menjar.

Figura 30.1. Estanteries buides degut al pànic pel Covid-19

Font: EFE(2020).

Davant aquesta situació excepcional, tot el món ha hagut de prendre mesures poc vistes per gran part dels ciutadans. El primer en fer-ho va ser la Xina, van ser els primers contagiats i finalment van decidir tancar el país. La qual cosa ha estat efectiva ja que a Hubei, on es van detectar els primers casos, torna a poc a poc a la normalitat. “Sus 60 millones de habitantes pueden moverse desde hoy por todo el territorio, siempre que sus móviles reflejen el código verde que los acredita como sanos. El transporte público vuelve a circular, han abierto las estaciones de trenes, los primeros vuelos son inminentes y se han levantado de carreteras y puentes los puestos de control.” (El Periódico, 2020).

Itàlia, tot i ser un dels països més contagiats del món, ha tardat força temps en adoptar mesures importants per evitar agreujar el perill d'aquesta crisi.

En canvi, a España, tot i haver-se prorrogat la quarantena, cap territori de l'Estat s'ha tancat, transport públic i aeroports segueixen oberts. Algunes comunitats autònomes han reclamat al govern espanyol el tancament del seu territori. Per exemple, Madrid és una de les comunitats més afectades pel Covid-19. És possible que Madrid acabi tancant les seves fronteres per evitar que es segueixi propagant el virus.

Però això no implicarà que el proveïment d'aliments s'acabi, ja que al ser un servei essencial, està garantitzat en tot l'estat. Tal com està passant a Itàlia, el subministrament d'aliments continua tot i les mesures que es puguin arribar a prendre. "Ante la posibilidad de que las autoridades decidan cerrar Madrid o una parte, los supermercados vuelven a hacer un llamamiento a la calma porque, en caso de que ocurra este blindaje, el suministro está más que "garantizado y sin problemas de desabastecimiento", tal y como está ocurriendo en Italia." (El Español, 2020)

"El subministrament d'aliments està garantit". Aquesta és una de les expressions que més sovint venim escoltant aquests dies des del sector de la distribució i que ara recalquen també els productors per tal de tranquil·litzar els espanyols durant la crisi generada pel coronavirus. Nombroses associacions, interprofessionals i administracions han insistit en aquest sentit i totes coincideixen en aquest extrem, informa Efeagro. Així, la Federació d'Associacions de Detallistes de la Pesca (Fedepesca) ha assegurat que els seus associats segueixen abastint de productes als clients de tota Espanya.

El sector productor i industrial de l'ou també garanteix l'abastament d'aquest producte a Espanya mentre duri l'estat d'alarma decretat per l'epidèmia. Els comerciants europeus de fruites i hortalisses, Freshfel, indiquen que han incrementat els seus esforços per garantir el "subministrament continu i divers" d'aquests aliments. "Amb l'augment del consum a la llar a mesura que es desenvolupa el brot, garantir que els consumidors puguin mantenir una dieta sana i equilibrada amb accés a fruites i verdures fresques segueix sent una prioritat per al nostre sector", assenyala l'associació.

Carns i pa

Així mateix, la Interprofessional del Porcí de Capa Blanca (Interporc) detalla que les granges, els transportistes i les indústries de el sector porcí mantenen la seva activitat per "assegurar el seu proveïment" i insisteix que es troben davant "un gran repte".

Figura 30.2. Panell de productes consumits

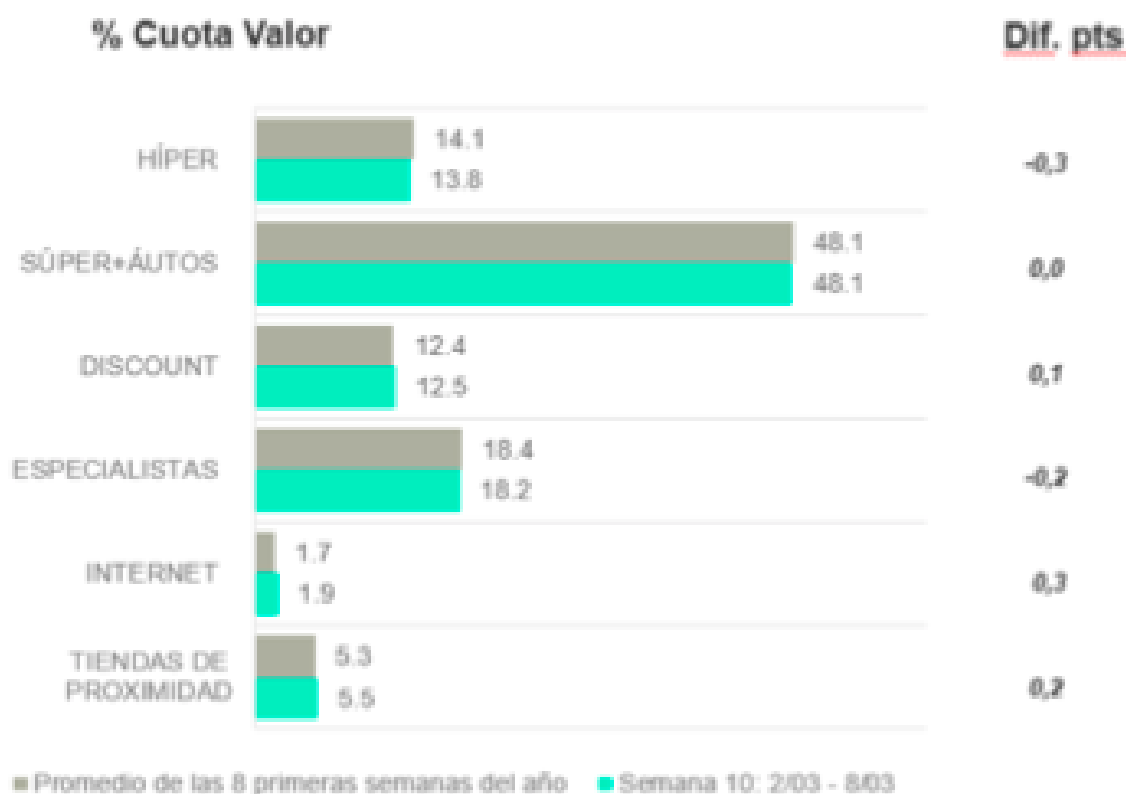
Fuente: KANTAR (2020), "Panel de Consumidores Semana 10: 2/03-8/03"
<https://es.kantar.com/empresas/consumo/2020/marzo-2020-sigue-creciendo-el-consumo-en-alimentaci%C3%B3n-debido-al-coronavirus/>

Per la seva banda, els fabricants de masses congelades de pa, brioixeria i pastisseria s'han adaptat "amb rapidesa i sense perdre seguretat alimentària" a les circumstàncies derivades de la crisi i està garantit el subministrament dels seus productes a qualsevol punt de país. (FoodRetail, 2020)

Les llars espanyoles mantenen el ritme de despesa en productes d'alimentació i neteja després de les primeres notícies de l'arribada del coronavirus a Espanya, segons les últimes dades de Kantar.

En la setmana del 2 al 8 de març la despesa es va incrementar fins a un 9% en productes de gran consum respecte a la mitjana setmanal dels dos mesos anteriors. Un creixement que, en la setmana anterior, va ser del 13%, quan Espanya començava a notar les primeres afectacions per la pandèmia. Creixements impulsats per un tiquet gran (+ 5%) i un increment de la freqüència de compra (+ 3%) respecte a la mitjana de les primeres 8 setmanes de l'any. En la setmana analitzada, l'augment del consum es va apreciar en totes les categories, destacant l'alimentació i begudes envasades, drogueria i productes per a nadons, on la despesa es va incrementar fins al 18%.

Figura 30.3. Abastament del mercat

Font: KANTAR (2020), "Panel de Consumidores" <<https://es.kantar.com/empresas/consumo/2020/marzo-2020-sigue-creciendo-el-consumo-en-alimentaci%C3%B3n-debido-al-coronavirus/>>

Dins de l'alimentació i begudes envasades, els majors creixements es van detectar a: cereals (38%), llegums (37%), cacau (25%), arrossos (22%) i pastes alimentàries (19%). Però a més es va començar a notar l'increment en productes d'indulgència com xocolata (23%), olives (68%) i cervesa (20%), anticipant-se a el tancament de la restauració.

També en drogueria segueixen destacant els netejadors (19%) i repunten categories complementàries com fregalls (15%) o ambientadors (14%). Això és degut al fet que, segons Kantar, "després d'un primer moment d'aprovisionament de les categories més bàsiques com aigua, llet, conserves, lleixius i desinfectants, sabó de mans o paper higiènic, que podríem qualificar com a "efecte búnquer", a la següent setmana els consumidors van afegir a la seva cistella altres categories que vénen a

complementar el més essencial, i fins i tot permetre alguns moments de plaer durant el confinament a casa".

Per canals, el major consum es continua apreciant al canal en línia i botigues de proximitat, creixent en valor 0,3 i 0,2 punts respectivament, respecte a la mitjana de les vuit primeres setmanes de l'any. El canal en línia més aconsegueix atreure un 2,7% de les llars espanyoles (+ 11%) i amb un tiquet encara més gran (+ 17%) a què solen fer de forma habitual.

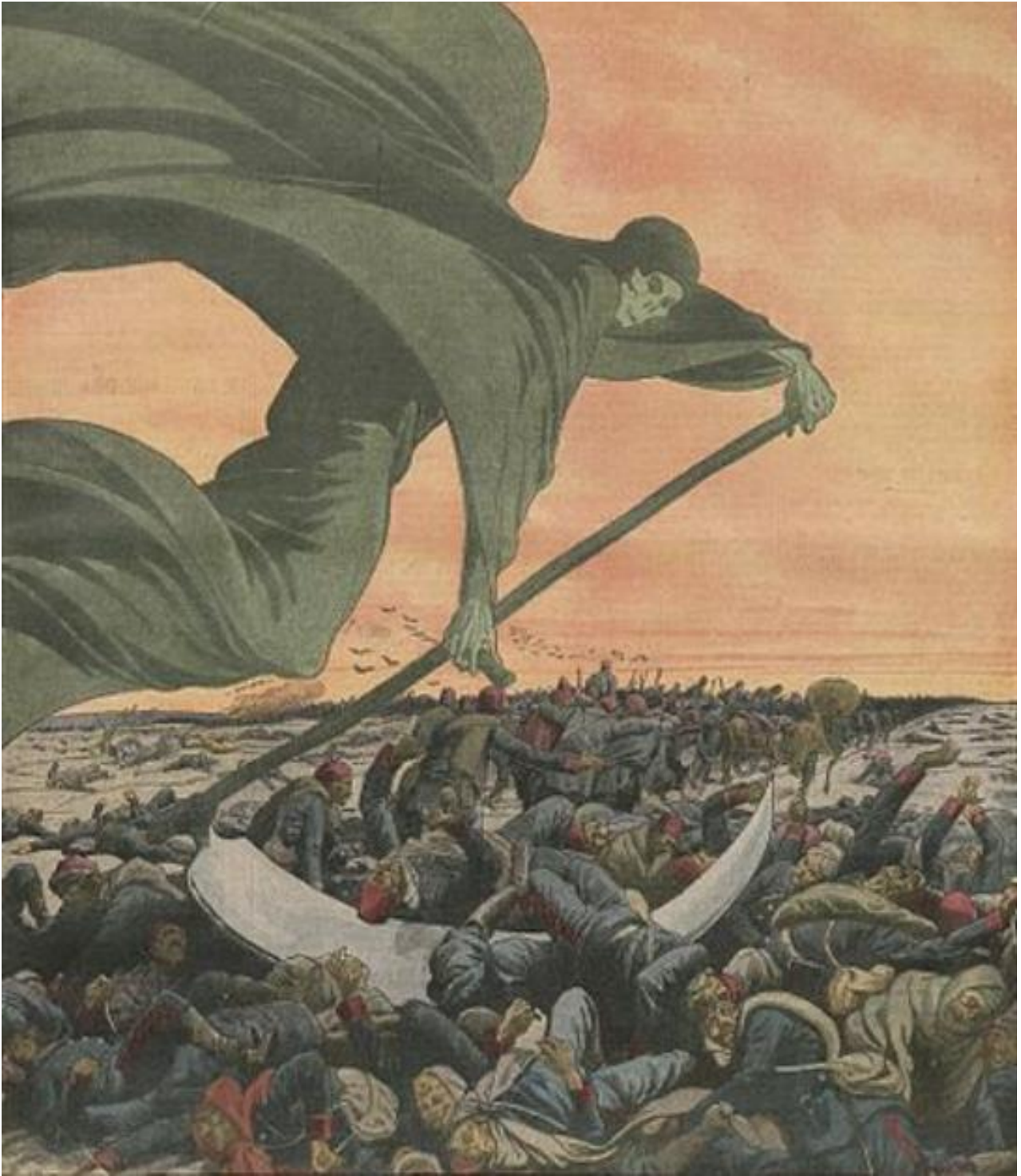
Conclusió

- ★ Tot i els problemes i impediments que està provocant aquesta crisi, el sector de l'alimentació no pot fallar. Òbviament ha crescut molt la demanda de certs aliments, però això no implica que falti proveïment d'aquests. El subministrament d'aliments està garantitzat a tot el territori. És un servei essencial així com els hospitals no paren de rebre pacients i de tractar-los constantment, tot i la possible saturació d'alguns. El proveïdors d'aliments de pararan de fer rotacions en el seu stock per garantir que hi hagi de tot en els supermercats i botigues alimentàries.

Referències

- Tobar, Sandra (2020), "Los 'súper' garantizan el suministro de alimentos ante un posible cierre de Madrid" *El Español* <https://www.elespanol.com/invertia/empresas/distribucion/20200313/super-garantizan-suministro-alimentos-posible-cierre-madrid/474453788_0.html>
- Foncillas, Adrián (2020), "La provincia china de Hubei retoma la actividad tras la cuarentena" *El Periódico* <<https://www.elperiodico.com/es/internacional/20200325/hubei-retoma-normalidad-tras-cuarentena-7903943>>
- Redacción (2020), "Los productores aseguran el abastecimiento de alimentos frente al coronavirus" *FoodRetail* <https://www.foodretail.es/fabricantes/abastecimiento-alimentos-productores-frutas-huevos-pan-coronavirus_0_1420357972.html>
- KANTAR (2020), "El gasto en alimentación sigue creciendo enérgicamente por el coronavirus" <<https://es.kantar.com/empresas/consumo/2020/marzo-2020-sigue-creciendo-el-consumo-en-alimentaci%C3%B3n-debido-al-coronavirus/>>

Le Choléra - Anónimo, 1912

Font: Le Petit Journal, 1 décembre, portada.

31.INTERVENCIÓ DE L'EXÈRCIT

Actualment als carrers de l'estat espanyol hi ha l'exèrcit fent treball social, han passat de la prioritat dels afers de guerra a ser un nou enemic que s'està duent a terme milers de vides, el coronavirus, però que no han abandonat les seves missions a l'Iraq, per exemple. Parlem d'ell sent un enemic i en el llenguatge militar perquè així és com el nostre president d'Espanya, Pedro Sánchez Pérez-Castejón, que ha dit literal "aquesta és una guerra contra un virus", o Cayetana Alvarez de Toledo, diputat del Congrés dels Diputats, que també va dir que "els parlaments no es tanquen fins i tot en guerra".

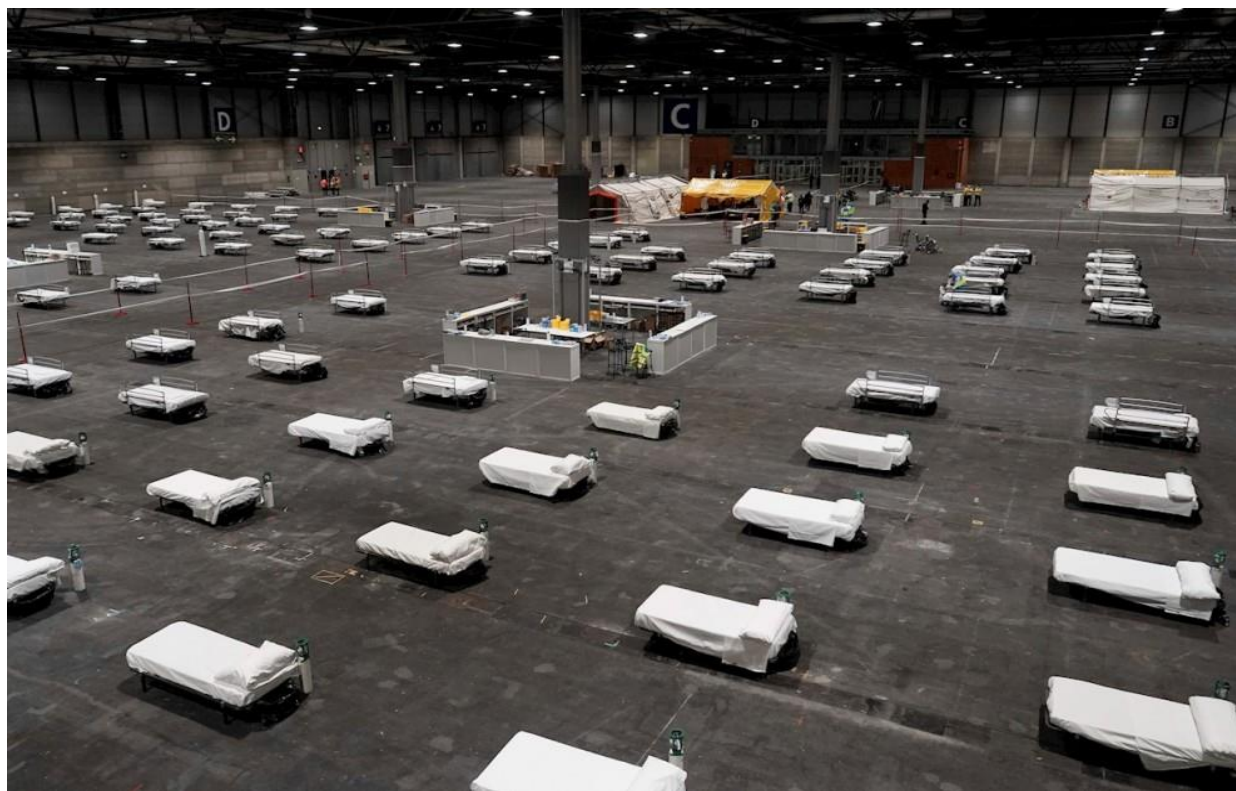
Algunes imatges inusuals també s'estan veient en aquest país durant molt de temps, militars donant conferències de premsa. Això és possible perquè per combatre aquest virus s'ha creat un nou Comitè Tècnic del coronavirus, que fa que sigui membre dels ministeris de salut, d'interior, de defensa i de transport.

Funcions

Com dèiem abans, l'exèrcit és als carrers principalment per fer treballs socials en tot el territori espanyol, que inclouen multitud de tasques com moure els morts infectades, desinfectar zones amb possibles coronavirus (aeroports, metres, residències d'avis, carrers principals...) També ha de construir hospitals improvisats per combatre el virus com l'Hospital IFEMA en les proximitats de l'aeroport de Barajas a Madrid, construït per l'exèrcit en menys de 48 hores i amb una capacitat de fins a 5.000 pacients (veure figura 38,1) o a Segòvia, que va construir un altre camp hospitalari en menys de 24 hores i una capacitat de fins a 120 pacients.

El president d'Espanya en declarar l'estat de l'alarma implica que pot apoderar-se dels materials necessaris per desenvolupar estris contra el coronavirus, i els encarregats d'agafar aquest material si cal és l'exèrcit. També està previst iniciar patrulles mixtes amb forces estatals i forces de seguretat tant en àrees poblades com en ciutats de l'ONU. Per exemple en zones turístiques en fronteres o en llocs d'un trànsit o possible aglomeració de persones, d'aquesta manera els militars actuaran com una "policia militar" una de les missions per a les quals estan habilitades segons el Reial decret d'estat d'alarma.

La força aèria pot treballar junts per repatriar espanyols a l'estranger enmig de la crisi de la pandèmia covid-19, el lliurament de medicaments a persones en risc o la transferència dels malalts de les instal·lacions de salut més amuntegades a altres amb menys ingressos. També pot enviar avions de la seva patrulla per anar i obtenir subministraments de salut a la Xina, a tot això, afegint que els militars s'ordena que deixi el seu rifle i anar sol amb la seva pistola.

Figura 31.1. Pavellons del recinte firal IFEMA

Font: Un dels pavellons del recinte firal IFEMA, que s'està preparant per a la casa 1.396 llits per cuidar els pacients coronavirus, el dissabte a Madrid. EFE/Comunidad De Madrid <[https://www.elmundo.es/espana/2020/03/13/5e](https://www.elmundo.es/espana/2020/03/13/5e6b4e2921efa06a0b8b4671.html)

6b4e2921efa06a0b8b4671.html>

Catalunya demana ajuda a l'exèrcit espanyol per primera vegada

La Generalitat ha sol·licitat per primera vegada, a través de la direcció general d'atenció a la infància i adolescència (DGAIA), la intervenció de la unitat militar d'emergències (UME) per a desinfectar un centre de protecció infantil a Badalona (Barcelona) on s'han detectat casos de coronavirus. (Vegeu la figura 38,2.)

Segons fonts pròximes a la tramitació, el centre en qüestió és la residència la Dida, a Badalona, que acull a més de vint fills sense llar o en risc d'exclusió social.

Fins ara, el govern havia estat reticent a buscar l'ajuda de l'exèrcit en la crisi coronavirus. Inicialment, el 18 de març, el conseller Miquel Buch va ser contundent-"a Catalunya no ho necessitem", va dir, tot i que durant els dies, l'executiva estava modulant la seva postura, fins que el passat dimecres el titular de l'interior admetia: "si ho necessitem, et trucarem".

Els treballs encomanats als militars destinats al territori català són, per ara, la neteja sanitària de dues infraestructures clau: el port de la capital catalana i l' aeroport Josep Tarradellas Barcelona-el Prat. En paraules de Villarroya, aquesta decisió s'ha activat avui.

Figura 31.2. Militars desinfectant

Font: Militares desinfectando el centro de menores La Dida, en Badalona

<https://www.cope.es/actualidad/espana/noticias/ejercito-acude-desinfectar-centro-menores-que-pidio-govern-20200328_661489>

Conclusions

- ✳ Havent vist el que hem parlat, pensàvem que ens caldria preguntar-nos si és necessari mantenir l'exèrcit al nostre país, ja que aquestes funcions no haurien de fer el que les autoritats competents de cada comunitat autònoma com bombers, policia local, guàrdies civils... I també si han fet aquesta funció per netejar la seva imatge ja que en els últims anys ha estat fortament criticada per la premsa i determinats sectors de la població
- ✳ Creiem que la imatge de l'exèrcit no està molt ben vista en quines àrees com és aquí a Catalunya, la qual cosa ens porta a pensar que en certa mesura no en la seva totalitat, està millorant la seva imatge ja que han demostrat que no només serveixen els interessos de l'estat, sinó que també serveixen per ajudar a la gent. Però això no vol dir que no creiem que no necessitem un exèrcit.

Referències

Crónica (19-03-2020) “El Ejército ya trabaja contra el coronavirus en Cataluña”
<https://cronicaglobal.espanol.com/vida/ejercito-cataluna-coronavirus-prat_329250_102.html>

Eldiario.es (2020) “Guerra, enemigo, movilización: el Estado adopta el lenguaje bélico en la batalla contra el coronavirus”
<https://www.eldiario.es/politica/coronavirus-Sanchez-Macron_0_1006850192.html>

- La información (2020) “Las frases de Miguel Villarroya, el JEMAD que considera ‘soldados’ a los españoles” <<https://www.lainformacion.com/asuntos-sociales/coronavirus-frases-miguel-villarroya-ejercito-jemad-soldados-espanoles-moncloa/6553414/>>
- La Vanguardia (19-03-2020) “Las Fuerzas Armadas amplían sus funciones para apoyar la labor social” <<https://www.lavanguardia.com/vida/20200319/474257096311/fuerzas-armadas-ejercito-espana-crisis-coronavirus-catalunya-pais-vasco-video-seo-ext.html>>
- La Vanguardia (2020) “Puigdemont ve ‘una grave irresponsabilidad’ mantener abierta la ciudad de Madrid” <<https://www.lavanguardia.com/politica/20200313/474110761712/puigdemont-pedro-sanchez-madrid-coronavirus-irresponsabilidad.html>>
- Marisa Cruz (23-03-2020) “Estado de alarma, un decreto para frenar el coronavirus” <<https://www.elmundo.es/espana/2020/03/13/5e6b4e2921efa06a0b8b4671.html>>
- Miguel González (19-03-2020) “El Ejército extiende a Cataluña su operación contra el coronavirus” <<https://elpais.com/espana/2020-03-19/el-ejercito-extiende-a-cataluna-su-operacion-contr-el-coronavirus.html>>
- R.C (2020) “Gráfico: España supera los 146.500 casos” <<https://www.burgosconecta.es/sociedad/salud/coronavirus-wuhan-amenaza-20200129164607-ntrc.html?ref=https%3A%2F%2Fwww.google.es%2F>>

32. VOLUNTARIAT

1567488 Cesc Colindres Llor & 1567435 Cristina Vilar Benavides

La situació sanitària a Espanya, sobretot durant el mes de Març, ha patit un gran canvi de forma negativa. L'emergència sanitària ha sigut tan dràstica que pràcticament a tots els hospitals falta material imprescindible i difícil d'aconseguir. Per aquest motiu, hi ha moltes persones que s'han ofert a ajudar, entre elles, un grup d'experts en impressió 3D ha començat el projecte “*3D Printing COVID- 19 Task Force*”. Tracta d'una iniciativa que sorgeix de diverses empreses i organitzacions que estan disposades a contribuir amb la falta de material mèdic, com poden ser, mascaretes, adaptadors de portes per evitar el contacte amb la maneta, ulleres o vàlvules de respiradors.

Aquests professionals han creat un respirador autònom, un element que pot ser molt escàs en plena crisi pel coronavirus, i que es pot fer entre cinc i quinze hores a una màquina 3D. Els primers a utilitzar-lo és un hospital d'Astúries i seguidament els tindran a Madrid.

Figura 32.1. Respirador autònom

Font: @ReesistenciaT (2020), Twitter <<https://twitter.com/ReesistenciaT/status/1240242292545540098>>

Cada objecte fabricat ha de passar per un procés de disseny, certificació científica i tècnica, una prova de funcionament i l'homologació. Tot aquest procés s'està fent en un termini curt i a baix cost. Hi ha més persones que encara que no tenen els coneixements per poder fer respiradors pels hospitals

col·laboren de diferents maneres. Com pot ser l'exemple de l'ONG "Ayudame3D". El seu treball és fer pròtesis corporals amb les màquines 3D per persones de tot el món que no se les pot permetre. Van decidir durant un temps aturar el seu dia a dia per poder dedicar-se a fer pantalles i cascos protectors, ja que no necessiten tanta especialització per poder fabricar-los com es requereix pels respiradors.

Un altre exemple de voluntariat l'hem trobat a Sant Feliu de Guíxols on un grup de voluntàries van fer 1.000 mascaretes en un matí per donar-les en els sanitaris. Aquesta iniciativa va ser idea de la Conchi Morales, una modista de Sant Feliu de Guíxols, que degut al coronavirus va haver de tancar el seu taller de mallots per patinatge artístic i gimnàstica rítmica.

Figura 32.2. Voluntàries confeccionant mascaretes

Fuente: Aleix Freixas (2020), "Voluntarias de Sant Feliu de Guíxols confeccionan 1.000 mascarillas en un día." <<https://www.lavanguardia.com/local/girona/20200323/4858511224/voluntarias-confeccionan-mascarillas-sant-feliu-de-guixols-girona-coronavirus-emergencia-sanitaria.html>>

Es va posar en contacte amb una empresa de Rubí que proporcionava material per fer mascaretes, però necessitaven gent per cosir-les. Va poder agafar material per fer 2000 mascaretes. Va fer una crida per les xarxes socials, ja que necessitava gent que l'ajudés i va rebre milers de trucades de voluntaris que la van ajudar a cosir les 2.000 mascaretes. A partir d'aquí l'Ajuntament de Sant Feliu també va comprar més material i van poder fer mascaretes pels agents de la policia local.

Les primeres mascaretes que van fer van ser amb teixit de cotó. Però després ja les estan fent amb un teixit quirúrgic que és fàcil de desinfectar cosa que permet que siguin reutilitzables. Molts ajuntaments de Catalunya s'han posat en contacte amb ella, per demanar-li ajuda i així poder fer mascaretes. Per altra banda, molta més gent a nivell individual i des de casa seva també està fent mascaretes pels hospitals.

També donant material com guants i ulleres útils per evitar contagis i els sanitaris puguin fer la seva feina.

Les ajudes no només són pels hospitals, sinó que també hi ha moltes persones que s'ofereixen a ajudar a la gent gran, ja que ells són el grup de la població amb major risc. Els voluntaris intenten cobrir les necessitats bàsiques d'aquelles persones que no poden ni anar a comprar o a agafar els medicaments pel fet que és molt més probable que agafin el virus i ho pateixin de manera més dràstica que als joves.

Conclusions

- ★ Aquesta gran crisi segurament ha tret la part més voluntària de cadascú i molta gent intenta ajudar desinteressadament, amb més o menys recursos, però intentant posar la seva part perquè aquesta situació acabi el més ràpid possible.
- ★ La gent ha ajudat fent mascaretes i donant material com per exemple guants i ulleres, i també fent respiradors. Per altra banda, també es pot col·laborar portant menjar a gent que ho necessita, principalment la gent gran i així evitant que no surtin de casa.
- ★ Una de les millors ajudes que tothom pot fer és quedar-se a casa durant el confinament per reduir els contagis.

Referències

- Aleix Freixas (2020), “Voluntarias de Sant Feliu de Guíxols confeccionan 1.000 mascarillas en un día.”
<<https://www.lavanguardia.com/local/girona/20200323/4858511224/voluntarias-confeccionan-mascarillas-sant-feliu-de-guixols-girona-coronavirus-emergencia-sanitaria.html>>
- Casaprima Sagués, Judith (2020), “Impressores 3D de tot Espanya fabriquen respiradors i material sanitari pel coronavirus.”
<<https://www.ccma.cat/324/impressores-3d-de-tot-espanya-fabriquen-respiradors-i-material-sanitari-pel-coronavirus/noticia/2998843/>>
- GlobalLleida (2020), “Fabrican mascarillas con impresoras 3D ante la emergencia Sanitaria.”
<<https://www.lavanguardia.com/local/lleida/20200320/474277052872/fabrican-mascarillas-impresoras-3d-lleida-coronavirus-emergencia-sanitaria.html>>

33. TEORIES DE LA CONSPIRACIÓ

1567475 Alex Blasi Araúna & 1567533 Mario Estruch Encinas

Introducció

Tot i que tot sembla indicar que el COVID-19 es va originar de forma totalment natural, s'han creat diverses conspiracions i teories al voltant de l'origen d'aquesta pandèmia que han tingut una certa repercussió en la societat. Aquest fet pot ser degut a l'era de la desinformació en la qual vivim. Per això la OMS ha llençat una campanya contra la desinformació sobre el COVID-19, que sobretot està fent acte de presència a les xarxes socials. Parlarem de les diverses conspiracions que s'han creat sobre l'origen d'aquest virus.

El virus prové d'un laboratori

És una de les teories més comuns, es basa en que la pacient 0 va ser una investigadora del laboratori biològic de Wuhan el qual té un nivell de seguretat 4. Aquest rumor es va estendre per les xarxes socials de WeChat y Weibo, l'Institut de Virologia de Wuhan va desmentir aquesta informació, però ja era massa tard, aquesta hipòtesi va guanyar molta força.

El mitjà anglès Daily Mail va "suggerir" que l'origen del virus podia estar relacionat amb el Laboratori Nacional de Bioseguretat de Wuhan, aquest assegurava que al 2017 uns experts estatunidencs van advertir de que un virus podia escapar. Tant The Washington Post com Foreign Policy van desmentir aquestes informacions afirmant que "les teories de conspiració van més ràpides que el mateix coronavirus".

Estats Units darrere del COVID-19

Aquesta teoria diu que els Estats Units van crear el virus en els seus laboratoris secrets. Aquesta teoria ha estat recolzada per el líder del Partit Liberal Demòcrata Rus, Vladimir Zhirinovski, que va dir que el país nord-americà compta amb laboratoris secrets a prop de la Xina i Rússia, on per exemple es va crear la grip porcina. Zhirinovski afirma que els Estats Units porten 20 anys intentant crear una arma biològica contra Rússia, però degut a la falta d'èxit i a motius econòmics van introduir el virus a la China. Tanmateix el biòleg i exmembre de la Comissió d'Armes Químiques i Biològiques de les Nacions Unides va afirmar que el coronavirus es va originar a els Estats Units.

Hosein Salami, general de divisió del CGRI, va declarar que no descartava que el virus fos creat a Washington a mode d'atac biològic, també va afirmar que l'Iran estava enfrontant una guerra biològica i que superarà fermament aquest període. Cal destacar que els països on s'ha plantejat aquesta teoria mantenen una relació molt tensa amb els Estats Units d'Amèrica, per tant no es pot descartar que sigui una estratègia d'aquests contra el país nord-americà.

La indústria farmacològica va crear el virus

Només sortir les primeres notícies el virus van començar a sortir publicacions a les xarxes socials referents a patents recents de vacunes contra virus enormement contagiosos, fet que va fer que es senyalés a la indústria farmacèutica com la culpable de introduir el virus, ja que seria el gran beneficiada d'aquesta crisi. Afegit a l'ús massiu de mascaretes per protegir-se aquesta teoria ha anat guanyant força.

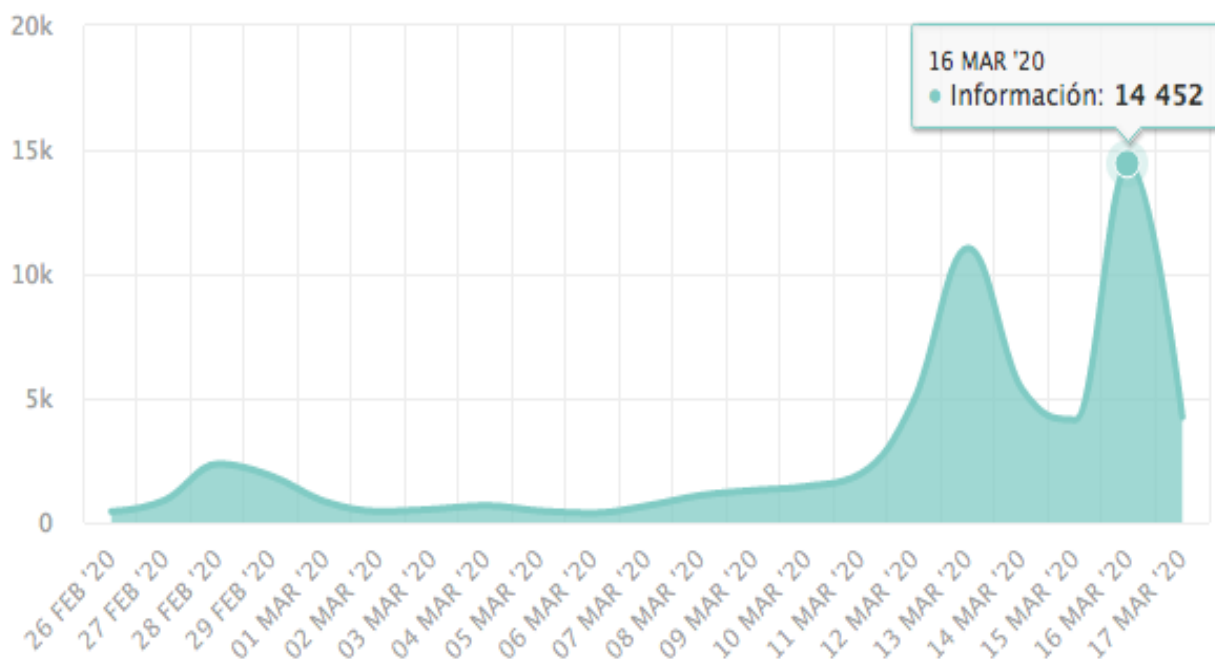
El virus causat per les torres 5G

El 5G ha suposarà un gran avenç en la societat de la informació. Oferirà velocitats de connexió molt més altes que anteriorment amb el qual s'obren un munt d'opcions a nivell telemàtic. Però hi ha un grup de gent que te la creença de que el coronavirus no es un virus, sinó que és l'efecte que les torres de 5G provoquen en l'esser humà. Varis famosos han recolzat aquesta idea com la cantant Keri Hilson. Segons aquesta tesi, Bill Gates està maquinant desenvolupar una vacuna que és un xip per monitoritzar els nostres moviments.

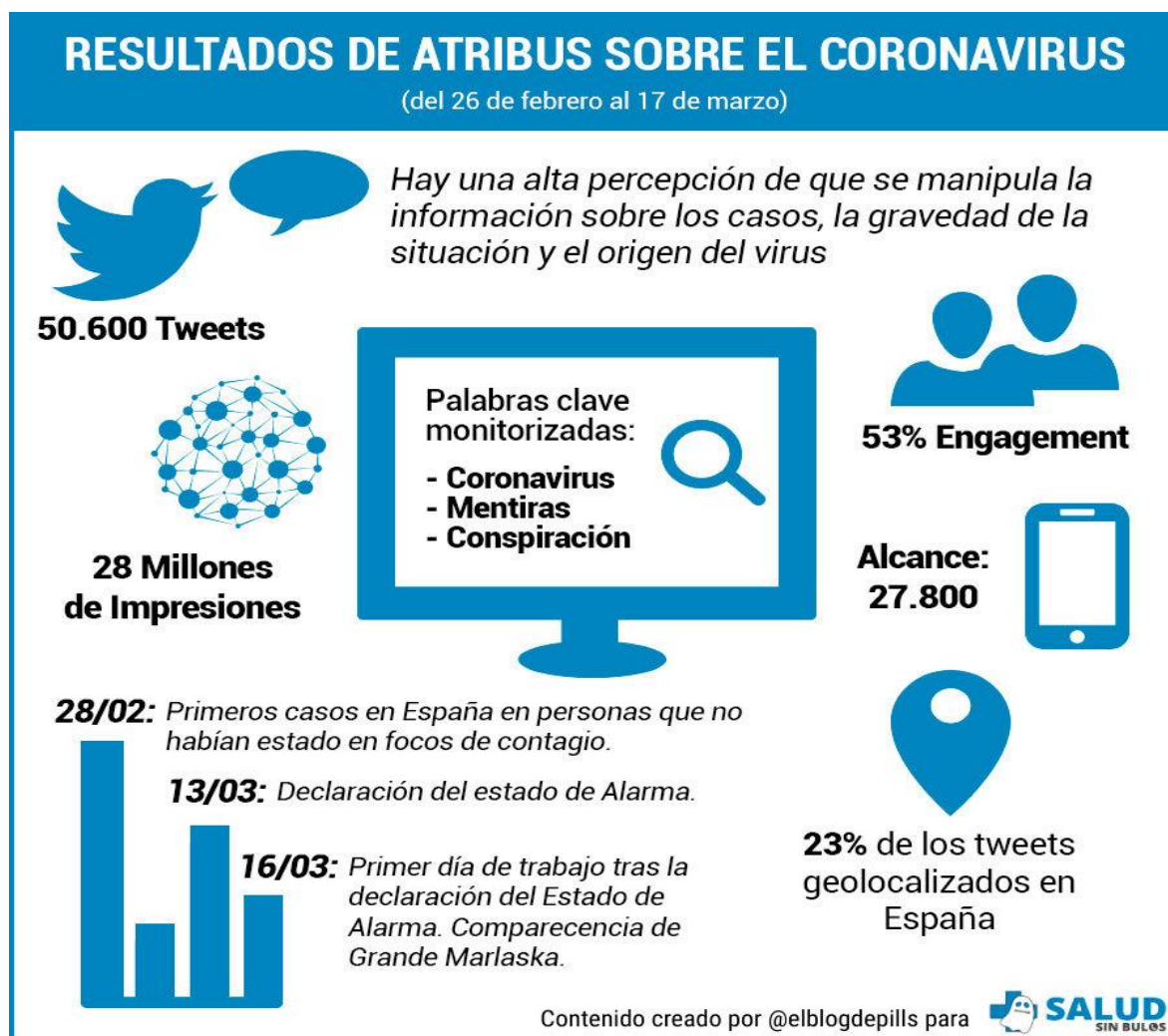
La ciència nega la teoria de conspiració

La ciència ha aconseguit desmentir a totes les conspiracions anteriorment esmentades descobrint que darrere aquest virus no es troba la mà de l'esser humà. Ha estat una investigació estatunidenca al Scripps Research Institute que s'ha publicat a la revista 'Nature Medicine' on se li atribueix la aparició del virus a processos naturals. Comparant les dades de seqüència del genoma disponibles pels altres coronavirus coneguts, han pogut afirmar que, com hem dit anteriorment, es va originar de forma natural.

Figura 33.1. Gràfic d'informació no oficial sobre el coronavirus

Font: Salud sin Bulos(2020), "Picos de conversación" <<https://saludsinbulos.com/coronavirus/teorias-conspiracion-bulos-covid-19-coronavirus/>>

Figura 33.2. Resultats d'un estudi sobre els rumors del Covid-19

Font: Salud sin Bulos (2020), "Las teorías de la conspiración centran los bulos sobre el COVID-19"
<https://saludsinbulos.com/coronavirus/teorias-conspiracion-bulos-covid-19-coronavirus/>

Conclusions

- ✳ En primera instància ens agradaria destacar l'era de desinformació en la qual vivim, on gent amb influència i un cert poder dona informacions errònies, sense cap mena de contrast i que a més poden incitar a l'odi algunes d'elles.

- ✳ Trobem que totes i cada una de les conspiracions eren maquinades en favor d'un benefici, com en el cas de les acusacions russes i iranianes cap als Estats Units, les quals buscaven fer quedar aquests com els culpables del virus.
- ✳ Com bé s'indica en el punt 41.6, queda demostrat que aquest virus no ha pogut ser creat per cap país, laboratori o indústria, per tant queda descartada qualsevol conspiració que tingui a veure amb aquest.

Referències

- Hispan tv (2020) "General iraní no descarta que COVID-19 sea arma biológica de EEUU"
<<https://www.hispantv.com/noticias/politica/450682/iran-coronavirus-guerra-biologica-eeuu>>
- Mario García Martín (2020) "Coronavirus: la ciencia niega la teoria de la conspiración"
<https://as.com/diarioas/2020/03/18/actualidad/1584559638_133835.html>
- Moncloa (2020) "Conspiraciones políticas del coronavirus: un virus aleatorio o premeditado?"
<<https://www.moncloa.com/conspiraciones-politicas-coronavirus/8/>>
- Redacción médica (2020) "Coronavirus y bulos: el origen del Covid-19 en 3 teorías de la conspiración"
<<https://www.redaccionmedica.com/virico/noticias/coronavirus-y-bulos-el-origen-del-covid-19-en-3-teorias-de-la-conspiracion-4930>>
- Sara González (2020) "Las teorías no verificadas sobre el supuesto papel del laboratorio biotecnológico de Wuhan en la irrupción del virus"
<<https://www.newtral.es/las-teorias-no-verificadas-sobre-el-supuesto-papel-del-laboratorio-biotecnologico-de-wuhan-en-la-irrupcion-del-virus/20200223/>>
- Semana (2020) "China niega ser origen del coronavirus y plantea teorías de conspiración"
<<https://www.semana.com/mundo/articulo/las-teorias-de-conspiracion-sobre-el-origen-del-coronavirus/656578>>

34. TRANSPORTS

1567471 Ariadna Hernando & 1567498 Luis Mora

Des que Covid-19 va començar a ser més rellevant a nivell mundial, un dels punts essencials i urgents a abordar ha estat la necessitat de controlar aquest tema amb molta cautela, sempre ha estat essencial ja que estem parlant d'un virus que el seu principal perill rau en la propagació exponencial que té. Al principi semblava que només la Xina havia de prendre l'acció forta i que la resta del món només anava a patir el dany col·lateral que deixaria aquest poder econòmic per ser afectat o fins i tot paralitzat per complet. Avui en dia, ja és un fet que aquesta pandèmia va a produir un dels majors cops de la història en l'economia mundial.

A Espanya, s'estan duent a terme mesures, com el que ara el Ministeri de transports ha fet imposant una reducció en els serveis aeris, marins i ferroviaris no sotmesos a una obligació de servei públic de fins al 70%, a partir del 50% que ha governat fins al moment. Aquestes mesures i la situació en el seu conjunt suposen una gran amenaça per a la indústria del transport.

Transport aeri

En termes de transport aeri, les línies aèries comercials són els que estan prenent el cop més fort al llarg d'aquesta crisi de les aerolínies han estat cancel·lant els vols durant setmanes per ajustar les seves operacions a les restriccions de mobilitat que han estat imponents i estrenyent a mesura que evoluciona la crisi. En el cas d'Espanya, les xifres comencen a sortir marejos.

Les aerolínies ja han cancel·lat 97.000 vols cap a o des d'aeroports espanyols i es van planificar per operar entre març i abril, segons dades gestionades per l'Associació aèria (ALA), l'organització que reuneix 80 aerolínies amb presència al mercat espanyol. Però hi haurà molts més. Els Airlines han suspès un total de 52.000 vols programats per al mes de març i ja han cancel·lat un altre 45.000 programat per a l'abril. Són cancel·lacions confirmades, però són xifres que s'espera que es disparin en els pròxims dies per la contínua reorganització de les operacions desenvolupades per les companyies aèries.

El govern va publicar una comanda el dimarts al butlletí oficial de l'estat (BOE) per estendre les restriccions de transport. El Ministeri de transports ara imposa una reducció dels serveis aeris, marins i ferroviaris no sotmesos a una obligació de servei públic de fins al 70%, a partir del 50% que s'ha governat fins ara.

Durant aquest mes i després es van programar inicialment en aeroports espanyols d'unes 180.000 i 195.000 operacions, respectivament. Aquestes xifres inclouen no només els vols de passatgers, sinó també els vols de càrrega, que pràcticament no es veuen afectats per restriccions. Les companyies aèries van començar a restringir les seves operacions a destinacions asiàtiques, es van estendre a vols programats a altres mercats i també en rutes domèstiques a causa de la forta caiguda de la demanda de viatges, i ara les cancel·lacions s'intensifiquen cada vegada més dures restriccions sobre la mobilitat establerta pels governs i la Unió Europea per prevenir la propagació del virus.

Les principals aerolínies del mercat espanyol, com Ryanair, Vueling, Iberia, Air Europa o easyJet, han confirmat milers de cancel·lacions i en alguns casos la suspensió pràctica de les seves operacions en els pròxims dies a causa del col·lapse de la demanda i les restriccions de viatge. I també estan llançant enormes ajustaments de plantilla, materialitzats a través d'ERE temporals que afecten en alguns casos la plantilla sencera.

SOS del sector

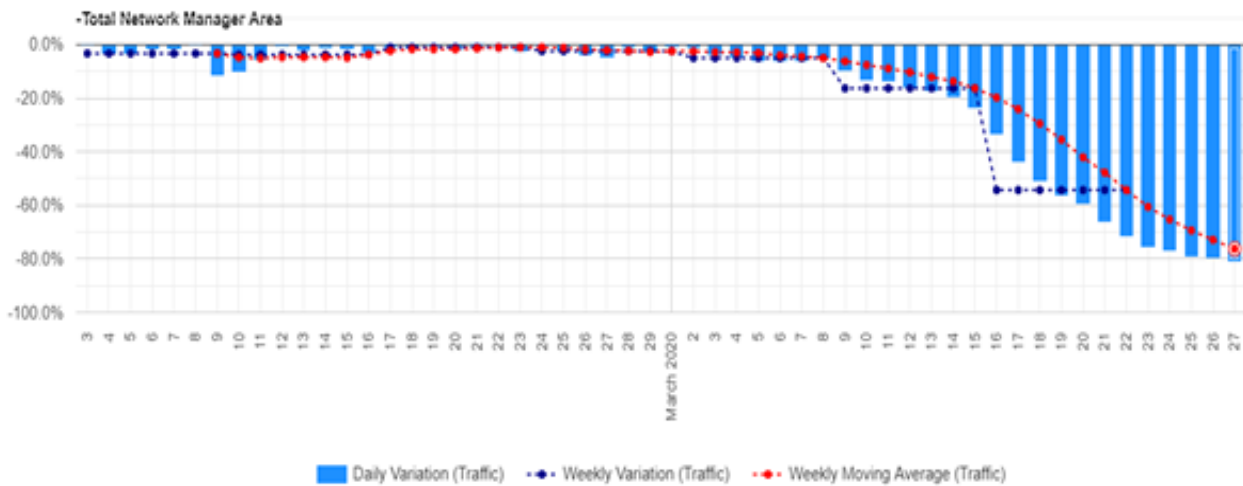
Davant la situació de xoc en el sector, ALA ha convocat al govern per fer la política de reemborsaments als clients per a bitllets de vol cancel·lats. Una de les alternatives proposades per l'empresari d'aire és la devolució d'entrades a través de vals de viatge (vals) com a solució per "evitar la fallida per falta de liquiditat de moltes empreses i no deixar els passatgers sense cap compensació".

"Les línies aèries estan passant per una situació d'asfixiació econòmica com a conseqüència de la seva falta d'ingressos i despeses addicionals de la seva inactivitat", l'ALA adverteix. Deixar de volar també comporta costos per a les despeses d'estacionament. Les companyies aèries hauran de pagar més de 7.000.000 euros al mes per ser obligats a abandonar els seus avions a Espanya i els han aparcats en aeroports.

L'Associació aèria demana al govern d'Espanya que utilitzi els "elevats dividends" que ha rebut per la seva titularitat del 51% d'AENA, per compensar el gerent de l'aeroport per l'abolició d'aquests costos extraordinaris derivats de la paràlisi de les flotes de línies aèries. És a dir, que l'estat porta els costos de tenir els avions aturats. "Necessitem que les companyies aèries s'allotgin en el moment actual per evitar un mal més gran. Si les aerolínies es veuen obligades a reemborsar els milers d'entrades per a aquells milers de vols cancel·lats com a conseqüència de les restriccions establertes per COVID-19, molts d'ells podrien estar en fallida ", afirma Javier Gándara, CEO d'EasyJet a Espanya i president de l'ALA.

En el següent gràfic podem veure com aquest fenomen s'ha comportat globalment i podem veure que tot i que s'ha fet una mica més en comparació amb Espanya, l'impacte que la pandèmia ha generat ja no és un problema només per a un per a un grup de països.

Figura 34.1. Caiguda del tràfic aeri

Font: Eurocontrol (27/03/2020), “Daily Traffic Variation – States”.
 <<https://www.eurocontrol.int/Economics/DailyTrafficVariation-States.html> >

Figura 34.2. Detall de la caiguda del tràfic aeri

Global Scheduled Flights Change year-over-year

Week compared with equivalent week in previous year i.e. Monday 6 January 2020 vs. Monday 7 January 2019.

OAG

Region	6 Jan	13 Jan	20 Jan	27 Jan	3 Feb	10 Feb	17 Feb	24 Feb	2 Mar	9 Mar	16 Mar	23 Mar
ALL	1.5%	1.3%	0.5%	0.1%	-3.6%	-10.0%	-10.7%	-10.1%	-7.9%	-10.1%	-12.4%	-28.7%
China	7.8%	8.8%	1.6%	-0.5%	-22.7%	-63.3%	-70.8%	-62.3%	-41.6%	-42.9%	-36.7%	-37.5%
South Korea	1.8%	2.1%	3.4%	1.4%	-3.4%	-9.3%	-15.7%	-17.9%	-34.1%	-52.1%	-56.1%	-55.7%
Japan	2.6%	2.3%	2.6%	2.1%	-0.8%	-3.2%	-4.6%	-5.6%	-7.6%	-15.0%	-19.1%	-24.3%
USA	1.6%	1.3%	1.5%	2.2%	1.5%	1.3%	1.5%	0.6%	-2.1%	-1.3%	-0.5%	-4.8%
France	0.5%	-2.3%	-2.7%	-2.1%	-1.1%	-0.2%	0.8%	-1.3%	-2.8%	-3.8%	-13.7%	-41.3%
Germany	-8.6%	-8.8%	-8.4%	-8.5%	-7.9%	-8.0%	-6.6%	-5.1%	-5.0%	-15.4%	-30.2%	-71.9%
UK	-1.8%	-4.1%	-4.2%	-5.1%	-4.3%	-4.0%	-3.0%	-1.9%	-2.7%	-15.5%	-19.3%	-53.5%
Italy	0.8%	-5.0%	-4.2%	-4.6%	-4.3%	-3.5%	-2.8%	-6.2%	-8.8%	-21.6%	-73.9%	-88.0%
Hong Kong	-11.3%	-10.8%	-8.0%	-8.7%	-20.6%	-44.7%	-57.7%	-63.3%	-70.4%	-77.5%	-80.8%	-81.7%
Australia	-3.4%	-3.4%	-3.2%	-3.9%	-3.6%	-5.0%	-1.7%	-2.5%	-1.7%	-2.3%	-2.9%	-15.9%
Singapore	-1.1%	-0.1%	1.2%	-0.3%	-8.2%	-15.4%	-18.5%	-22.4%	-25.4%	-35.7%	-35.5%	-76.9%
Spain	-1.1%	-4.6%	-4.8%	-4.5%	-3.8%	-2.5%	0.6%	-1.6%	-1.4%	-2.9%	-13.7%	-74.3%

Source: Schedules Analyser

Font: OAGs team, (27/03/2020). “Global Scheduled Flight Change year over year”
 <<https://www.oag.com/coronavirus-airline-schedules-data>>

Transport terrestre

Encara que tot el transport de mercaderies per carretera ha estat declarat imprescindible des de la declaració de l'estat d'alarma, només el transport vinculat a activitats econòmiques declarats com a imprescindibles (Sanitat, Farmàcia, higiene, descontaminació, gestió de residus, alimentació i begudes, etc.) en l'annex del Reial decret llei acorden l'estat de confinament en tot el territori nacional, podran seguir desenvolupant el seu treball habitual, que engloba tant l'activitat de conducció com totes aquelles necessàries per al normal funcionament de l'empresa (gestió, administració, manteniment, etc.).

En definitiva, el que això significa és que serà l'ús final que es lliurarà al producte a transportar que determini si es pot dur a terme una operació de transport o no. Per exemple, la sorra de sílice pot ser transportada a una fàbrica d'ampolles d'aigua, però no per a la feina d'un individu.

Excepcions al Reial decret que endureix el confinament

El Reial decret llei també preveu, com a excepció, que els treballadors del transport que estiguin realitzant un servei corresponent a una activitat no considerada imprescindible en el moment de la seva entrada en vigor, iniciarà el permís de pagament remunerable un cop completat el servei actual, incloent-hi com a part, si escau, l'operació de devolució corresponent.

En aquest sentit, des de la Confederació Espanyola de transports de mercaderies (CETM) insten a tots els seus clients i carregadors a mantenir les seves instal·lacions en funcionament fins que s'instin totes les operacions de transport que tenien en el moment de la publicació a aquest Reial decret llei: *"per al nostre sector és imprescindible que ens permeti descarregar i deixar tots els camions que, si o si, necessitem en els pròxims dies perquè puguem seguir garantint el subministrament de totes i cadascuna de les mercaderies que necessitem tant en el moment"...*

Radu Dinescu, del qual el CETM és una part, enviada el 20 de març una carta al president del govern d'Espanya, Pedro Sánchez, i al ministre de transports, mobilitat i agenda urbana, José Luis ABALOS, davant la preocupació de l'organització pel sector del transport de carreteres i la possibilitat de la cadena de subministrament que es fracturava, per la situació que el país està experimentant a causa de la crisi coronavirus.

Radu Dinescu assenyala en la seva carta que, tot i la desacceleració de l'activitat econòmica com a resultat del COVID-19, el transport de mercaderies segueix sent **crucial**, sobretot, davant el desafiament d'assegurar el subministrament d'equips sanitaris, medicaments i aliments.

En aquest sentit, assenyala que els bloquejos fronterers estan obstaculitzar l'activitat dels transportistes i, per tant, fa una crida al president del govern espanyol i al ministre de transports a seguir les directrius de la Comissió Europea i a implantar els anomenats *"corredors verds"*, amb la intenció de reduir els temps d'espera a les fronteres a 15 minuts.

L'organització, que representa a més de 3.500.000 empreses de mercaderies per carretera en tots els Estats membres de la Unió Europea, considera que les llargues cues que tenen lloc en les fronteres *"són inadmeses"*.

Dinescu es refereix a les cues que s'han viscut aquests dies en algunes fronteres i demana a Pedro Sánchez i José Luis ABALOS que implementin accions concretes per evitar el col·lapse.

En aquest sentit, el president de la IRU exigeix que les comprovacions i inspeccions realitzades sobre els professionals del transport siguin proporcionals i es duguin a terme "*només quan sigui necessari*".

Protecció i proves del COVID-19 als conductors

A més, es demana al govern espanyol la prestació de les proves de protecció i coronavirus per al transport de treballadors i la prestació d'instal·lacions i zones de descans perquè puguin dur a terme la seva activitat.

Finalment, el president de la IRU, que també ha enviat la carta als dirigents dels altres països de la Unió Europea, ha proporcionat la seva assistència a la Comissió Europea, així com a l'executiu espanyol, perquè puguin assegurar que els lliuraments arribin a temps i es superi la pandèmia.

El ECTM comparteix el missatge que la IRU ha transmès al govern espanyol: "El transport de mercaderies per carretera juga un paper clau i insubstituïble en la crisi coronavirus i és necessari que els Estats membres de la Unió Europea estableixin els mecanismes necessaris per evitar que el sector es deteriori i per assegurar que els subministraments alimentaris i els equips sanitaris arribin a temps a les seves destinacions."

A més, el president de la IRU ha transmès al president del govern i al ministre de transports, mobilitat i agenda urbana un aspecte bàsic: els professionals de mercaderies per carretera necessiten equips de protecció per garantir la seva seguretat i espais oberts on puguin descansar, netejar i reposar forces. "**Els nostres transportistes són més necessaris que mai, i depèn d'ells que l'oferta de supermercats i hospitals està assegurada.**"

Transport Marítim

La indústria naviliera, que transporta el 90% de les mercaderies a tot el món i juga un paper clau en l'economia global, ja s'ha vist afectada. Certament, els pròxims mesos seran crítics no només per a l'enviament, sinó per a tota l'economia i el comerç.

De moment, coronavirus està tenint un impacte important en el sector de l'enviament de contenidors, però s'estima que a mitjà termini els efectes es reduirà una vegada que es controla la propagació del virus.

Encara que les línies marítimes ja estan preparades per a l'inesperat, independentment de si es tracta d'una guerra comercial, del tancament d'un port important o d'un virus, el que no es pot evitar són els seus efectes. En aquest sentit, els volums de transport de contenidors xinesos han caigut el 20% fins al 40% entre el 20 de gener i el 10 de febrer en solitari.

Tot i així, la caiguda no ha estat tan notable en els enclavaments d'altres països, però es tornarà palpable quan els vaixells previstos no arribin des d'Àsia durant aquestes setmanes. De fet, les companyies navilieres que cobreixen serveis transoceànics han cancel·lat unes 105 rotacions entre Àsia i Amèrica del Nord, i entre Àsia i la Mediterrània, al febrer sol.

Basant-se en aquesta dada, si els volums de contenidors a la Xina són del 30% el rebot global serà una disminució del 9%, llevat que s'aturi abans de la reducció. En realitat, la reducció del tràfic de

contenidors ja és inevitable durant el primer trimestre, de manera que la qüestió és on la situació empitjora i després s'iniciarà la recuperació.

En el primer escenari contemplat, el virus podria estar contingut amb el canvi de temps, com en l'evolució de les gripes. No obstant això, la disminució dels volums de port i tancaments de fàbrica a la Xina resultaria en una reducció del trànsit al voltant del 3% al final de l'any.

Per la seva banda, el MSC Maritime Operator ha pres mesures cautelars en els seus creuers a causa de l'augment en els casos de coronavirus. L'empresa naviliera ha decidit negar l'accés a les persones que han viatjat, des de o a través de les ciutats italianes de Casalpusterlengo, codogno, Castiglione d'Adda, Fombio, maleo, SOMAGLIA, Bertónico, Newfoundland Dei Passerini, Castel Gerundio, San Fiorano i vé durant els últims 14 dies. Si bé cal assenyalar que encara que sigui un cop al sector, l'exemple d'Àsia demostra que la recuperació serà ràpida, des del començament de març, els volums que abandonen Àsia han augmentat un 50% per setmana i s'espera un 100% de recuperació al final del mes.

Figura 34.3. Ports espanyols

Font: Maite Gutiérrez (20/02/2020), “El coronavirus afecta ya a la actividad de los puertos españoles”
<<https://www.lavanguardia.com/economia/20200220/473665252810/coronavirus-impacto-economia-actividad-puertos-espana.html>>

Conclusions

- ✳ El transport aeri més concretament el vol comercial és el que tindrà les pitjors repercussions d'aquesta crisi, si no es prenen mesures d'ajuda importants, moltes empreses poden anar a la fallida.
- ✳ El transport terrestre necessita urgentment l'acció que s'ha de prendre en aquest moment, de manera que puguin funcionar millor i els inputs i béns essencials per fer front a aquesta crisi arriben a temps.
- ✳ Encara que l'enviament està patint fortes conseqüències en aquest moment, el cas de la Xina demostra que el sector es pot recuperar ràpidament.

Referències

David Page (24 de marzo de 2020), “El coronavirus noquea a la aviación en España 97.000 vuelos cancelados en solo dos meses” <<https://www.elindependiente.com/economia/2020/03/24/el-coronavirus-noquea-a-la-aviacion-en-espana-97-000-vuelos-cancelados-en-solo-dos-meses/>>

Lucia Loyarte, (03/03/2020),” Efectos a largo plazo del coronavirus en el transporte marítimo” <<https://noticiaslogisticaytransporte.com/logistica/03/03/2020/efectos-a-largo-plazo-del-coronavirus-en-el-transporte-maritimo/148411.html>>

Raquel Arias (25/03/2020), “Así afecta el coronavirus al transporte en Europa central y el Este” <<https://www.transporteprofesional.es/noticias-actualidad-transporte-logistica/union-europea/asi-afecta-el-coronavirus-al-transporte-en-europa>>

Raquel Arias (31/03/2020), “La CETM aclara cómo afectará al transporte el endurecimiento del confinamiento” <<https://www.transporteprofesional.es/ultimas-noticias/la-cetm-aclara-como-afectara-al-transporte-el-endurecimiento-del-confinamiento>>

Raquel Arias (31/03/2020),” El transporte pide al Gobierno que implanten los corredores verdes y faciliten más protección a los conductores” <<https://www.transporteprofesional.es/ultimas-noticias/el-transporte-pide-al-gobierno-que-implanten-los-corredores-verdes-y-faciliten-mas-proteccion-a-los-conductores>>

35. ECONOMIA DE GUERRA

1567514 Allison Claramunt Gonzalez & 1567527 Yadira Arévalo Poma

L'economia de guerra és el conjunt de contingències aplicades per un Estat modern amb tal de mobilitzar l'economia cap a una producció bèl·lica. Una estratègia que es pot considerar "Economia de Guerra" el tenim a Espanya a 1939, que amb tal d'assegurar a la postguerra el racionament d'articles de primera necessitat, es va fixar unes quantitats i uns preus que depenien de l'edat i el sexe.

Tot i així, el racionament no va ser exitós perquè no solia estar a disposició de tothom, els preus eren superiors als reals i, a més, no era suficient per alimentar-se. Un altre exemple és Gran Bretanya: Abans de la 2ª Guerra Mundial importava la majoria d'aliments, però una vegada va estellar, ja no era fàcil obtenir de l'exterior productes. Així, va créixer la producció d'aliments nacional i incrementar la quantitat de terres de cultiu. Mentre que els homes eren reclutats com a soldats, les dones contribuïen encarregant-se dels treballs que els seus companys deixaven darrere d'aquells sectors essencials per mantenir a Gran Bretanya i la guerra (agricultura, ramaderia, armament bèl·lic, etc.).

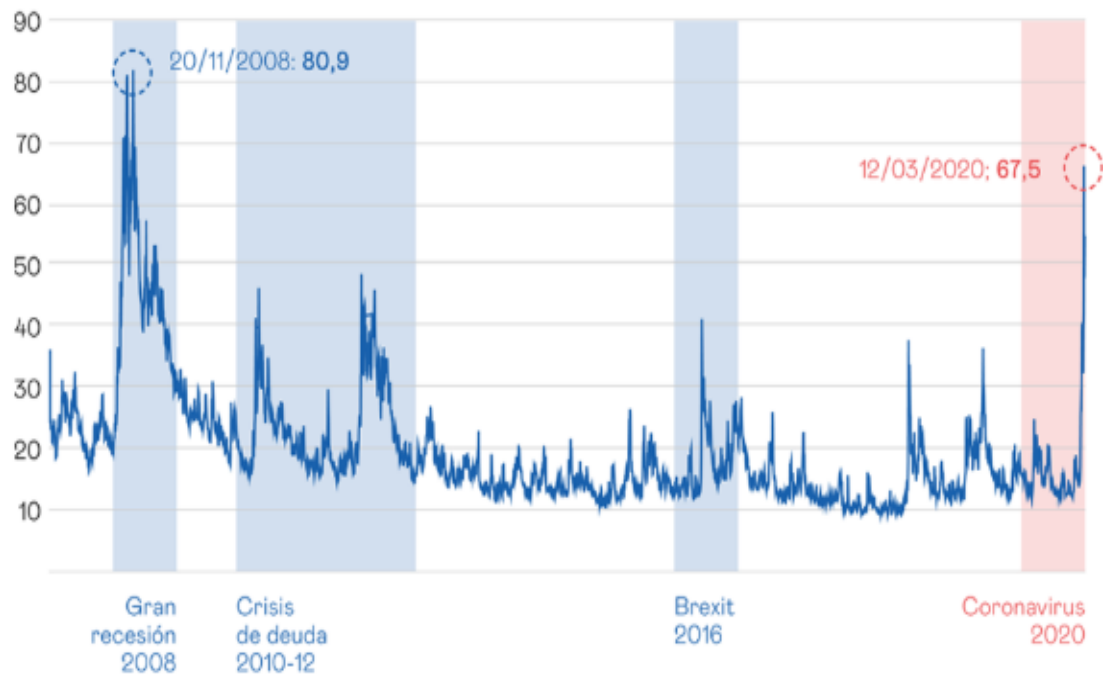
Situant-nos en la Espanya de 2020, què hi ha en comú els canvis econòmics viscuts en aquest any amb una "Economia de Guerra"? Primer de tot, l'amenaça no és un altre Estat, sinó la CoVid-19. Òbviament, la guerra és contra un perill biològic i s'ha de fer front prenent mesures com la reorientació de la producció interior cap a l'àmbit sanitari. Des de sempre, Espanya ha estat important aquest material sanitari, però ara mateix és difícil de trobar-lo a l'exterior.

Per aquest motiu, si les empreses volen continuar, han d'especialitzar-se en la sanitat: En plantes on abans hi havien cosmètics, ara hi ha gels hidroalcohòlics. Aquest és el cas de Cantabria Labs, que des de març només té una línia oberta de cosmètics que exporta a Xina. A la pyme Bayto Textil, on es feien fundes per pernills o roba, actualment fa mascaretes gratuïtes. Inditex ja estudia produir bates protectores. Com es pot comprovar, les úniques indústries treballant a Espanya són la farmacèutica i la química, juntament amb els transports. Aquests són el resultat d'una "Economia de Guerra" o, millor dit, "Intervenció directe de la Administració".

Altres indicis de que Espanya travessa una economia de guerra: En termes de producció, ja ha entrat en recessió en el primer trimestre i és pràcticament segur que s'aguditzí en el segon, ja que una bona part del país no només està confinat, sinó que també està aturat. El mateix president de Govern, Pedro Sánchez, estima que aquest any Espanya perdrà un trimestre de PIB, això vol dir que els espanyols sortirem d'aquesta pandèmia sent un 10% més pobres. Podem afirmar que el país a travessa el crac de l'any 2020, comparable al de 1929, similar al de 1987 i probablement, pitjor que el de l'any 2009.

El Fons aconsella a el Govern de Sánchez que compensi les pèrdues de sou per reduccions de jornades i mantenir els llocs de treball al temps que les administracions compensen part de la renda salarial perduda. El Ministeri d'Economia proposa crear un compte del treballador on l'empresa vagi a poc a poc abonant per avançat una part de l'acomiadament, és a dir, "la motxilla austríaca".

Figura 35.1. Gràfic sobre l'evolució de l'índex VIX de volatilitat, 2000-2020

Font: Bloomberg

El Fons Monetari Internacional (FMI) afirma que les perspectives per a l'economia espanyola són "summament incertes a curt termini per l'impacte del coronavirus". En 2019 ja s'estava desaccelerant l'activitat per la incertesa interna i, especialment, l'externa. Però ara afegeix que "les perturbacions temporals sobre les cadenes de subministrament, el comerç, el turisme i el consum intern alentiran encara més el creixement en 2020". El PIB d'aquest any creixerà amb tota seguretat menys de l'1,6% previst abans del contagi. Per aquest motiu que demanen polítiques fiscals amb caràcter extraordinari i temporal que protegeixin la població i mitiguin el cop econòmic de la pandèmia.

En aquest gràfic podem veure la repercussió que ens ha portat el COVID-19 amb un gran efecte en l'economia que en aquest cas es l'economia de guerra. Tal com podem veure a la imatge aquest fet de recessió comparat a altres fets de la història agafant l'índex de volatilitat que ens diu la inestabilitat dels preus ja que disminueix l'àmbit comercial i industrial que comporta un descens dels salaris, dels beneficis i en l'ocupació. Aquesta recessió de la pandèmia s'està comparant amb la Gran Recessió de 2008.

Conclusions

- ✳ Més que a una economia de guerra, estem en una Intervenció directe de la Administració amb tal de enfocar tots els esforços en la crisi sanitària actual. Aquest mètode d'organitzar-se porta incertesa als mercats i a l'economia, però per l'Estat és de màxima prioritat la salut humana.

Referències

- ABC* (2013) “Los ‘cadáveres’ del racionamiento español” <<https://www.abc.es/historia/20130617/abci-cartillas-rationamiento-franco-201306131429.html>>
- ABC* (27-03-2020) “La industria española reorienta su producción hacia una ‘economía de guerra’ por el coronavirus” <https://www.abc.es/economia/abci-industria-espanola-reorienta-produccion-hacia-economia-guerra-202003250159_noticia.html?ref=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>
- El País* (2020) “Economía de Guerra” <<https://elpais.com/economia/2020-03-13/economia-de-guerra.html>>
- El País* (2020) “El FMI pide a España medidas extraordinarias para afrontar la crisis del coronavirus” <<https://elpais.com/economia/2020-03-11/el-fmi-pide-a-espana-medidas-extraordinarias-para-afrontar-la-cribis-del-coronavirus.html>>
- EsadeEcPol* (2020) “Política económica contra el coronavirus: impacto y respuestas para España” <<https://dobetter.esade.edu/es/coronavirus-politica-economica>>
- IWM* (2018) “What was the women’s land army?” <<https://www.iwm.org.uk/history/what-was-the-womens-land-army>>
- La Vanguardia* (2020) “Coronavirus: El crac del 2020 y una economía de guerra” <<https://www.lavanguardia.com/economia/20200325/4810394180/coronavirus-espana-cribis-economia-crac.html>>

Pacientes de la epidemia de gripe de 1918 en el hospital Fort Riley, KS, USA

Font: SPL / AGE Fotostock.

36. GRUPS SENSE RENDA: FAM I REVOLTES

1567514 Allison Claramunt Gonzalez & 1567527Yadira Arévalo Poma

A Itàlia, els principals focus de contagi es situen a Lombardía i Vèneto, les regions més riques d'Itàlia que sumen un terç de la producció nacional, a més del 40% de les exportacions. Per ara, tot això s'ha paralytitzat: A Itàlia continuaran només obertes les farmàcies, parafarmàcies, serveis bancaris, postals, asseguradores i serveis

essencials com el transport. Així, l'únic que els queda a moltes famílies són els ajuts a les que es destinen 25.000 milions d'euros en bons a autònoms, permisos de paternitat amb la meitat del sou assegurat, un extra de 100€ a abril per aquell que cobri menys de 40.000€ a l'any, es prohibeixen els acomiadaments, etc.

Encara que el Govern hagi proposat aquestes mesures, entre altres, sembla no ser suficient. El malestar i la tensió social creix i esclaten motins a presons, assalts a supermercats (per exemple, En Palermo cridant "no tenim diners, no volem pagar"), i més situacions de inseguretat que també afecten a farmàcies i estancs. El sud d'Itàlia està més fràgil que mai i s'ha de millorar el teixit social. ([VÍDEO](#))

"*Abbiamo fame*" -tenim gana-, escriuen molts twitters italians. A les xarxes socials s'estan reunint ciutadans per canviar la situació, encoratjant a les persones a actes de desordre.

En el cas d'Espanya les zones més afectades per el COVID-19 han estat la capital Madrid i Barcelona. Primerament, el Govern d'Espanya ha aprovat un paquet de 200.000 milions d'euros per aquesta parada a l'economia pel confinament de la població. S'ha pres mesures com la suspensió de tots els desnonaments de persones vulnerables durant sis mesos, la prorroga de tots els contractes en vigor que estiguin a punt de vèncer, microcrèdits amb interessos 0 per pagar lloguers i que es podran retorna en 6 anys amb l'opció de poder ampliar-los fins a 10 anys, ampliació de la moratòria d'hipoteques (inclosos els autònoms que no tinguin activitat). Però no han pogut suspendre l'aigua, llum o gas a cap ciutadà, encara que s'hagi proposat

Un ajut més és una prestació del 80% del IPREM, uns 440 euros per a tots el treballadors temporals que se'ls hagi finalitzat el contracte. I les treballadores de la llar també rebran una prestació. Podem comparar el cas d'Espanya i Itàlia i dir que, en el cas d'Espanya, hi ha ajuts com l'ERTE per a tots aquells treballadors desocupats per poder cobrar l'atur, el cobrament de prestacions i més esmentades anteriorment tant per a pimes com a autònoms. En canvi, a l'Estat italià i la seva política de "Cura Itàlia" recull ajuts de 600 euros a famílies perquè contractin mainaderes i ofereix als pares (amb fills de fins a 12 anys) l'opció de demanar una baixa paternal de fins a 15 dies.

Tot i això, sembla ser insuficient: En les revoltes d'Itàlia podem veure que el seu motiu de queixa és que no tenen prou diners per pagar lloguers i menjar, com és el que va passar a Palermo mencionat anteriorment: El pànic, el desconcert i sobretot, la falta de diners s'apodera de Palermo. Fins al punt de crear un perfil de Facebook anomenat Noi, que anima a la revolta amb l'eslògan "Recuperar el que ens treuen" i el qual en poques hores comptava amb centenars de seguidors.

En canvi, a Espanya a dia d'avui no s'han vist signes de nerviosisme davant la situació econòmica. Però sí que apareix el pessimisme sobre l'economia que ja s'estenia entre els espanyols abans de l'emergència sanitària, segons es comprova en cada baròmetre del Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS). Ara, hi ha nous motius per a la desesperança. Gairebé set de cada deu ciutadans pensa que l'impacte en l'economia espanyola d'aquesta crisi serà negatiu i durador.

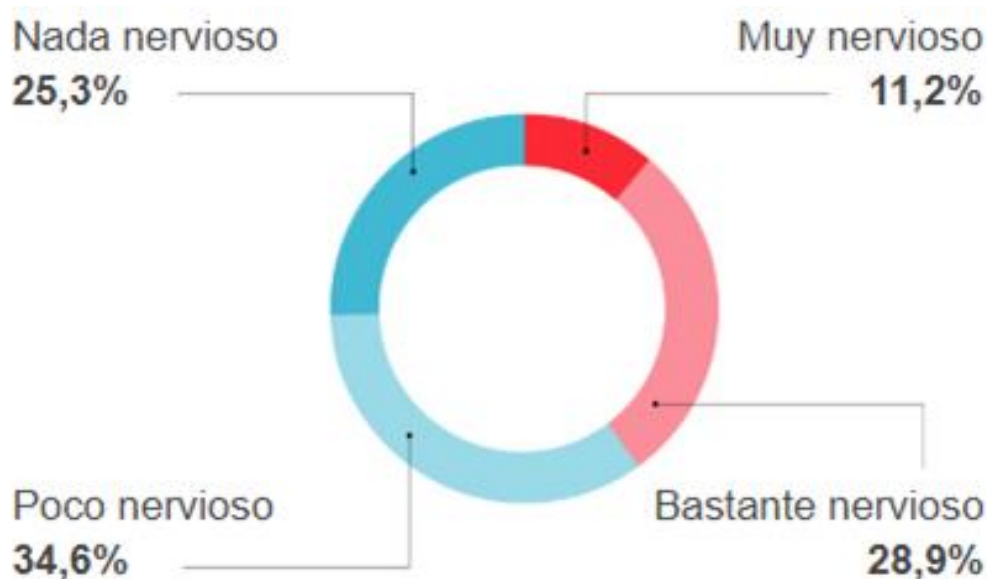
Ho podem veure en la següent enquesta realitzada pel País 40dB realitzant a 1.400 entrevistes en línia.

Figura 36.1. Grau de preocupació dels espanyols

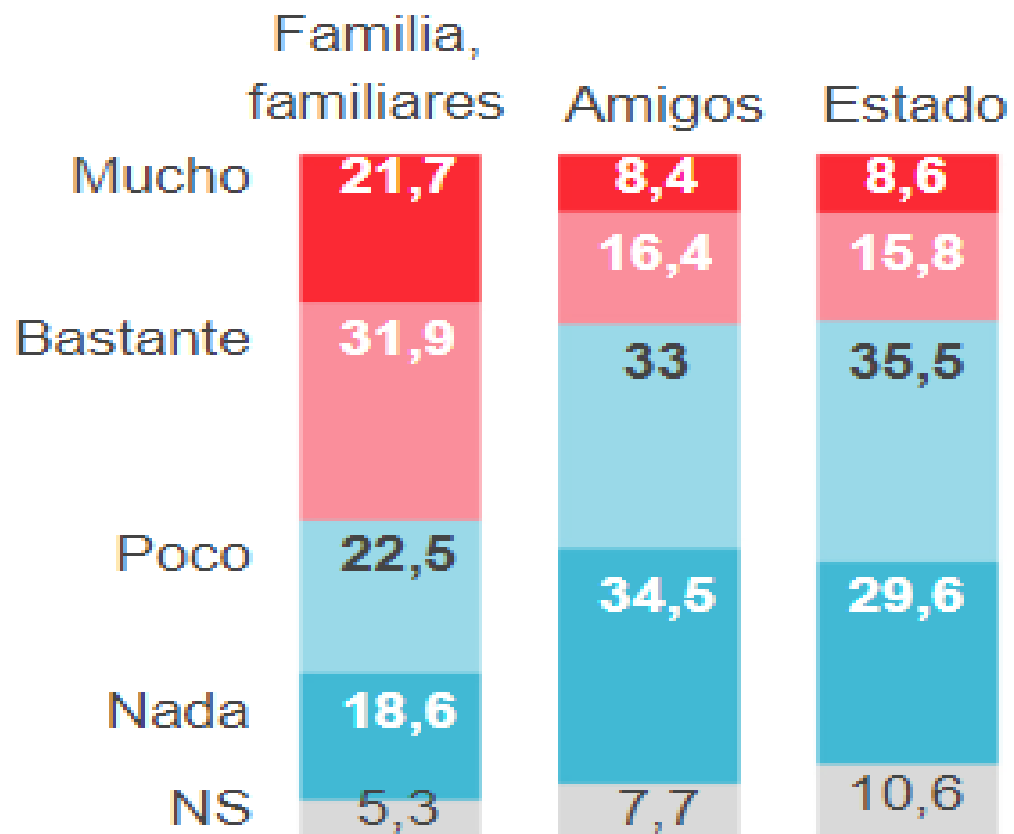

Font: *ElPaís* (2020). <<https://elpais.com/sociedad/2020-02-29/interes-pero-no-alarma-por-la-epidemia-de-coronavirus-en-espana.html>>

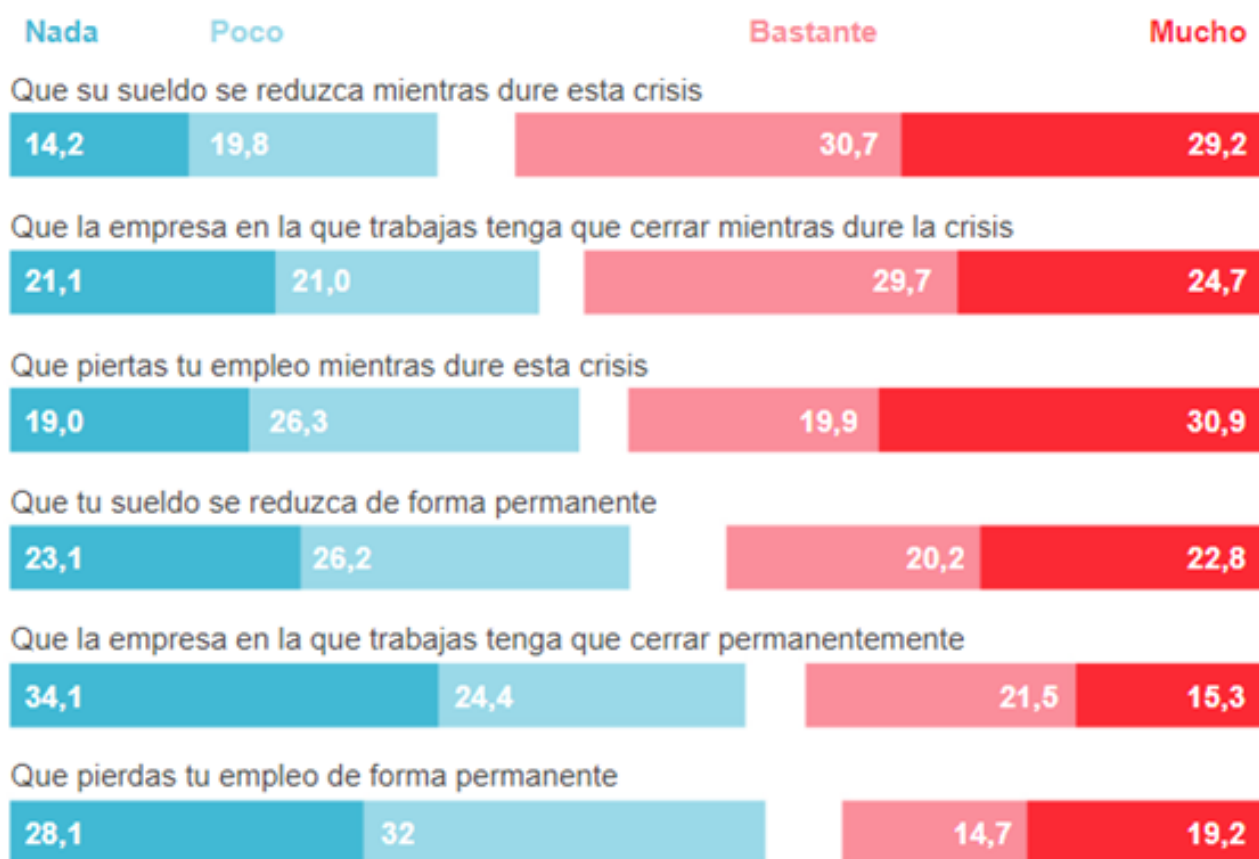
Figura 36.2. Com es senten els espanyols a casa

Font: *ElPaís* (2020). <<https://elpais.com/sociedad/2020-02-29/interes-pero-no-alarma-por-la-epidemia-de-coronavirus-en-espana.html>>

Figura 36.3. Origen de los ajudes

Font: *E l País* (2020). <<https://elpais.com/sociedad/2020-02-29/interes-pero-no-alarma-por-la-epidemia-de-coronavirus-en-espana.html>>

Figura 36.4. Conseqüències de la crisi sanitària sobre l'ocupació

Font: *El País* (2020). <<https://elpais.com/sociedad/2020-02-29/interes-pero-no-alarma-por-la-epidemia-de-coronavirus-en-espana.html>>

Conclusions

- ✳ Com hem pogut veure aquesta situació a nivell social es podria empitjorar més com és el cas d'Itàlia i els seus saquejos en supermercats i crides a la rebel·lió. Però en cas d'Espanya a dies d'avui es manté la calma tot i que preocupa molt (56,5%) la situació de virus, un 35,5% confia en les ajudes de l'Estat, i també preocupa molt a la població perdre la feina durant la crisi (30,9%). Hem d'anar veient com reacciona el Govern i les mesures que seguirà prenent i veure la paciència de la població davant aquesta crisi.

Referències

El Periódico (2020) "Italia interrumpe todas las actividades productivas except las esenciales por el coronavirus" <<https://www.elperiodico.com/es/internacional/20200321/italia-interrumpe-todas-las-actividades-productivas-excepto-las-esenciales-7899868>>

- El Periódico* (2020) “Italia prohíbe dos meses los despidos por el coronavirus”
<<https://www.elperiodico.com/es/economia/20200317/italia-despidos-coronavirus-el-periodico-7893259>>
- AS* (28-03-2020) “Italia teme rebeliones en el sur: ‘Se nos acaba el dinero’”
<https://as.com/diarios/2020/03/28/actualidad/1585414164_436113.html>
- Leggo* (2020) “Coronavirus, supermercati assaltati e fuga alle case: ‘Abbiamo fame e non abbiamo soldi’”
<https://www.leggo.it/italia/cronache/supermercati_assalto_casse_coronavirus_palermo_oggi_28_marzo_2020-5138294.html>
- LaSexta* (30-03-2020) “Miedo en el sur de Italia a un estallido social: asaltos a supermercados y llamadas a la revuelta por la crisis del coronavirus” <https://www.lasexta.com/noticias/internacional/miedo-sur-italia-estallido-social-asaltos-supermercados-llamadas-revuelta-tesis-coronavirus_202003305e81a978d41df90001cb8430.html>
- El independiente* (2020) “Así es el plan económico de Sánchez comparado con los de Italia, Francia y Japón”
<<https://www.elindependiente.com/economia/2020/03/18/asi-es-el-plan-economico-de-sanchez-comparado-con-los-de-italia-francia-y-japon/>>
- ABC* (2020) “Graves tensiones en el sur de Italia: primeros saqueos en supermercados y llamadas a la rebelión”
<https://www.abc.es/sociedad/abci-graves-tensiones-italia-primeros-saqueos-supermercados-y-llamadas-rebelion-202003281411_noticia.html>
- El País* (20-03-2020) “La mitad de los españoles teme perder el empleo por la crisis del coronavirus”
<<https://elpais.com/espana/2020-03-19/la-mitad-de-los-espanoles-teme-perder-el-empleo-por-la-tesis.html>>
- Marca* (2020) “Coronavirus en España, 4 de Abril: Pedro Sánchez proroga el Estado de alarma”
<<https://www.marca.com/tiramillas/2020/03/31/5e830ef246163fde408b45ea.html>>

El triunfo de la muerte (detalle)

Pieter Bruegel, c. 1562

Font: Museo del Prado.